

BOKSLUT 2023

MED VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Behandlat av kommunstyrelsen den 28.5.2024

Fastställt av kommunfullmäktige den 12.6.2024

LEMLANDS KOMMUN

BOKSLUT

2023

Kommun nr 417

Fo-nummer 0205034-3

Skattegränsnummer 0740-1

LEMLANDS KOMMUN

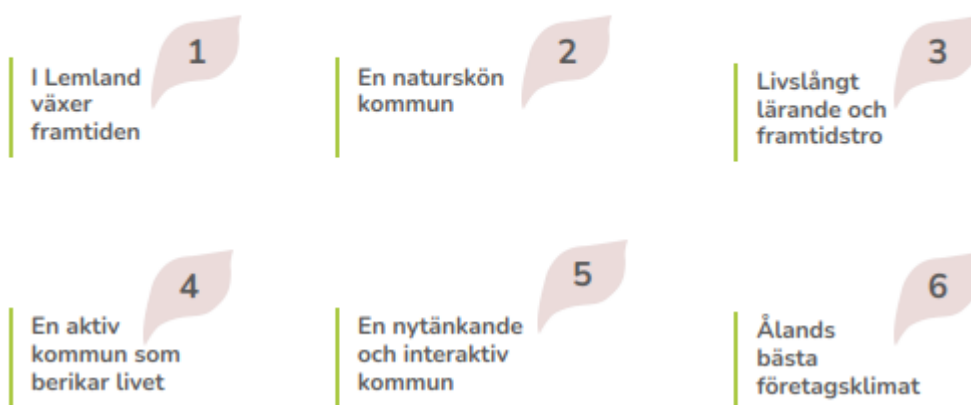
BOKSLUTSSTATISTIK	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Befolkning per den 31.12	2 135	2 131	2 127
Skatteprocent (%)	17,00 %	17,50 %	17,50 %
Verksamhetens utgifter (€'000)	-11 736 €	-12 464 €	-13 530 €
Verksamhetens intäkter (€'000)	2 067 €	2 145 €	2 404 €
Skatteinkomster (€'000)	7 452 €	8 262 €	8 738 €
Skatteinkomster per invånare (€/inv.)	3 491 €	3 877 €	4 108 €
Landskapsandelar (€'000)	2 882 €	3 012 €	3 479 €
Årsbidrag (€'000)	627 €	909 €	889 €
Avskrivningar/nedskrivningar (€'000)	796 €	953 €	859 €
Årsbidraget i % av avskrivningarna	79 %	95 %	103 %
Lån per den 31.12 (€'000)	7 116 €	6 603 €	6 090 €
Lån per invånare (€/inv.)	3 333 €	3 099 €	2 863 €

Innehåll

Innehåll	3
1. Verksamhetsberättelse	1
1.1 Väsentliga händelser i verksamheten och ekonomin	1
1.1.1 Kommundirektörens översikt	1
1.1.2 Kommunens förvaltning och förändringar i den	2
1.1.3 Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område	7
1.1.4 Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi	8
1.1.5 Kommunens personal	9
1.1.6 Miljöaspekter	13
1.1.7 Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen	14
1.1.8 Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling	15
1.2 Redogörelse för hur kommunens interna kontroll och riskhantering ordnats	18
1.3 Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten	20
1.3.1 Räkenskapsperiodens resultat	20
1.3.2 Finansiering av verksamheten	21
1.4 Den finansiella ställningen och förändringar i den	22
1.5 Totala inkomster och utgifter	24
1.6 Behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder för att balansera ekonomin	25
2. Budgetutfallet	26
2.1 Målen för verksamheten och ekonomin	26
2.2 Sammandrag av kommunens budgetutfall	27
2.3 Driftsekonomidelens utfall	33
2.3.1 Förvaltningssektorn	33
2.3.2 Äldreomsorgssektorn	43
2.3.3 Utbildningssektorn	48
2.3.4 Kultur- och fritidssektorn	59
2.3.5 Byggnads- och miljösektorn	65
2.3.6 Tekniska sektorn	72
2.3.7 Brand- och räddningssektorn	82
2.4 Resultaträkningsdelens utfall	85
2.5 Investeringsdelens utfall	90
2.6 Finansieringsdelens utfall	93
3. Resultaträkning	94
4. Finansieringsanalys	95

5.	Balansräkning	96
6.	Noter	98
6.1	Noter till resultaträkningen	99
6.2	Noter till balansräkningen	103
6.3	Noter om ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	109
6.4	Övriga noter utanför balansräkningen	110
7.	Förteckning över använda bokföringsböcker och verifikatslag	114
8.	Underskrifter	115
9.	Revisorsanteckning	116

Våra sex strategiska tyngdpunkter

Lemlands kommuns sex strategiska tyngdpunkter från Vision 2030.

1. Verksamhetsberättelse

1.1 Väsentliga händelser i verksamheten och ekonomin

1.1.1 Kommundirektörens översikt

Det avslutade budgetåret kan betecknas som det första normalåret sedan Covid-19 pandemin uppstod under början av år 2020 och kom att kraftigt prägla hela världen under åren 2020 och 2021, vilket sedan tätt följdes av Rysslands invasion av Ukraina i början av år 2022. Verkningarna av oroligheterna i omvärlden syntes under 2023 främst i form av en ökad inflation och en kraftig höjning av räntorna. För Lemlands kommuns del ökade räntekostnaderna med 308 % från 2022 till 2023, utan att kommunen har ökat sina lånekostnader.

När vi nu stänger böckerna för år 2023 kan vi ändå för första gången på sex år skriva ett positivt resultat till handlingarna. Det faktiska utfallet blev hela 397 000 euro bättre än budgeterat (efter budgetändringar under året). Den huvudsakliga anledningen till det förbättrade resultatet syns utanför verksamhetsintäkterna och -kostnaderna, nämligen i bättre skatteintäkter (ca 324 000 euro) och landskapsandelar (ca 97 000 euro) än vad som upptagits i budgeten. Samtidigt kan dock konstateras att verksamhetskostnaderna har ökat med ca 9 % från år 2022. Den största ökningen syns avseende personalkostnader som har ökat med ca 11 %, till följd av den avtalade löneutvecklingen med årliga lönejusteringar. Verksamhetsintäkterna har också ökat med 12 %, vilket gör att en lite större andel av verksamhetskostnaderna nu täcks av verksamhetsintäkterna.

Det är också positivt att kommunen nu har en balans mellan årsbidraget och avskrivningarna, där årsbidraget för 2023 räcker till för finansiering av avskrivningarna. Grundantagandet för den kommunala ekonomin är att den interna finansieringen är tillräcklig när detta förhållande råder. Det är därför eftersträvänsvärt att kommande investeringar planeras så att balansen mellan årsbidraget och avskrivningarna kan bibehållas. Det kan dock vara lättare sagt än gjort, eftersom kommunen har ett flertal kostnadstunga investeringar framför sig både avseende kommunens serviceställen och den kommunala infrastrukturen med vägar, vatten och avlopp.

Kommunens befolkning har däremot minskat för andra året i rad. Toppnoteringen för befolkningsmängden i Lemland var år 2021 då kommunen hade 2 135 invånare. När 2023 avslutades hade kommunen 2 127 invånare. Skillnaden i befolkningsmängd är ändå tämligen liten och får ingen direkt påverkan på vare sig servicebehov eller skatteintäkter. Lemland behöver ändå ta nya krafttag för att säkerställa att det även i framtiden finns attraktiva och välplanerade bostadsområden för att välkomna nya kommuninvånare.

Även om de senaste åren har varit steg i rätt riktning för kommunens ekonomi är det viktigt att kommunen fortsätter arbeta målmedvetet för att få en ekonomi i balans samtidigt som servicen fortsätter vara god, så att lemlänningarna kan fortsätta vara stolta över den egna kommunen.

I Lemlands kommun jobbar vi tillsammans för kommuninvånarna, med en tilltro till att tillväxt i kommunen ger oss livskraft. Vi står för nytänkande med digitalisering och samarbete. Vi tror på framtiden och på utveckling. Här jobbar människor som vill, vågar och kan.

Julia Lindfors, kommundirektör

1.1.2 Kommunens förvaltning och förändringar i den

Kommunens förtroendevalda verkar inom en organisation som bildas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, lagstadgade och icke lagstadgade nämnder, äldrerådet, ungdomsrådet samt tillfälliga direktioner eller kommittéer. Kommunfullmäktige i Lemland består av femton ledamöter och är det högsta beslutande organet i kommunen. De folkvalda politikerna i kommunfullmäktige väljs för en period på fyra år. Nuvarande mandatperiod sträcker sig från 1.1.2020 till 31.12.2023. Kommunfullmäktige beslutar om strategiska riktlinjer och viktiga målsättningar för kommunen. Kommunstyrelsens sju ledamöter med ersättare utses av kommunfullmäktige för två år i taget. Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet i kommunen samt ansvarar för kommunens ekonomi.

Kommunens organisation 31.12.2023

Kommunfullmäktige (15 ledamöter)

Roll	Namn	Födelseår	Yrke	Grupp
Ordförande	Robert Mansén	1966	Teknisk chef	C
I vice ordförande	Anna Janson	1976	Administrativ chef	L
II vice ordförande	Susanne Fagerström	1967	Entreprenör	MSÅ
Ledamot	Tony Asumaa	1968	Utb.- & kulturminister	L
Ledamot	Maria Björke	1976	Resesäljare, guide	C
Ledamot	Patrik Eriksson	1979	Ledande ungdomsled.	C
Ledamot	Cita Nylund	1972	Verksamhetsledare	L
Ledamot	Henrik Olofsson	1954	Pens. brandinspektör	L
Ledamot	Ronny Roos	1970	Företagare	L
Ledamot	Joakim Sjögren	1969	Jordbrukare	C
Ledamot	Agneta Sviberg	1956	Agrolog	C
Ledamot	Thomas Snällström	1980	Egen företagare	L
Ledamot	Pia Söderlund	1983	Office manager	L
Ledamot	Kenth Söderström	1962	Egen företagare	C
Ledamot	Yngve Öst	1953	Pens. IT-konsult, fil. kand.	MSÅ
Första ersättare	Susanne Olofsson	1985	Företagsrådgivare, företagare	L
Första ersättare	Janni Altin	1985	Närvårdare	C
Första ersättare	Tobias Styrström	1987	Bankanställd	MSÅ

Kommunstyrelsen (7 ledamöter)

Roll	Namn	Födelseår	Yrke	Grupp
Ordförande	Jana Eriksson	1974	Ekonomiansvarig VVD	L
Vice ordförande	Mathias Sandberg	1983	Företagare	C
Ledamot	Annika Humell	1974	Socialhandledare	L
Ledamot	Roger Andersson	1969	VD	L
Ledamot	Carina Andersson	1976	Ekonom	C
Ledamot	Danny Lindqvist	1954	Företagare	C
Ledamot	Raphael Karlsson	1947	Pensionerad företagare	MSÅ

C	Åländsk Center r.f.
L	Liberalerna på Åland r.f.
MSÅ	Moderat samling för Åland r.f.
HI	Hållbart initiativ r.f.

Yrken som anges är de som angavs vid valet 2019 och kan sedan dess ha ändrat.
Kommunstyrelseledamöter som inte kandiderade i valet 2019 har själva angett yrke.

Revisorer

Ordförande	Susanne Råstedt	Personlig ersättare
Vice ordförande	Elin Andersén	Folke Engblom
Ledamot	Mathias Nordberg	Roland Karlsson
Yrkesrevisor	KPMG/David Mattsson	Erika Lindqvist

Äldreomsorgsnämnden (6 ledamöter, ej lagstadgad)

Ordförande	Patrik Eriksson	Personlig ersättare
Vice ordförande	Annika Humell	Danny Lindqvist
Ledamot	Roger Sundman	Stefan Nordas
	Lenita Nylund	Therese Lund
	Janni Altin	Henrik Olofsson
	Ulf Weman	Agneta Sviberg
		Ann Eriksson

Utbildningsnämnden (6 ledamöter, ej lagstadgad)

Ordförande	Pia Söderlund	Personlig ersättare
Vice ordförande	Maria Björke	Thomas Snällström
Ledamot	Susanne Olofsson	Maria Grönroos
	Daniel Palmroos	Johanna Häggblom
	Tobias Styrström	Jonas Wilhelms
	Sven-Michael Sjöberg	Johanna Borgström
		Ulf Weman

Byggnads- och miljönämnden (6 ledamöter, lagstadgad, gemensam för Lemland och Lumparland)

Ordförande	Henrik Olofsson	Personlig ersättare
Vice ordförande	Matti Lindholm	Titte Törnroth
Ledamot	Jonas Wilhelms	Niklas Johansson
	Erika Scott	Kenth Söderström
	Agneta Sviberg	Minna Öberg
	Anna-Greta Helsing	Gabriella Sjöberg
		Tomas Mörn

Tekniska nämnden (6 ledamöter, ej lagstadgad, gemensam för Lemland och Lumparland)

Ordförande	Robert Williams	Personlig ersättare
Vice ordförande	Joakim Sjögren	Johan Malén
Ledamot	Ronny Roos	Kenth Söderström
	Gun Holmström	Rebecca Nordenström
	Tiina Uotinen	Lenita Nylund
	Gun Nordqvist-Alm	Georg Janjic
		Majvor Blomqvist

Kommunala centralnämnden/centralvalnämnden (5 ledamöter)

Ordförande	Dick Tapio
Vice ordförande	Nanette Karlsson
Ledamot	Jan Helin
	Niclas Eriksson
	Karin Rosenberg-Brunila
Första ersättare	Monika Engblom
Andra ersättare	Erik Blomqvist
Tredje ersättare	Nina Bengtsson
Fjärde ersättare	Titti Rönmark
Femte ersättare	Tuomas Nymark

Äldrerådet (6 ledamöter, lagstadgat, gemensamt för Lemland och Lumparland)

Ordförande	Gun Holmström
Ledamot	Lennart Elffors
	Anna-Lisa Sandell
	Sven Sundström
	Leo Löthman
	Agneta Wilhelms

Ungdomsrådet (4 ledamöter, ej lagstadgat)

Ordförande	Doris Eriksson
Vice ordförande	Stella Lindbäck
	Linnea Rehnfors
	Olivia Eriksson

Gode män för lantmäteriförrättningar

Jennifer Johansson
Roland Karlsson
Raine Mustonen
Lenita Nylund
Maiken Poulsen Englund
Ronny Roos
Agneta Sviberg
Conny Åberg

Lemlands kommuns representant i bildningsnämnden i Mariehamn

Representant	Personlig ersättare
Susanne Fagerström	Pia Söderlund

Nämndemän vid Ålands tingsrätt

Jenny Broman
Robert Mansén

Kommunens representanter i kommunalförbund

Kommunernas socialtjänst k.f.

Representant	Personlig ersättare
Annika Humell	Henrik Olofsson

Oasen boende- och vårdcenter k.f.

Representant	Personlig ersättare
Patrik Eriksson	Andréa Sandberg

Södra Ålands utbildningsdistrikt k.f.

Representant	Personlig ersättare
Maria Björke	Cia Numelin
Johanna Häggblom	Annika Humell

Ålands kommunförbund k.f.

Representant	Personlig ersättare
Gun Holmström	Jenny Broman
Mathias Sandberg	Danny Lindqvist

Kommunens representanter i interkommunala organ, bolag och samfund

Andelsbanken för Åland

Representant	Personlig ersättare
Pia Söderlund	Lenita Nylund

Ålandsbanken Abp

Representant	Personlig ersättare
Pia Söderlund	Lenita Nylund

Svinryggens deponi Ab

Representant	Personlig ersättare
Gun Holmström	Johanna Häggblom

Ålands Vatten Ab

Representant	Personlig ersättare
Conny Rosenberg	Robert Mansén

Ålands Elandslag

Representant	Personlig ersättare
Robert Mansén	Danny Lindqvist

Ålands Telefonandelslag

Representant	Personlig ersättare
Edward Johansson	Robert Mansén

Ålands Vindenergi Andelslag

Representant	Personlig ersättare
Annica Sviberg	Susanne Fagerström

Ålands brand- och räddningsförbund r.f.

Representant	Personlig ersättare
Jonas Karlsson	Jonas Skogström

Åda Ab

Representant	Personlig ersättare
Susanne Olofsson	Jenny Broman

Ålands Näringsliv r.f.

Representant	Personlig ersättare
Susanne Fagerström	Johannes Dahlman

Ålands skogsvårdsförening r.f.

Representant	Personlig ersättare
Conny Rosenberg	Mathias Sandberg

Westeränga fiskelag

Representant	Personlig ersättare
Janni Altin	Mari-Louis Sandberg

Ressumdikets dikeslag

Representant	Personlig ersättare
Conny Rosenberg	Georg Janjic

Norråker hamnlag

Representant	Personlig ersättare
Roger Andersson	Henrik Olofsson

Bergöhamns strandlag

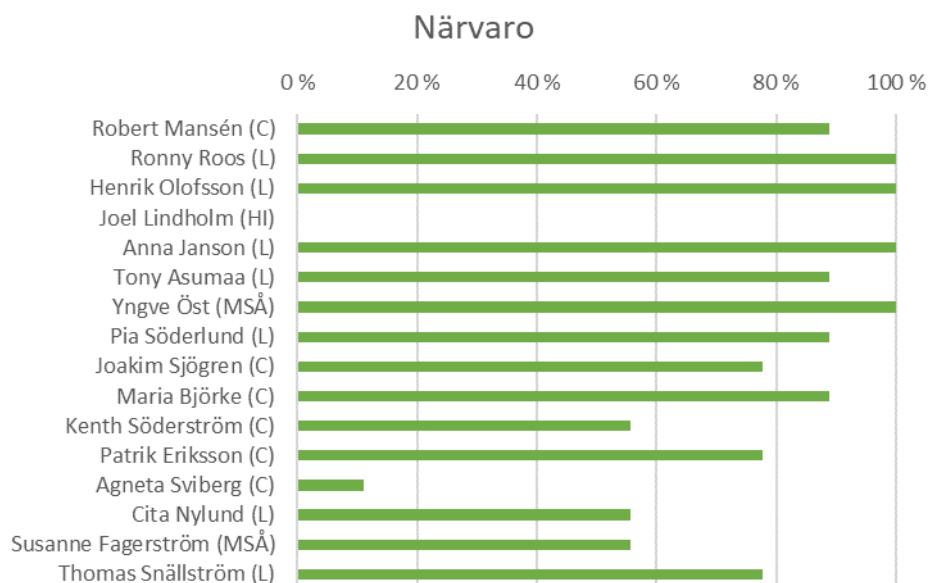
Representant	Personlig ersättare
Henrik Olofsson	Susanne Fagerström

Leader Åland r.f

Representant	Personlig ersättare
Roger Andersson	Henrik Olofsson

Kommunfullmäktiges närvaro

I enlighet med kommunens förvaltningsstadga ska kommunfullmäktigeledamöternas närvaro under kalenderåret redovisas årligen i kommunens verksamhetsberättelse.

Ledamot Joel Lindholm förlorade sin valbarhet i januari 2023. Henrik Olofsson blev därmed på basen av röstetal i kommunalvalet ny ledamot i kommunfullmäktige, vilket i sin tur betydde att Thomas Snällström kom in som partivis ersättare.

1.1.3 Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område

Kommunernas centrala uppgift är att ansvara för samhällsservice, fungera som myndighetsutövare, och sträva efter samhällsutveckling. Den kommunala verksamheten finansieras i huvudsak med skatteintäkter, avgifter samt landskapsandelar. De främsta kostnaderna inom kommunen hänförs sig till personalkostnader och kostnader för tjänster. Inom den senare kategorin återfinns kommunens kostnader för de serviceformer som utförs inom kommunalförbund.

På intäktssidan finns det en stor osäkerhet kring skatteintäkterna, bland annat till följd av reformer i skatteuppbördssystemet med anledning av vårdreformen i övriga Finland. De senaste åren har gett ett positivt skatteutfall för de flesta åländska kommunerna, men prognosen framåt antyder kraftigt försvagade skatter under år 2024 för att sedan följas av en långsam återgång till "normala" nivåer. Ett ojämnt och nyckfullt skatteflöde medför att kommunen i större utsträckning behöver ha kassamedel för att klara av tillfälliga nedgångar i skatteintäkterna.

Kommunens skatteinkomster ökade något under 2023 och är en starkt bidragande orsak till att det budgeterade underskottet kunde vändas till ett överskott. Det är framför allt inkomstskatten som är bidragande till det positiva utfallet för skatteintäkterna. I Lemlands kommun har invånarnas totala lönesumma ökat.

Vad gäller landskapsandelarna ser man ett behov av att se över landskapsandelarnas struktur och fördelningsmekanismer. Kommuner med en växande och stor utbildningssektor kompenseras inte

till den del som behövs för att finansiera en stor och viktig del av kommunen. I regeringen Sjögrens regeringsprogram från 2023 framhålls följande avseende kommunernas ekonomi och landskapsandelarna.

”Den ekonomiska situationen i flera kommuner är utmanande och landskapsregeringen bedömer att ekonomiskt utrymme för generella ökningar utöver det lagstadgade i landskapsandelssystemet saknas. Landskapsregeringen gör i samarbete med kommunerna en översyn av lagstiftningen i syfte att skapa handlingsutrymme för kommunerna genom att minska onödig detaljstyrning och byråkrati.” (Regeringsprogram för regeringen Sjögren, 2023)

På kostnadssidan har de senaste åren medfört allmänna lönejusteringar som har ökat kommunens kostnader avsevärt. Inom den gällande avtalsperioden väntas ännu ytterligare lönejusteringar. Kommunen har ingen direkt påverkansmöjlighet gällande de kollektivavtalsenliga lönejusteringarna, annat än indirekt möjlighet att påverka den Kommunala avtalsdelegationen som för avtalsförhandlingar för arbetsgivarsidan.

Eftersom socialtjänsten numera är samordnad i Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) och kostnadsfördelningen är solidarisk har Lemlands kommuns kostnader för socialtjänsten ökat. Kostnadsökningarna inom kommunalförbundet har också varit relativt höga för varje år sedan starten 2021.

Den ekonomiska utvecklingen år 2023 präglades av en fortsatt nedgång i världsekonomin, den europeiska ekonomin och den finska ekonomin. Såväl inflationen som räntor har stigit. En betydande del av inflationen härrör från ökade räntekostnader föranlett av centralbankernas räntehöjning. För Lemlands kommuns del syns den ekonomiska nedgången bland annat i ökade räntekostnader och ökade kostnader för livsmedel och övrigt material. Inflationen var i februari 2023 på rekordhög 11,3 procent. Under resten av året minskade inflationen i huvudsak och i slutet av året var inflationen 4,7 procent. Det finns indikationer på att räntorna kommer sjunka under 2024 och även att inflationen är på nedgång.

1.1.4 Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi

Under året ökade verksamhetsintäkterna med nästan 260 000 euro jämfört med föregående år. I intäktsökningen ryms dock intäkter av engångskaraktär, som försäljningen av fastigheten Söderhagen (ca 230 000 euro). Samtidigt ökade verksamhetskostnaderna med över 1 000 000 euro jämfört med föregående år, där den största ökningen syns avseende personalkostnader (ca 630 000 euro). Verksamhetsbidraget har sjunkit sedan 2022 med 7,82 procent. Här kan således noteras att det finns ett omfattande och växande glapp mellan verksamhetsintäkter och -kostnader. Det medför att kommunen behöver finansiera en allt större del av verksamheten med skatter eller genom landskapsandelar. Landskapsandelarnas storlek står dock utanför kommunens direkta påverkansmöjlighet, medan skatterna kan justeras årligen genom kommunfullmäktiges beslut.

Kommunen eftersträvar att göra effektiviseringar som minskar driftskostnaderna, men det kan konstateras att det är mycket utmanande att hitta effektiviseringar som har annat än marginell påverkan på kostnaderna samtidigt som lagstadgade servicenivåer och en kvalitet i verksamheten bibehålls.

Lånestocken uppgår 2023 till 6 089 858 euro. Under ett antal år har kommunen behövt lyfta lån för investeringar bland annat för byggandet av daghemmet Smultronbacken. Räntorna har tidigare varit gynnsamma för kommunen. Vid upprättande av bokslut för år 2022 låg kommunens räntor för

lån på 51 200 euro. För bokslut 2023 blev beloppet 215 874 euro, vilket är en mycket kraftig uppgång, särskilt med beaktande att kommunen inte har upptagit några nya lån under året.

Ränteutvecklingen påverkar kommunens resultat och likviditet. Under året beviljades en tilläggsbudget för de ökade räntekostnaderna. Kommunen har amorterat enligt plan under året, vilket totalt uppgår till cirka 513 000 euro.

Kommunen uppvisar ett positivt årsbidrag om 889 101 euro. Det är ett svagare årsbidrag än året innan. Årsbidraget överskrider dock avskrivningarna, vilket är positivt.

Kommunens kassa har ökat med 490 722 euro och kommunens likviditet har därmed förbättrats avsevärt jämfört med situationen några år tillbaka.

Kommunen har flera betydande investeringar i planperioden, varav bland annat ombyggnation av skolan under 2024 samt ett flertal kommunalvägar som behöver underhållas. Här behöver kommunen se över en prioriteringsordning för framtiden för att bibehålla ett årsbidrag som balanserar investeringsbehovet.

Om inte den externa finansieringen eller kostnadsfördelningar inom kommunalförbund förändras kommer kommunen att behöva höja skatten.

1.1.5 Kommunens personal

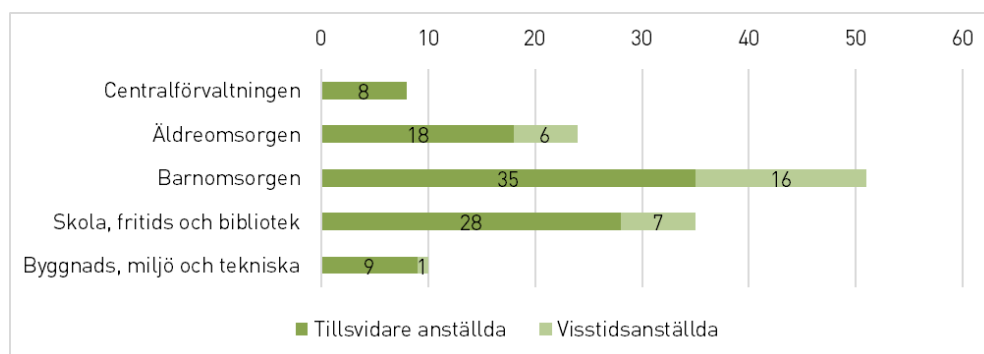
Personalstatistiken ger en samlad beskrivning över Lemlands kommuns personal och personalstruktur. Uppgifterna i personalstatistiken återspeglar situationen per 31 december 2023, där inget annat framgår. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Personalantal och -struktur

Antalet anställda i Lemlands kommun var 128 (125) med fördelning över tillsvidare- och visstidsanställningar enligt diagrammet nedan. I diagrammen visas personer som var anställda inom flera enheter som en anställd. Av de anställda var 23 % tjänsteinnehavare och 77 % arbetstagare. Antal årsarbeten¹ i Lemlands kommun uppgick under året till 117,1 (113,05).

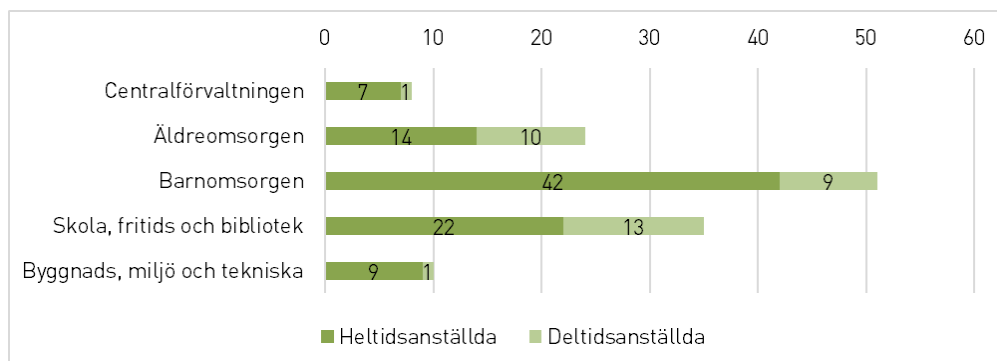
77 % (79 %) av de anställda var tillsvidareanställda och 23 % (21 %) visstidsanställda. Med visstidsanställda avses personer som var anställda som vikarier eller tillfälligt anställda av andra orsaker.

Sektorn med procentuellt flest visstidsanställningar har barnomsorgen. Orsakerna beror på ändrad lagstiftning inom barnomsorgen vilket skapar kompetensförsörjningsutmaningar inom sektorn. Det gäller främst rekrytering av behöriga lärare inom barnomsorgen.

Heltids-och deltidanställda

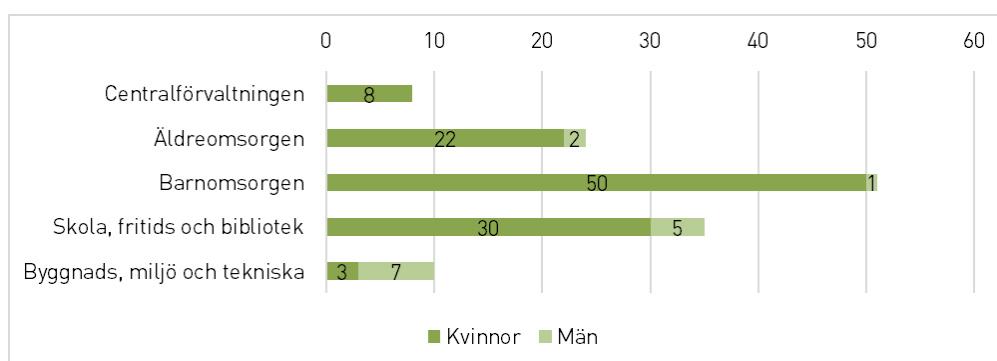
73% (66%) av de anställda hade en heltidstjänst och 27% en deltidstjänst (34%). Av de heltidsanställda hade 13,8% valt att gå ner i arbetstid, dvs. reducerad arbetstid. Äldreomsorgen är den sektor som procentuellt har största andelen deltidanställda. Det beror till stor del på vikariat för ordinarie arbetstagare som har reducerad arbetstid.

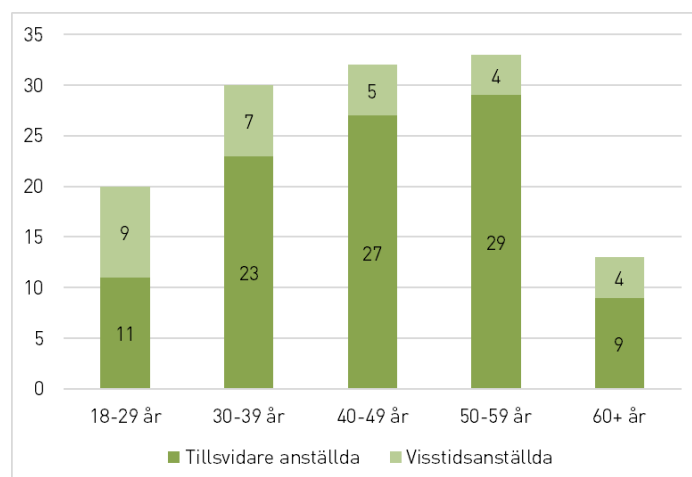
¹ Årsarbete = avlönade anställningsdagar angivna i kalenderdagar/365 * (deltidsprocenten/100).

Könsfördelning och åldersstruktur

Av kommunens personal var 88 % (86 %) kvinnor och 12 % (14 %) män, fördelade över sektorerna enligt nedanstående diagram. Statistiken visar en tydlig överrepresentation av kvinnor inom barn- och äldreomsorgen, medan det finns en något mer jämn fördelning mellan könen inom övriga utbildningssektor. Däremot är det en överrepresentation av män inom byggnads, miljö och tekniska sektorn.

Medelåldern bland personalen var 43,8 år (43,0 år) och var fördelad enligt diagrammet nedan.

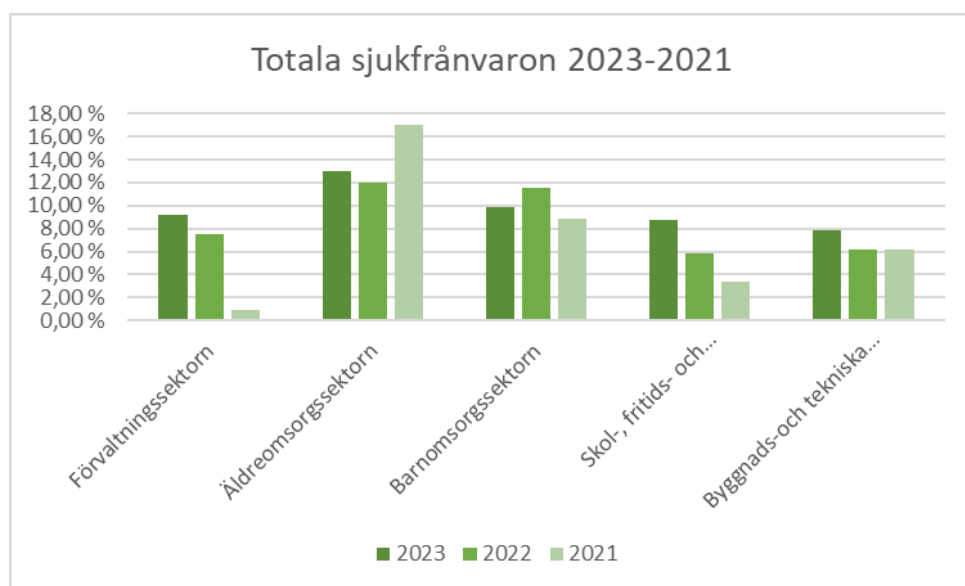

Det finns en tendens till att äldre åldersgrupper har en högre andel tillsvidareanställningar jämfört med yngre åldersgrupper.

Sektorn med procentuellt flest tillsvidareanställningar i ålder 18-29 år har barnomsorgen där 17% av den totala personalstyrkan finns i den ålderskategorin. Procentuellt högst åldersfördelning med över 50+år av de tillsvidareanställda finns på äldreomsorgssektorn (50%), byggnads, miljö och tekniska sektorn (100%) samt centralförvaltningen (50%).

Sjukfrånvaro

Statistiken för frånvaro inkluderar samtlig personal som varit anställd av Lemlands kommun under året. Sjukstatistiken nedan visar den totala sjukfrånvaron i procent och fördelat på kommunens olika sektorer från år 2023 - 2021.

Sjukfrånvaron för hela kommunen:

2023	2022	2021
10,2%	9,3%	8,2%

Den korta sjukfrånvaron (dag 1-10) står för 30,2% (40,2%) av den totala sjukfrånvaron och sjönk mot föregående år.

Medellånga sjukfrånvaron (dag 11-180) står för 47,9% av den totala sjukfrånvaron. I denna kategori ökade sjukfrånvaron under året jämfört med föregående år (33,3%) vilket påverkar kommunens totala sjukfrånvaro.

Den långa sjukfrånvaron som överstiger 180 dagar sjönk under 2023 och står för 21,9 % (26,3 %) av det totala antalet sjukfrånvarodagar.

Utifrån statistiken kan konstateras att ett fortsatt arbete med effektiv rehabiliteringsprocess samt proaktivt arbetsmiljöarbete i linjen är viktigt för att stärka frisknärvaron.

Övrig frånvaro

Övrig frånvaro presenteras i tabellen nedan i form av kalenderdagar. Frånvaro med anledning av familjeledighet sjönk jämfört med föregående år och vård av sjukt barn var marginellt högre under 2023. Frånvarodagar på grund av arbetsolycksfall ingår i statistiken över sjukfrånvaron men presenteras även i tabellen nedan. Inrapporterade arbetsolycksfall under året ökade. Utredning av

de inrapporterade olycksfallen visar på att risken för olycksfall inte skulle ha minskat med proaktiva åtgärder.

	2023	2022	2021
Övrig frånvaro	Dagar	Dagar	Dagar
Familjeledighet	1349	1885	1533
- varav avlönad	253	87	295
- varav oavlönad	1096	1798	1238
Vård av sjukt barn	182	165	113
Arbetsolycksfall	101	2	70
Tjänst-/arbetsledighet	396	989	1085
Semesterdagar	3760	3942	3980
varav omv. av semesterpenning	383	363	410

Personalkostnader

Tabellen nedan visar kommunens lönekostnader under åren 2023–2021. Under år 2023 ökade löner och arvoden med 10,8 %, d.v.s. från 4 688 266 euro till 5 193 645 euro, en ökning om 505 369 euro. Ökningen beror på kollektivavtalsenliga höjningar som även inkluderar engångsarvoden. Av lönesumman för år 2023 utgjorde kostnader för sjukvikarier 204 388 euro (149 226 euro), semestervikarier 146 228 euro (119 057 euro), föräldraledighetsvikarier 23 132 euro (35 983 euro) och arbets- och tjänstledighetsvikarier 300 266 euro (310 292 euro). Mötesarvoden för förtroendevalda och tjänsteinnehavare utgjorde 72 202 euro (60 626 euro). Totalt ökade personalkostnaderna med 633 161 euro.

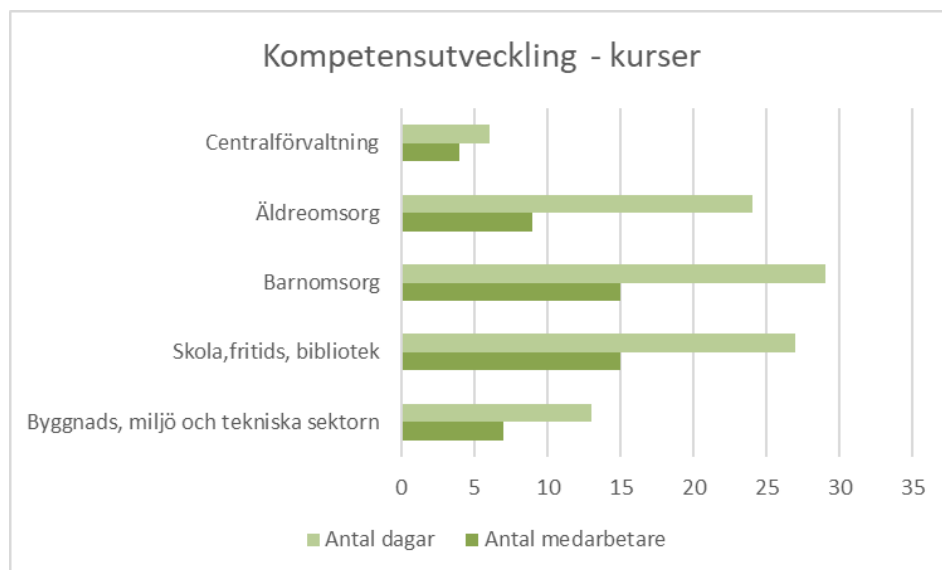
	2023	2022	2021
Löner och arvoden	-5 193 635	-4 688 266	-4 460 738
Pensionskostnader	-987 018	-861 014	-814 106
Övriga lönebikostnader	-164 663	-141 819	-147 159
Sjukförsäkringsersättningar	112 289	112 911	73 406
Semesterkostnadsersättningar	1855	1644	9395
Föräldradagpenningersättning	24 381	9012	22 469
Rehabiliteringsersättningar	835	0	639
Olycksfallsersättningar	5263	0	5216
Summa ersättningar:	144 623	123 568	111 126
Personalkostnader totalt	-6 200 693	-5 567 532	-5 310 877

Kompetensutveckling

Kostnader för kompetensutveckling i form av utbildningar uppgick till 36 714 euro (27 907 euro), vilket blev lägre än budgeterat på 41 890 euro.

Fördelning av antalet medarbetare, heldagsutbildningar och sektor presenteras enligt nedanstående diagram. Utöver heldagskurser har personalen deltagit i kurser och utbildningar som

inte pågått en hel dag, vilket rapporteras på ett annat sätt och därmed inte finns presenterade i diagrammet.

1.1.6 Miljöaspekter

Lemlands kommun är sedan mars 2021 en medaktör i nätverket Bärkraft och står därmed bakom Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda. Medaktörerna vill se utvecklings- och hållbarhetsagendan förverkligad och bidrar själva med konkreta insatser för att detta ska ske. Medaktörerna träffas regelbundet för medaktörmöten, en plats för dialog och samverkan över sektorsgränser i samhället.

Kommunen är också en aktiv medlem i nätverket för hållbara kommuner. Lemlands kommuns kommundirektör var en av initiativtagarna till nätverket och under nätverkets första verksamhetsår var kommundirektören ordförande för nätverket tillsammans med Getas kommundirektör. Under 2023 klev kommundirektören av och lämnade över ordförandeskapet till Mariehamns stadsdirektör och Ålands kommunförbunds direktör.

Kommunens logotyp är en grön kvist. Med denna vill kommunen kommunicera att en ren och utsläppsfri miljö samt en hållbar utveckling inom alla områden är viktiga för kommunen. I kommunens vision betonas också den sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarheten som det främsta värdeordet. I tyngdpunkterna lyfts också fram att Lemland förvaltar de fantastiska naturmiljöerna med hav, öar och öppna landskap, så att även kommande generationer ska kunna njuta av den fina naturen.

De beslutande organen i kommunen har en längre tid arbetat med papperslösa sammanträden och under året implementerades ett nytt system för att även göra protokolljusteringen elektronisk. Detta har gett en betydande inbesparing av kopieringspapper och kostnader, men också effektiviserat själva arbetet. Överlag arbetar kommunen med att minska pappersanvändningen och istället övergå till digitala lösningar.

Kommunens olika kök använder närproducerade råvaror när det är möjligt. Under året deltog kommunen i projektet "Sätt Åland på tallriken" som pågick tio veckor. Inom ramen för projektet fick kommunen ett bidrag från Ålands landskapsregering för att servera axganmat, det vill säga måltider bestående av åländska råvaror, en gång i veckan.

För kommunen är det en självklarhet att sortera avfallet som kommunens verksamheter producerar. På samma sätt är det också viktigt för kommunen att informera invånare och besökare om hur man sorterar avfall på ett korrekt sätt. Det genomförs bland annat genom "Månadens miljötips" i kommunens infoblad samt uppdaterade informationsanvisningar vid återvinningsstationerna.

Byggnads- och miljösektorn har bland annat genom arbete med enskilda avloppsanläggningar, avfallshanteringen samt övriga miljöfrågor arbetat för en hållbar utveckling. Den nya avfallslagen betonar källsortering, avfallsförebyggande åtgärder samt bättre koll på tömningen av septikbrunnar. Även inom planläggningsarbetet eftersträvas trivsamma och miljömässigt hållbara markområden. Ändringar i byggnadslagstiftningen strävar till att energieffektivera nya byggnader. En del av kommunens åkermarker brukas ekologiskt.

Tekniska sektorn har bland annat genom användning och försäljning av bioenergiproducerad närvärme samt energieffektivisering stött den hållbara utvecklingen i kommunen. Genom att kommunens samtliga fastigheter i centrum redan 2013 blivit anslutna till närvärmenätet samt att Saltkråkan och kommungården utrustats med bergvärme har ett klart trendbrott skett gällande oljeberoendet för uppvärmning. Detta syns i såväl ekonomin som i koldioxidutsläppen. Både grundskolan, Sveagården och daghemmet Saltkråkan har försetts med solcellsanläggningar.

Antalet avloppsabonnenter ökar kontinuerligt och det kommunala avlopps nätet byggs ut. Lemland samverkar tillsammans med flertalet andra kommuner samt Ålands vatten i ett projekt för en hållbar VA-sektor på Åland.

1.1.7 Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen

Kommunens ekonomi är fortfarande inte i balans och står inför en fortsatt utmaning de kommande åren. Resultatet för 2023 är ett välkommet avbrott i trenden med underskott sedan 2018. För 2024 har kommunen dock budgeterat för ett rekordstort underskott på över 2,2 miljoner euro. Det budgeterade underskottet baserar sig på en prognos för ovanligt låga skatteintäkter till följd av rytmstörningar i skatteuppbördssystemet. Det första kvartalet för 2024 visar dock på mycket starka skatteintäkter. Prognosen för skatterna görs på helår och inte månadsvis, det är därför ännu ovisst hur skatteutfallet för helåret 2024 kommer bli.

Kostnadsökningen förväntas fortsätta till följd av såväl ökade lagstadgade uppgifter eller höjda kvalitetskrav samt inflationen i samhället. Personalkostnader är en stor del av kommunens verksamhetskostnader och under den nu gällande avtalsperioden finns ett flertal lönejusteringar beslutade (fram till och med år 2027). Anvisningar för lönejusteringspottarna och vilken lönesumma de ska basera sig på har ännu inte fastställts och det är därmed inte möjligt att beräkna den faktiska kostnadseffekten för kommunen.

Kommunens egna kapital täcker även fortsättningsvis de förväntade underskotten, men långsiktigt klarar inte kommunen att bära en fortsatt kostnadsökning. Lån kommer även fortsättningsvis behöva upptas för större investeringar.

Ålands landskapsregering har tidigare tagit fram förslag till lagstiftning för kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi och regeringen Sjögren säger i regeringsprogrammet att en "kirskommunslagstiftning" ska tas fram i syfte att skydda de enskilda individerna i de fall en kommun inte klarar av att sköta sina åtaganden. Regeringen har inte ännu presenterat ett nytt förslag till riskkommunslagstiftning. Tills dess kan den tidigare föreslagna definitionen av en

kommun med synnerligen ansträngd ekonomi tjäna som en vägledning för kommunens framtida ekonomiska beslut.

Enligt det tidigare förslaget definieras en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi ("kriskommun") utgående från nyckeltal. En kriskommun måste uppfylla antingen nyckeltal 1, eller både nyckeltal 2 och 3 samtidigt under två år i rad.

Nyckeltal 1: Ackumulerat underskott i balansräkningen som måste täckas inom två år.

Nyckeltal 2: Årsbidrag dividerat med avskrivningar utgående från ett treårigt medeltal understiger 100 %.

Nyckeltal 3: Soliditeten är lägre än 50 %.

Lemlands kommun förhåller sig till ovanstående nyckeltal enligt bokslut 2023 enligt följande:

Nyckeltal 1: Kommunen har ett ackumulerat överskott om 3 725 933 euro. Nyckeltalet uppfylls inte.

Nyckeltal 2: Kommunen har ett medeltal på 93 % (2023: 103 %, 2022: 95 %, 2021: 79 %). Året före var medeltalet 52 %. Nyckeltalet uppfylls.

Nyckeltal 3: Kommunen har en soliditet på 43 %. Året före var soliditeten 42 %. Nyckeltalet uppfylls.

Det kan därmed konstateras att Lemlands kommun uppfyller den tidigare föreslagna definitionen av en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi, även om nyckeltal 2 och 3 successivt har förbättrats de tre senaste åren. Att amortera på kommunens befintliga lån, inklusive leverantörsskulder, i samband med bokslutsdatum sänker också balansomslutningen och höjer soliditeten. Årsbidraget behöver ytterligare stärkas för att klara kommande avskrivningar vilka troligen inte minskar. Egna kapitalet kan höjas genom att kommunen fortsätter göra överskott.

1.1.8 Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling

Kommunfullmäktiges riktlinjer för intern kontroll och riskhantering definierar fyra huvudgrupper för risker. I varje grupp kan det ingå både interna och externa risker.

Strategiska risker

Strategiska risker är risker som hotar kommunens långsiktiga målsättningar och framgångsfaktorer som är väsentliga med tanke på dem.

Kommunens långsiktiga verksamhet är starkt sammankopplad med yttre påverkansfaktorer som står utanför kommunens direkta kontroll. Det medför att kommunen i hög grad har att förhålla sig till och anpassa sig till förändringar i omvärlden. De senaste åren har tendenserna varit att påverkansfaktorerna framför allt har medfört ökade kostnader, minskade intäkter eller större utmaningar att planera långsiktigt och ekonomiskt effektivt. Det innebär att allt högre krav ställs på kommuners förmåga att effektivisera och rationalisera sin serviceproduktion till en lägre kostnad, vilket även i många fall medför ett behov av att sänka servicenivån på den kommunala basservicen till kommuninvånarna.

Coronapandemin och ukrainakrisen tillsammans har båda påverkat konjunkturläget och den ökade inflationen påverkar kommunens verksamhet i stor utsträckning. Det här visar att kommunen måste fortsätta förbereda sig på olika slags risker på förhand, även om omvärlden tenderar vara mer komplex och oförutsägbart. Besluten om åtgärder till följd av extraordinära händelser står till betydande del utanför kommunens kontroll och kommunerna är inte garanterade någon

kompensation för de ekonomiska effekterna, därför har kommunen ett ansvar för att agera rationellt och trygga resurserna även för än sämre ekonomiska tider.

De senaste åren har Ålands landskapsregering utrett och lagstiftat om flertalet reformer som i väsentlig omfattning påverkar kommunerna. Samtidigt har ny lagstiftning antagits inom flera kommunala verksamhetsområden, vilket ytterligare ställer krav på kommunen att förändra interna processer och bedömningar för att leva upp till lagstadgade krav och förväntningar.

Under de kommande åren förväntas Ålands landskapsregering också ta fram ny lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi. Med en sådan lagstiftningen skärps kraven på kommunernas ekonomi så att tvingande åtgärder kan vidtas av Ålands landskapsregering om kommunerna uppfyller vissa fördefinierade ekonomiska nyckeltal.

Lemlands kommun har varit en tillväxtkommun, men under de senaste två åren har befolkningen minskat med en handfull personer. I jämförelse med andra åländska kommuner har Lemland en ung befolkningsstruktur med en långsamt åldrande befolkning. Befolkningens åldersstruktur är ändå förenad med en risk i och med att andelen personer över 65 år i relation till befolkningen i arbetsför ålder kommer att öka ytterligare.

Ekonomiska risker

Ekonomiska risker anknyter till balansen i kommunens ekonomi, investeringar och finansiering.

En central ekonomisk risk för Lemlands kommun är utvecklingen av samfundsskatten. Kommunens samfundsskatteintäkter är förhållandevis låga jämfört med andra åländska kommuner av samma storlek och en sviktande utveckling ger kommunen också sämre ekonomiska förutsättningar och kan påverka kommunens attraktionskraft.

En annan betydande ekonomisk risk är att årsbidraget inte räcker till för att finansiera investeringarna och finansieringsunderskottet måste då täckas med låneupptagning. Investeringsbehovet måste därför nogt kartläggas och planeras med långsiktighet, för att undvika oförutsedda stora investeringskostnader som saknar egen finansiering. Investeringarna ska dock också ses som en riskhanteringsåtgärd som förbättrar egendomens värde och behåller kommunens egendom i ett säkert skick.

Osäkerheter i omvärlden påverkar förändringar i referensräntor för lån med rörlig ränta. Ränterisker innebär en snabb förändring av marknadsräntorna, vilket kunde noteras under 2023. Detta påverkar kommunens finansnetto negativt. Därmed bör ränteriskstrategin utgöra en balanserad kombination av rörlig och fast räntebindning. Vid val av ränteriskstrategi bör man fokusera på hur känsligt kommunens kassaflöde och resultat är för räntemarknaden sett ur ett längre tidsperspektiv. Målet med ränteriskhanteringen är att långsiktigt åstadkomma bästa möjliga finansnetto i kommunen inom ramen för de risktaganden som fastställs i de finansiella riktlinjerna. Kommunens större lån baserar sig på en årlig skuldränta. Ränta på skulden är 0,58 procentenheter över 12 månaders euribor.

Finansieringen i kommunen behöver planeras eftersom utgifter och inkomster realiserar vid olika tidpunkter. I vilken mån kommunens finansiering räcker för utgifterna på årsnivå framgår av finansieringsanalysen. Finansieringsanalysen upprättas i samband med budgeten och bokslutet. Kommunens likviditet anses vara tillräcklig om kommunen har likvida medel som motsvarar 10–15 dagars kassautgifter.

Operativa risker

Andra risker i anslutning till verksamheten anknyter till verksamhetens kontinuitet och beroenden, personalens verksamhet, organisationens otillräckliga interna processer och resurser, system, avtal och även missbruk eller annan lagstridig verksamhet.

Då kommunens förvaltning är liten i förhållande till det kommunala ansvarsområdet finns det oftast bara utrymme för en specialist per verksamhetsområde, eller en generalist inom ett brett verksamhetsområde. Det här medför att förvaltningen är mycket personberoende och sårbar redan vid kortare frånvaro av ledande tjänsteinnehavare. Kommunen arbetar med att minska personberoendet genom att dokumentera arbetsprocesser och säkerställa att vikarier finns för alla väsentliga arbetsuppgifter.

Under 2024 kommer kommunen byta ut ekonomisystemet. I samband med implementeringen och ibruktagningen genomförs ett omfattande antal tester och avstämningar för att säkerställa att det nya ekonomisystemet fungerar innan det tas i produktion.

Skaderisker

Skaderisker kan orsakas av oväntade och plötsliga händelser som kan leda till olycka, att något går sönder eller att skadestånd måste betalas. Skade- och ansvarsriskerna begränsas genom försäkringar.

1.2 Redogörelse för hur kommunens interna kontroll och riskhantering ordnats

Syftet med den interna kontrollen i Lemlands kommun är att säkra kommunens verksamhet och att kommunens egendom och resurser tryggas. Detta betyder bland annat att verksamheten ska vara ekonomisk och resultatenriktad, att beslut bygger på tillräcklig och tillförlitlig information samt att lag och myndigheters anvisningar följs.

Ordnande av intern kontroll

Lemlands kommun har sedan lång tid arbetat för att trygga verksamheten och minska risker i arbetet, men under det senaste året har kommunen inlett ett tydligare processorienterat arbetssätt för att skapa ett strukturellt arbete med intern kontroll och riskhantering.

Kommunfullmäktige har antagit grundläggande riktlinjer för intern kontroll och riskhantering, medan det är kommunstyrelsen tillsammans med kommundirektören som har det praktiska ansvaret för ordnandet av den interna kontrollen. Under början av 2024 fastställde därför kommunstyrelsen anvisningar för ordnande av den interna kontrollen och riskhanteringen. Anvisningarna kompletterar kommunfullmäktiges riktlinjer och ger verksamheterna ett verktyg för att identifiera, analysera, hantera och rapportera om risker.

I ansvarsfördelningen för den interna kontrollen syns både ett politiskt ansvar och de anställdas ansvar. Fullmäktige beslutar om grundläggande riktlinjer, medan styrelsens ansvar är övergripande för den operativa interna kontrollen och riskhanteringen. Nämnder och andra organ som är underställda kommunstyrelsen ansvarar i enlighet med styrelsens anvisningar för den operativa interna kontrollen. Styrelsen och nämnderna beslutar om den egna verksamhetens organisation och ansvarsfördelning och delegering, om resursfördelning och riktlinjer, om krav på uppföljning och rapportering med mera. Bland de anställda åligger ansvaret de ledande tjänsteinnehavarna som ska verkställa den interna kontrollen och riskhanteringen inom sitt ansvarsområde och rapportera om dessa. Ledande tjänsteinnehavare ansvarar för att organisera arbetet och etablera rutiner, informera och kommunicera om hur den interna kontrollen ska utföras. I det ingår att ansvara för att se till att delprocesser som riskanalys, riskåtgärder, uppföljning och bedömning genomförs samt att ge rapportering och underlag till nämndens arbete och beslut inom den interna kontrollen. Även verksamhetschefer på olika nivåer ansvarar för att regler och anvisningar följs och informerar samt utbildar de anställda om vad som gäller. Alla anställda har dock ett eget ansvar för att arbeta enligt bestämda processer och rutiner, att förbättra och utveckla verksamheten, att rapportera avvikelser och risker med mera. Det ska vara integrerat i vardagens arbete med att genomföra, förvalta och verkställa och handlar om ett löpande arbete med att förebygga, upptäcka och åtgärda risker.

I kommunfullmäktiges riktlinjer återfinns kommunens fokusområden i den interna kontrollen och hur de är ordnade. Fokusområdena delas in i 5 områden.

1. Förvaltnings- och ledningssätt
2. Riskhantering
3. Kontrollåtgärder
4. Information och informationsförmedling
5. Uppföljning

Ordnande av riskhantering

Anvisningar för den övergripande riskhanteringen och riskhanteringsprocessen finns i fullmäktiges riktlinjer för den interna kontrollen och kompletteras av närmare detaljanvisningar från styrelsen. Syftet med riskhanteringen är att i rimlig utsträckning trygga att kommunens strategiska mål och

målen för verksamheten och ekonomin uppfylls och att verksamheten fortgår utan störningar. Genom riskhanteringen förebyggs händelser som hotar en kontinuerlig och ostörd verksamhet. Det är fråga om att identifiera kärnverksamheterna och systemen, slå fast en godtagbar risknivå och inför tillräckliga riskhanteringsmetoder.

I kommunen används rambudgetering med nettoanslag för driften. De som har ett budgetansvar erhåller månatliga uppföljningsrapporter över förbrukade anslag ur budgeten. Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige, sektorchefen och enhetschefer får kvartalsvisa rapporter över ekonomin och dess utfall mot budget för att säkerställa transparens samt ge rättvisande information som underlag till beslut. Föredragande i nämnder avgör i samråd med nämndens ordförande vilka ekonomiska rapporter som presenteras för organet och hur ofta. I kommunens bokslut och verksamhetsberättelse framgår hur väl verksamhetsmålen uppnåtts. Verksamhetsmålen ska också följas upp löpande under året och delges de ansvariga kommunala organen.

Kommunens IT-risker hanteras effektivt genom att kommunens dataservrar inte finns i kommunens egna lokaler utan i brandsäkra utrymmen hos en extern leverantör. Kommunens anställda jobbar direkt mot den externa dataservern och information, system och material finns lagrat på servern istället för på lokala enheter eller en lokal server. Säkerhetskopiering görs dagligen.

Kommunstyrelsens upphandlingsdirektiv är till för att handleda enheterna i all slags upphandling. Dokumentet reviderades senast 16.2.2016, men är i behov av uppdatering till följd av förändrad lagstiftning. En uppdatering förväntas under år 2024. Då det gäller investeringar i kommunen faller de till största delen under tekniska nämndens ansvarsområde. En anskaffning anses vara en investering om beloppet för anskaffningen är 10 000 euro eller mer.

Kommunens avtal finns samlade i mappar och förvaras i brandsäkert arkiv. Kommunen har påbörjat arbetet med att skapa en elektronisk avtalshantering med bättre sökbarhet och möjlighet till påminnelser för avtal som kräver en åtgärd. Uppföljning av avtalsvillkor, frister och preskribering åligger ansvarig tjänsteinnehavare.

Kommunen använder ett elektroniskt system för attestering av fakturor. Det innebär att fakturan hanteras av en fakturaregistrerare, en sakkunnig granskare och en godkännare inom varje enhet innan utbetalning. Säkerheten ökas vid fakturahanteringen eftersom varje faktura behandlas i flera steg av olika personer. Det är fakturagodkännaren som ansvarar för att fakturan är korrekt. Under 2024 kommer kommunen ta i bruk ett nytt ekonomisystem med ett förbättrat attesteringsflöde.

För att minska riskerna arbetar kommunens sektorer förebyggande med att identifiera och minimera riskerna. Utgående från utförd riskbedömning prioriteras kommunens fortsatta riskhanteringsarbete.

Skaderiskerna för egendom har minimerats genom till största del fullvärdesförsäkringar.

Centrala slutledningar och utveckling av den interna kontrollen

Kommunstyrelsens övergripande bedömning är att verksamhetens risker är på en acceptabel risknivå och att tillräckliga åtgärder har vidtagits för att minska risknivån. Kommunstyrelsen har noterat att kommunen behöver stärka det processorienterade arbetssättet och att riskhanteringen systematiseras för att det ska vara lättare att överblicka såväl internt som externt. Genom en samordning av risker i en internkontrollplan kan styrelsen framöver säkerställa att kommunen prioriterar på ett ändamålsenligt sätt. Under 2024 kommer en första samlad årlig internkontrollplan (plan för riskhantering, uppföljning och kontroll) över de mest väsentliga riskerna tas fram.

1.3 Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten

1.3.1 Räkenskapsperiodens resultat

Extern resultaträkning (1000 euro)	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetsintäkter	2 404	2 145
Verksamhetskostnader	-13 530	-12 464
Verksamhetsbidrag	-11 126	-10 319
Skatteinkomster	8 738	8 262
Landskapsbidrag	3 479	3 012
Finansiella intäkter och kostnader	-202	-46
Årsbidrag ¹⁾	889	909
Avskrivningar och nedskrivningar ²⁾	-859	-953
Räkenskapsperiodens resultat	30	-44

1) Anger hur mycket internt tillförda medel som återstår att användas för investeringar, placeringar och amorteringar efter det att de löpande utgifterna har betalats.

2) Avskrivning (857 324,86 €) och nedskrivning (1 905,09 €).

Resultaträkningens nyckeltal	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetsintäkter i % av verksamhetskostnaderna ¹⁾	17,8 %	17,2 %
Årsbidraget i % av avskrivningarna ²⁾	103,5%	95,3%
Invånarantal 31.12	2 127	2 131
Årsbidrag euro/invånare	418	426
Verksamhetsbidrag euro/invånare	4 852	5 507

1) Beskriver hur stor procent av verksamhetskostnaderna som täcks av verksamhetsintäkterna.

2) Visar i vilken grad kommunens årsbidrag räcker till för finansiering av avskrivningarna.

Grundantagandet är att den interna finansieringen är tillräcklig om årsbidraget

är minst lika stort som avskrivningarna på anläggningstillgångarna, d.v.s. 100 %.

Är nyckeltalet under 100 % visardet att den interna finansieringen inte räcker till.

1.3.2 Finansiering av verksamheten

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	889	909
Korrektivposter till internt tillförda medel	-231	0
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-116	-310
Investeringsutgifter i aktier		
Finansieringsandelar för investeringar	0	3
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	260	0
Verksamhetens och investeringarnas flöde	802	602
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar av utlåningen		
Ökning av utlåningen		
Minskning av utlåningen		
Förändringar av lånestocken		
Ökning av långfristiga lån		
Minskning av långfristiga lån	-442	-516
Förändringar av kortfristiga lån	-71	3
Förändring av eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och kapital		
Förändring av omsättningstillgångar		
Förändring av fordringar	62	-40
Förändring av räntefria skulder	139	141
Kassaflödet för finansieringens del	-311	-412
Förändring av likvida medel	491	190
Kassamedel 31.12	1 346	855
Kassamedel 1.1	855	665
FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Intern finansiering av investeringar, % ¹⁾	-459 %	296 %
Intern finansiering av kapitalutgifter, % ²⁾	764 %	290 %
Lånesköteselbidrag ³⁾	1,95	1,73

¹⁾ anger hur stor del av den egna anskaffningsutgiften för investeringar som finansierats med internt tillförda medel.

²⁾ utvisar årsbidragets procentuella andel av det totala beloppet av egna anskaffningsutgifter för investeringar, nettoökningen av utgivna lån och amortering på lån.

³⁾ visar om kommunens interna finansiering täcker räntor och amorteringar på främmande kapital. Bör vara 1 eller större.

1.4 Den finansiella ställningen och förändringar i den

BALANSRÄKNING (1000 euro)	Bokslut 2023	Bokslut 2022
AKTIVA	17 235	17 593
A BESTÅENDE AKTIVA	14 975	15 752
I Immateriella tillgångar	174	191
Övriga utgifter med lång verkningstid	174	191
II Materiella tillgångar	14 243	14 998
Jord- och vattenområden	1 289	1 289
Byggnader	8 659	9 181
Fasta konstruktioner	2 840	2 976
Maskiner och inventarier	134	171
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	92	24
Vägar, gator och parkområden	1 229	1 357
III Placeringar	558	563
Aktier och andelar	498	498
Övriga fordringar	61	65
B FÖRVALTADE MEDEL	509	524
Statens uppdrag	5	10
Donationsfondernas särskilda täckning	0	1
Övriga förvaltade medel	504	514
C RÖRLIGA AKTIVA	1 750	1 317
II Fordringar	405	462
Kortfristiga fordringar	-	-
Kundfordringar	198	248
Lånefordringar	-	-
Övriga fordringar	102	99
Resultatregleringar	105	115
IV Kassa och bank	1 346	855

BALANSRÄKNING (1000 euro)	Bokslut 2023	Bokslut 2022
PASSIVA	17 235	17 593
A EGET KAPITAL	7 426	7 397
I Grundkapital	3 694	3 694
III Uppskrivningsfond	7	7
IV Överskott från tidigare räkenskapsperioder	3 696	3 740
V Räkenskapsperiodens under-/överskott	30	-44
D FÖRVALTAT KAPITAL	509	524
Statliga uppdrag	5	10
Donationsfondernas särskilda täckning	0	1
Övrigt förvaltad kapital	504	514
E FRÄMMANDE KAPITAL	9 299	9 673
I Långfristigt	6 641	7 064
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	5 208	5 650
Övriga långfristiga skulder	1 434	1 415
II Kortfristigt	2 658	2 609
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	442	513
Lån från övriga kreditgivare	440	440
Erhållna förskott	-	-
Leverantörsskulder	555	509
Övriga kortfristiga skulder	362	360
Resultatregleringar	859	787

BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Soliditetsgrad, % ¹⁾	43%	42%
Finansieringsförmögenhet, euro/inv ²⁾	-3 536 €	-3 914 €
Relativ skuldsättningsgrad ³⁾	82%	85%
Lånestock 31.12, (€'000)	6 090 €	6 603 €
Lån euro/invånare 31.12	2 852 €	3 093 €
Invånarantal 31.12	2 127 st	2 131 st

1) Visar kommunens förmåga att bära underskott och kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt. En genomsnittlig soliditetsgrad på 70 % kan anses vara ett eftersträväsvärt mål inom den kommunala ekonomin.

2) Visar om de likvida tillgångarna räcker till för återbetalning av det främmande kapitalet. En negativ differens visar det främmande kapital per invånare som inte kan täckas med finansieringstillgångarna.

3) Anger hur stor del av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet. Ett lägre nycketal för skuldsättning påvisar bättre möjlighet för kommunen att klara av skuld amortering med inkomstfinansiering.

1.5 Totala inkomster och utgifter

INKOMSTER	Bokslut 2023		UTGIFTER	Bokslut 2023	
	(1000 euro)	%		(1000 euro)	%
Ordinarie verksamhet			Ordinarie verksamhet		
Verksamhetsintäkter	2 404	16,1%	Verksamhetskostnader	-13 530	93,9%
Skatteinkomster	8 738	58,6%	- Tillverkning för eget bruk		0,0%
Landskapsandelar	3 479	23,4%	Återkrävd moms		0,0%
Ränteintäkter		0,0%	Räntekostnader	-218	1,5%
Övriga finansiella intäkter	18	0,1%	Övriga finansiella kostnader	-1	0,0%
Extraordinära intäkter		0,0%	Extraordinära kostnader		0,0%
Rättelseposter till internt tillförda medel		0,0%	Rättelseposter till internt tillförda medel	-231	1,6%
Investeringar			Investeringar		
Finansieringsandelar till investeringsutgifter		0,0%	Investeringar i		
Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar	260	1,7%	anläggningstillgångar	-116	0,8%
			Rättelseposter till invest.		0,0%
			Investeringsaktier		
Finansieringsverksamhet			Finansieringsverksamhet		
Minskning av utlåning		0,0%	Ökning av utlåningen		0,0%
Ökning av långfristiga lån		0,0%	Minskning av långfristiga lån	-442	3,1%
Ökning av eget kapital		0,0%	Minskning av kortfristiga lån	-71	0,5%
Ökning av kortfristiga lån		0,0%	Minskning av eget kapital		0,0%
			Förändring av räntefria skulder	139	-1,0%
			Förändringar av fodringar	62	-0,4%
			Förändring förvaltade medel		0,0%
Totala inkomster	14 899	100,0%	Totala utgifter	-14 408	100,0%

1.6 Behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder för att balansera ekonomin

I enlighet med 70 § kommunallagen (ÅFS 1997:73) ska kommunstyrelsen när verksamhetsberättelsen överlämnas föreslå åtgärder med anledning av räkenskapsperiodens resultat och för att balansera ekonomin. Med anledning av resultatet föreslår kommunstyrelsen att räkenskapsperiodens resultat som visar ett överskott för år 2023 om 29 871,48 euro överförs till balanskontot *Räkenskapsperiodens överskott/underskott* under eget kapital.

2. Budgetutfallet

Budgeten ska följas i kommunens verksamhet och ekonomi. Det faktiska utfallet, både verksamhetsmässigt och ekonomiskt, utvärderas i denna del. Budgeten består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Det är kommunstyrelsen samt de redovisningsskyldiga organen och tjänsteinnehavarna som ansvarar för uppgörande av budget- och verksamhetsutfallet.

Kommunen ska, med de tillbuds stående resurserna som grund, på ett så rationellt, effektivt och jämlikt sätt som möjligt uppfylla sina uppdrag gentemot kommuninvånarna och skapa en positiv framtid för dessa genom att använda sitt förnämliga läge och hålla en prisvärd service av god kvalitet.

Budgeten är bindande till sitt nettobelopp per resultatenhet. Budgeterade personalkostnader får inte omdisponeras för andra ändamål än personalkostnader utan kommunfullmäktiges godkännande.

2.1 Målen för verksamheten och ekonomin

Lemlands kommuns övergripande verksamhetsidé finns inskriven i kommunens förvaltningsstadga och lyder enligt följande:

”Kommunen ska, inom ramen för befintliga resurser, på ett rationellt och effektivt sätt producera kommunal samhällsservice som i största möjliga utsträckning motsvarar efterfrågan. I sin verksamhet eftersträvar kommunen en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling.”

Kommunfullmäktige uppställer därtill genom budgeten årliga verksamhetsmål för kommunens sektorer. Verksamhetsmålen uppfyllelse redovisas närmare under driftsekonomidelens utfall för respektive sektor.

Inför budgetår 2023 påbörjade kommunstyrelsen ett arbete med att utveckla verksamhetsmålen för att i större utsträckning ha strategiska och utvecklande mål som ligger utanför den ordinarie verksamheten. Det kan konstateras att målen för år 2023 har krävt omfattande arbetsinsatser och att det har varit svårt för verksamheten att hinna med flera krävande strategiska mål under samma år, vilket kan utläsas genom den låga måluppfyllelsen tillsammans med det höga antalet pågående mål. Kommunen bör eftersträva att verksamhetsmålen i budget är kvalitativa mål på strategisk nivå och samtidigt göra en bedömning av vilka resurser som finns att tillgå för att verkställa målen.

Sektor	Antal mål	Slutförda mål	Utfall i %	Pågående mål
Förvaltningssektorn	11	3	27 %	6
Äldreomsorgssektorn	3	1	33 %	1
Utbildningssektorn	6	2	33 %	4
Kultur- och fritidssektorn	8	1	13 %	4
Byggnads- och miljösektorn	18	1	6 %	10
Tekniska sektorn	9	0	0 %	8
Brand- och räddningssektorn	7	4	57 %	2
TOTALT	62	12	19 %	35

Läs mer i avsnitt [2.3 Driftsekonomidelens utfall](#).

2.2 Sammandrag av kommunens budgetutfall

Sammandrag av kommunens budgetutfall (1000 euro)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget-ändring	Justerad BU 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Förvaltningssektorn	-2 523	-2 180	-25	-2 205	-2 417	-212	109,63 %
Äldreomsorgssektorn	-1 282	-1 424		-1 424	-1 465	-41	102,88 %
Utbildningssektorn	-5 513	-6 292	-70	-6 362	-6 173	189	97,03 %
Kultur och fritidssektorn	-233	-238	7	-231	-198	33	85,75 %
Byggnads- och miljösektorn	-68	-60		-60	-97	-36	160,34 %
Tekniska sektorn	-648	-710	25	-685	-721	-37	105,34 %
Brand- och räddningssektorn	-52	-56		-56	-55	1	97,96 %
Driftsbudgetens netto	-10 319	-10 960	-63	-11 023	-11 126	-533,81	100,93 %

Här kommenteras översiktligt utfallet för kommunens resultatområden.

Förvaltningssektorn gör en överskridning gällande kostnadsdelen på cirka 68 060 euro. Den enskilt största överskridningen ligger på kostnadsställe 1401 Kommunernas socialtjänst (KST) samt 1308 Företagshälsovård, där nettobudget var 21 000 euro men utfallet blev 38 068 euro.

Äldreomsorgssektorn gör en nettoöverskridning på 40 966 euro. Intäkterna är 91 453 euro bättre än budget men kostnaderna överstiger budget med 132 419 euro och är således den största överskridningen av samtliga sektorer. Gällande personalkostnader gör äldreomsorgssektorn en överskridning om 84 367 euro. Men även kostnader för livsmedel, trygghetsalarmering och utbildningstjänster. Även kostnader för närståendevård har ökat under år 2023.

Utbildningssektorn har under året beviljats 70 000 euro tilläggsmedel för i huvudsak personalkostnader inom barnomsorgen. Dessa medel har inte utnyttjats då man även gör underskridning mot ursprunglig budget exklusive tilläggsmedel. Barnomsorgens budget underskrids med 136 926 euro (netto). Intäkterna är högre än budget och kostnaderna lägre än budget. Skolsektorn har även högre intäkter och lägre konstaterat än budget. Utfallet är 22 824 euro lägre än fastställd budget. Träningsundervisningen och specialfritidshemmet har också lägre kostnader än budget.

Kultur- och fritidssektorn underskrider sin budget med 32 000 euro. Främsta orsaken är lägre personalkostnader än budgeterat men även övriga kostnader som material hålls under budget. Under året ströks även 7 000 euro från driftbudgeten för att kostnaderna skulle upptas som investeringsmedel.

Byggnads- och miljösektorn. Trots ökade intäkter gör sektorn en överskridning av budget på kostnadssidan om 50 957 euro, vilket är en stor överskridning för byggnads- och miljösektorn som är relativt liten. Kostnadsutvecklingen gällande renhållnings- och tvätteritjänster (köp av tjänst) är den primära orsaken till överskridningen. Intäkterna ökade med 14 630 euro.

Tekniska sektorn går över budget med cirka 36 555 euro (netto). Kostnaderna är lägre än budget med cirka 32 607 euro. Däremot är även intäkterna betydligt lägre än budget med cirka 69 162 euro. Budgeterade intäkter och kostnader mot Lumparland har haft en betydande påverkan.

Brand- och räddningssektorn gör en underskridning på 1 148 euro på resultatnettot. Sektorn har en överskridning på intäkter och underskridning på kostnader.

Sammandrag av kommunens budgetutfall fördelat per sektor

FAKTISKT UTFALL PER SEKTOR TOTALT	Bokslut	Ursprunglig	Justeringar	Utfall	Anv. % av
Jämfört med budget (ext. nettokostnader)	2022	budget 2023	2023	2023	BU2023
100 Förvaltningssektorn					
INTÄKTER	45 157	445 050		300 670	67,6%
KOSTNADER	-2 568 569	-2 625 108	-25 000	-2 718 169	103,5%
AVSKRIVNINGAR/NEDSKRIVNING	-25 892	-8 563		-2 449	28,6%
NETTO	-2 549 305	-2 188 621	-25 000	-2 419 948	110,6%
300 Äldreomsorgssektorn					
INTÄKTER	468 240	299 555		452 433	151,0%
KOSTNADER	-1 749 799	-1 784 533		-1 916 952	107,4%
AVSKRIVNINGAR	-7 977	-11 754		-4 943	42,1%
NETTO	-1 289 536	-1 496 732	0	-1 469 462	98,2%
400 Utbildningssektorn					
INTÄKTER	317 816	299 555		341 003	113,8%
KOSTNADER	-5 830 616	-6 591 578	-70 000	-6 513 792	97,8%
AVSKRIVNINGAR	-56 000	-59 036		-48 744	82,6%
NETTO	-5 568 800	-6 351 059	-70 000	-6 221 533	98,0%
500 Kultur- och fritidssektorn					
INTÄKTER	7 437	4 500		5 372	119,4%
KOSTNADER	-240 555	-242 774	7 000	-203 681	86,4%
AVSKRIVNINGAR	-	-544		-	0,0%
NETTO	-233 118	-238 818	7 000	-198 309	83,0%
700 Byggnads- och miljösektorn					
INTÄKTER	367 380	368 566		383 196	104,0%
KOSTNADER	-435 737	-428 767		-479 724	111,9%
AVSKRIVNINGAR	-7 057	-7 529		-7 057	93,7%
NETTO	-75 413	-67 730	0	-103 585	152,9%
800 Tekniska sektorn					
INTÄKTER	927 942	980 253		911 092	92,9%
KOSTNADER	-1 576 236	-1 690 041	25 000	-1 632 435	98,0%
AVSKRIVNINGAR	-834 127	-791 355		-774 844	97,9%
NETTO	-1 482 421	-1 501 143	25 000	-1 496 187	99,7%
900 Brand- och räddningssektorn					
INTÄKTER	11 097	9 900		10 578	106,8%
KOSTNADER	-62 717	-66 185		-65 715	99,3%
AVSKRIVNINGAR	-21 988	-42 036		-21 193	50,4%
NETTO	-73 608	-98 321	0	-76 330	77,6%
INTÄKTER TOTALT	2 145 070	2 407 379		2 404 343	99,9%
KOSTNADER TOTALT	-12 464 228	-13 428 986	-63 000	-13 530 468	100,8%
AVSKRIVNINGAR TOTALT	-953 041	-920 817		-859 230	93,3%
NETTO TOTALT	-9 982 664	-10 445 692	-63 000	-10 515 893	100,7%

Förteckning över resultatenheter och kostnadsställen

SEKTOR	RESULTATENHET	KOSTNADSSTÄLLE
100 FÖRVALTNINGSSEKTORN		
	110 Centralnämnden	1101 Lagtings- och kommunalval 1102 Presidentval 1103 Riksdagsmannaval 1104 EU-val
	120 Revision	1201 Revision
	130 Förvaltning och näringsliv	1301 Kommunfullmäktige 1302 Kommunstyrelsen 1303 Övrig centralförvaltning 1304 Allmänna byrån 1305 Ekonomikansliet 1307 Friskvårdsprogrammet 1308 Företagshälsovården 1309 Personalevenemang 1310 Lokal kollektivtrafik 1311 Stipendier och verksamhetsbidrag 1312 Beskattning 1313 Arbetskydd 1321 Inköp och försäljning av markområden 1331 Främjande av näringslivet 1401 Kommunernas socialtjänst (KST)
301 ÄLDREOMSORGSSEKTORN		
	370 Förvaltning	3701 Äldreomsorgsnämnden 3702 Äldreomsorgskansli 3703 Äldrerådet i Lemlands kommun
	380 Omsorg om äldre	
	381 Hemservice	3811 Hemvårdshjälp 3813 Stödtjänster 3814 Närståendevård 3815 Daglig verksamhet
	382 Institutionstjänster/ESB-boende	3821 Oasen boende- och vårdcenter 3823 Folkhälsan Allaktivitetshus

SEKTOR	RESULTATENHET	KOSTNADSSTÄLLE
400 UTBILDNINGSSEKTORN		
	410 Förvaltning	4101 Skolnämnden
	420 Grundutbildning	
	421 Lågstadieutbildning	4211 Lemlands grundskola 4212 Lågstadieskolor i annan kommun
	422 Högstadieutbildning	4221 Kyrkby högstadieskola 4222 Högstadieskolor i annan kommun
	423 Specialskolor	4231 Träningsundervisning 4241 Specialfritidshem
	434 Grundutbildning för vuxen	4241 Grundutbildning för vuxna
	430 Morgon- o. eftermiddagsvård	4300 Fritidsverksamhet
	441 Daghemverksamhet	
		4410 Smultronbacken 4411 Gullvivan 4412 Saltkråkan 4413 Bullerboda 4415 Köp av daghemstjänster 4416 Gemensam barnomsorg
	443 Övrig barndagvård	4431 Hemvårdsstöd för barn
500 KULTUR- OCH FRITIDSSEKTORN		
	510 Förvaltning och biblioteksverksamhet	5102 Lemlands stambibliotek 5111 Kultur- och fritidsnämnden
	520 Kulturverksamhet	6102 Fritidskansliet 5201 Kulturverksamhet 5202 Kulturbidrag 5203 Medborgarinstitutet
	620 Barn- och ungdomsarbete	6201 Löpande fritidsverksamhet 6202 Understöd för barn och ungdom
	630 Idrotts- och friluftsliv	6301 Understöd för idrottsverksamhet 6302 Anläggningar för idrottsverksamhet
700 BYGGNADS- OCH PLANLÄGGNINGSSEKTORN		
	710 Förvaltning	7101 Förvaltning
	711 Byggnadstillsyn	7103 Byggnadskansliet 7005 Byggnadstillsyn i Lemland 7006 Byggnadstillsyn i Lumparland
	712 Planläggning	7003 Byggnads- och generalplanering i Lemland 7004 Byggnads- och generalplanering i Lumparland
	720 Avfallshantering	7201 Bengtsböle 7202 Haddnäs 7203 Kommunal verksamhet Lemland 7205 Krogstad deponi
	730 Jord och skogsbruksområden	7301 Jordbruksmark 7302 Skogsmark
	740 Miljövård	7401 Miljövård verksamhet Lemland 7402 Miljövård verksamhet Lumparland

OR	RESULTATENHET	KOSTNADSSTÄLLE
TEKNISKA SEKTORN		
	810 Förvaltning	8101 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland
		8102 Tekniska kansliet
	820 Byggnader och lokaler	8201 Fritidsgården
		8202 Norrkulla fastighet
		8203 Kommunalgården fastighet
		8204 Gullvivan fastighet
		8205 Saltkråkan fastighet
		8206 Bullerboda fastighet
		8207 Söderhagen fastighet (såld 3/2023)
		8208 Sveagården fastighet
		8209 Grundskola fastighet
		8212 Valbohallen
		8214 Tekniska lager och verkstad
		8219 Smultronbacken
		8220 Snickeriet
		8216 Valborg
		8220 Snickeriet
		8250 Lumparlands skola
		8251 Lumparlands kommundgård
		8252 Daghemmet Videungen
		8253 Daghemmet Myrstacken
		8254 Lumparlands branddepå
		8255 Lumparlands lider
		8256 Lumparlands slöjdsal
		8259 Kapellhagen
		8260 Lumparlands lager
	825 Hyreslägenheter	8272 Prästgårdsv 5-7
		8273 Kapellvägen 2
		8275 Fjärilsgränd 2
	830 Idrotts- och friluftsanläggningar	8301 Valbo idrottsplan
		8302 Bengtsböle IP
		8303 Konditionsbana
		8304 Badstränder
		8305 Mattvätt
		8306 Övriga allmänna områden
		8307 Friluftsled
		8308 Lekparker
		8351 Lumparlands mattvätt
		8353 Lumparlands motionsslinga
		8354 Lumparlands badplats
		8356 Lumparlands övriga allmänna områden
		8357 Lumparlands fotbollsplan, Klemetsby IP
		8358 Lumparlands lekpark
	840 Fastighetsunderhåll	8401 Fastighetsskötsel
		8402 Lokalvård

SEKTOR	RESULTATENHET	KOSTNADSSTÄLLE
	850 Trafikleder	8501 Byggnadsplanevägar 8502 Kommunalvägar 8503 Enskilda vägar 8504 Privatvägsplogning 8505 Vägbelysning 8506 Gång- och cykelvägar 8551 Lumparlands bostadsgator 8552 Lumparlands kommunalvägar 8553 Lumparlands bygdevägar 8554 Lumparlands privatvägsplogning 8555 Lumparlands vägbelysning 8556 Lumparlands gång- och cykelvägar 8557 Lumparlands rastplats Lumparsund 8558 Lumparlands infopelare Klemetsby
	865 Värmeproduktion	8650 Söderby närvärmenät
	870 Vatten- och avloppsverk i Lemland	8701 Vattenverk 8702 Avloppsverk
	875 Vatten- och avloppsverk i Lu:land	8751 Vattenverk 8752 Reningsverk 8753 Avloppsledningar 8754 Vattenledningar
	890 Hamnverksamhet	8901 Norråker 8902 Västeränga viken 8903 Sjösättningsramper 8904 Lumparland Lumpo hamn 8905 Lumparland Kapellvikens båthamn 8906 Bergöhamn Järsö
900 BRAND- OCH RÄDDNINGSEKTORN		
	910 Brandskydd	9101 Förvaltning och verksamhet i Lemland 9102 Förvaltning och verksamhet i Lumparland
	920 Befolkningsskydd	9201 Befolkningsskydd, förvaltning och verksamhet

2.3 Driftsekonomidelens utfall

2.3.1 Förvaltningssektorn

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Förvaltningssektorn har den övergripande verksamhetsstyrningen för hela kommunen. I förvaltningssektorn ingår bland annat kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och stödfunktioner till övriga sektorer inom allmän förvaltning, ekonomiadministration och personaladministration. Förvaltningssektorn har ett samordnande ansvar för kommunens alla verksamhetsområden och den politiska organisationen.

Anslagsspecifikation för kostnader och intäkter

Översikt, sektorn totalt

Sammanställning-externa	Bokslut 2022	Ursprunglig budget 2023	Justerad budget 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22	Utfall i %
Utgifter	2 426 949	2 625 108	25 000	2 650 108	2 718 169	68 061	291 220	102,57 %
Inkomster	113 021	445 050	-	445 050	300 670	144 380	187 649	67,56 %
Nettoutgifter+/ink-	2 313 928	2 180 058	25 000	2 205 058	2 417 499	-212 441	103 571	109,63 %
Avskrivningar/Nedskrivning*	25 892	8 563	-	8 563	-	8 563	25 892	0,00 %

100 Förvaltningssektorn

Detaljnivå, per resultatenhet och kostnadsställe

	2022	2023	2023	2023	2023	Utfall
	Bokslut	Ursprunglig budget	Justerad budget	Budget efter justering	Bokslut	%
C100 Förvaltningssektorn	-2 523 412,31	-2 180 058,00	-25 000,00	-2 205 058,00	-2 417 499,13	109,63 %
C110 Centralvalnämnden		-6 600,00		-6 600,00	-12 063,75	182,78 %
1101 Lagtings- och kommunalval		-4 800,00		-4 800,00	-6 523,92	135,92 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER		4 200,00		4 200,00	1 898,14	45,19 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER		-9 000,00		-9 000,00	-8 422,06	93,58 %
1103 Riksdagsmannaval		-1 800,00		-1 800,00	-5 539,83	307,77 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER		3 200,00		3 200,00	3 494,40	109,20 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER		-5 000,00		-5 000,00	-9 034,23	180,68 %
C120 Revision	-8 451,50	-8 659,00		-8 659,00	-9 027,84	104,26 %
1201 Revision	-8 451,50	-8 659,00		-8 659,00	-9 027,84	104,26 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-8 451,50	-8 659,00		-8 659,00	-9 027,84	104,26 %
C130 Förvaltning och näringsliv	-731 548,93	-325 522,00		-325 522,00	-498 885,77	153,26 %
1301 Kommunfullmäktige	-15 785,69	-15 185,00		-15 185,00	-12 839,32	84,55 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-15 785,69	-15 185,00		-15 185,00	-12 839,32	84,55 %
1302 Kommunstyrelsen	-67 310,17	-29 935,00		-29 935,00	-61 610,43	205,81 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-67 310,17	-29 935,00		-29 935,00	-61 610,43	205,81 %
1303 Övrig centralförvaltning	-40 042,41	-40 400,00		-40 400,00	-42 898,68	106,18 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-40 042,41	-40 400,00		-40 400,00	-42 898,68	106,18 %
1304 Allmänna byrån	-267 380,68	-263 098,00		-263 098,00	-257 369,00	97,82 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	20,00	3 050,00		3 050,00	641,75	21,04 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-267 400,68	-266 148,00		-266 148,00	-258 010,75	96,94 %
1305 Ekonomikansliet	-223 986,10	-239 426,00		-239 426,00	-232 138,55	96,96 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	137,03	120,00		120,00	145,54	121,28 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-224 123,13	-239 546,00		-239 546,00	-232 284,09	96,97 %
1307 Friskvårdsprogram	-20 453,73	-20 000,00		-20 000,00	-23 190,73	115,95 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-20 453,73	-20 000,00		-20 000,00	-23 190,73	115,95 %
1308 Företagshälsövarde	-23 224,62	-21 000,00		-21 000,00	-38 068,95	181,28 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	29 917,27	27 000,00		27 000,00	34 236,15	126,80 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-53 141,89	-48 000,00		-48 000,00	-72 305,10	150,64 %
1309 Personalevenemang	-5 248,44	-6 600,00		-6 600,00	-6 000,63	90,92 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-5 248,44	-6 600,00		-6 600,00	-6 000,63	90,92 %
1310 Lokal kollektivtrafik	-3 620,00	-3 220,00		-3 220,00	-1 322,61	41,07 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	9 600,00	12 880,00		12 880,00	13 816,55	107,27 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-13 220,00	-16 100,00		-16 100,00	-15 139,16	94,03 %
1311 Stipendier och verksamhetsbidrag	-1 570,78	-1 600,00		-1 600,00	-924,90	57,81 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 570,78	-1 600,00		-1 600,00	-924,90	57,81 %
1312 Beskattning	-46 358,70	-48 000,00		-48 000,00	-22 750,96	47,40 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-46 358,70	-48 000,00		-48 000,00	-22 750,96	47,40 %
1313 Arbetarskydd	-4 216,90	-6 658,00		-6 658,00	-5 680,67	85,32 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-4 216,90	-6 658,00		-6 658,00	-5 680,67	85,32 %
1321 Inköp och försäljning av markområden		389 000,00		389 000,00	223 864,25	57,55 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER		390 000,00		390 000,00	230 573,93	59,12 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER		-1 000,00		-1 000,00	-6 709,68	670,97 %
1331 Främjande av näringslivet	-12 350,71	-19 400,00		-19 400,00	-17 954,59	92,55 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 566,02	4 600,00		4 600,00	2 918,08	63,44 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-15 916,73	-24 000,00		-24 000,00	-20 872,67	86,97 %
C140 Kommunernas Socialtjänst	-1 783 411,88	-1 839 277,00	-25 000,00	-1 864 277,00	-1 897 521,77	101,78 %
1401 Kommunernas Socialtjänst	-1 783 411,88	-1 839 277,00	-25 000,00	-1 864 277,00	-1 897 521,77	101,78 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 916,70				12 944,98	
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 785 328,58	-1 839 277,00	-25 000,00	-1 864 277,00	-1 910 466,75	102,48 %
Totalsumma	-2 523 412,31	-2 180 058,00	-25 000,00	-2 205 058,00	-2 417 499,13	109,63 %

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsåret var det sista under de förtroendevaldas mandatperiod för både kommunfullmäktige och kommunstyrelse. I oktober valdes ett nytt kommunfullmäktige inför mandatperioden 2024–2027. I kommunalvalet i Lemland ställde sju partier upp, varav fem blev invalda till kommunfullmäktige.

Under året valde kommunens personalsekreterare att avsluta sin tjänst hos kommunen. I samband med detta gjordes tjänsten om till en tjänst som HR-chef, vilket innebar ett ökat fokus på stöd till chefer. Kommunens nya HR-chef Sari-Hanna Markkula påbörjade sin tjänst i slutet av augusti 2023.

I början av året beslöt kommunfullmäktige att slutföra den särskilda kommunindelingsutredningen avseende Lemland och Lumparlands kommuner utan några ytterligare åtgärder. Beslutet motiverades med de bristande förutsättningarna som gällande lagstiftning ger för att stärka den nya

kommunens ekonomi samtidigt som det inte heller finns några tydliga fördelar med en samgång sett till tillgången eller kvaliteten på den kommunala servicen.

Under verksamhetsåret beslöt kommunfullmäktige även om en ändring av nämndstrukturen, vilket medförde att äldreomsorgsnämnden dras in från och med år 2024. Äldreomsorgsnämndens samlade beslutanderätt överfördes därmed till kommunstyrelsen. Fullmäktige beslöt samtidigt att en eventuell ändring avseende byggnads- och miljönämnden och tekniska nämnden utreds och beslutas om under år 2024, med anledning av att det gällande samarbetsavtalet mellan Lemland och Lumparland avseende den byggnadstekniska sektorn har sagts upp av Lemlands kommun.

Verksamhetsmål 2023

Mål:	Status:	Förverkligande:
1. Förbättra kommunens ekonomiska förutsättningar för att uppnå en ekonomi i balans med en stärkt soliditet och likviditet.	1. Pågår	1. Kommunens ekonomiska nyckeltal har förbättrats under året, men detta är i huvudsak beroende av engångsposter och ett avvikande högt skatteinflöde. Kommunen har arbetat med att öka medvetenhet om den ekonomiska betydelsen av beslut.
2. Synliggöra och utöka mätningen av det ekonomiska, ekologiska och sociala hållbarhetsarbetet i kommunen för att med hjälp av detta säkerställa ett framtidsytande hållbarhetsarbete samt att bidra till att förenkla beslutsprocessen för att prioritera vilka aktiviteter kommunen vill genomföra under inkommande verksamhetsår.	2. Pågår	2. Inför bokslut 2023 har miljöavsnittet utvecklats för att tydliggöra att kommunen står bakom den gemensamma utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Det mätbara hållbarhetsarbetet bör dock fortsättnings utvecklas och integreras i kommunens processer.
3. Förnya ekonomisystemet för att säkerställa ett effektivt stödsystem för bokföring, fakturering, budget och bokslut samt statistikrapportering.	3. Pausat	3. Målet överfört till 2024.
4. Förenkla förfarandet med e-möteskallelser och ta i bruk elektronisk protokolljustering.	4. Slutfört	4. Triplan Portalen implementerades enligt plan under hösten 2023 och togs i bruk från och med den nya mandatperioden i januari 2024.
5. Utredda kommunens framtida nämndstruktur för att säkerställa att kommunen producerar samhällsservice på ett rationellt, rättssäkert och effektivt sätt.	5. Slutfört	5. Utredningen genomfördes under våren och sommaren 2023. Kommunfullmäktige beslöt genom § 91/8.11.2023 att dra in äldreomsorgsnämnden från

			och med 1.1.2024 samt att en eventuell ändring avseende byggnads- och miljönämnden och tekniska nämnden utreds och beslutas om under år 2024.
6.	Utreda behovet av och effekterna av att i större utsträckning genomföra centraliserade inköp genom upphandlade ramavtal.	6. Pågår	6. Projektet inleddes under 2023 men slutfördes inte. Målet överfört till 2024.
7.	Utreda vilka alternativ det finns för att kunna effektivisera kommunens förvaltning.	7. Pågår	7. Det är ett pågående arbete för förvaltningen att hitta effektiviseringar och sektoröverskridande samarbeten för att få en bättre riskhantering och mer ändamålsenliga arbetsflöden.
8.	Utveckla ledarskapet i kommunen, medel fördelas då plan finns.	8. Slutfört	8. En ledarskapsdag för samtliga chefer vid Lemlands kommun hölls under hösten 2023. Temat för ledarskapsdagen var "Mitt personliga ledarskap och min påverkan på andra". En ny ledarskapsdag planeras in under 2024.
9.	Undersöka om intresset finns från privata aktörer att bygga lokaler för kommunens verksamhet.	9. Pågår	9. Under året fördes dialog med några aktörer som visade intresse för att bygga lokaler som ett komplement till kommunens verksamhet. Verksamhetsmålet har dock inte resulterat i några konkreta överenskommelser eller liknande.
10.	Kvalitetssäkring av processer inom förvaltning.	10. Pågår	10. Processbeskrivningar dokumenterades för en stor del av förvaltningssektorn. Arbetet med processbeskrivningar fortgår under 2024.
11.	Prioritera och leda utveckling av e-tjänster för alla sektorer i kommunen samt för alla kommunala tjänster som invånarna använder sig av.	11. Pågår	11. Under året gjordes förberedande arbete för att sedan uppta anslag i budget 2024. Kommunens e-tjänster kommer förnyas under 2024.

Inom sektorn finns följande resultatenheter och kostnadsställen med anslagsansvariga.

110 Centralvalnämnden

Anslagsansvarig: Kommunala centralvalnämndens ordförande

Anslagen är avsedda för ordnande av allmänna val. Riksdagsval förrättades under våren 2023.

Lagtings- och kommunalval förrättades under hösten 2023.

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för centralvalnämnden totalt uppgår till ca 5 500 euro över budget. För lagtings- och kommunalvalet utföll kostnaderna visserligen lägre än budget, men intäkterna uppgick inte ens till hälften av budget. För riksdagsvalet var utfallet det omvända. Riksdagsvalets kostnader överskreds med nästan det dubbla, medan intäkterna utföll högre än budgeterat. Kommunen erhöll mindre intäkter än tidigare lagtings- och kommunalval till följd av förtydligade anvisningar om vilka kostnader som är ersättningsberättigade och vilka som ska bäras av kommunen själv.

120 Revision

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Anslagen är avsedda för granskning av kommunens förvaltning och ekonomi genom tre av kommunfullmäktige utsedda lokala revisorer med personliga ersättare. Därtill har kommunfullmäktige utsett en fjärde revisor som fungerar som yrkesrevisor.

Ekonomiskt resultat

Kostnaderna för revision överskred budget med ca 300 euro. Fram till och med år 2023 har de lokala revisorerna fakturerat kommunen för uppdraget utan ett förbestämt pris. Inför den nya mandatperioden har kommunfullmäktige beslutat om ett fast årsarvode för de lokala revisorerna, vilket ökar förutsägbarheten för kostnaderna. Tjänsten som yrkesrevisor upphandlas för varje mandatperiod och är därmed också förutsägbar.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal:					
Lokala revisorer	3	3	3	-	-
Yrkesrevisorer	1	1	1	-	-
Närvarodagar på fältet:					
Lokala revisorer, per person	2	2	2	-	-
Yrkesrevisorn	2	2	2	-	-

130 Förvaltning och näringsliv

Anslagsansvarig: Kommundirektören (övergripande ansvar)

I förvaltning och näringsliv ingår:

1301 Kommunfullmäktige

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 15 ledamöter som väljs på en mandatperiod på fyra år. En ny mandatperiod inleddes 1.1.2024.

Kommunfullmäktige bestämmer om strategiska riktlinjer och viktiga målsättningar för kommunen. För detta godkänner kommunfullmäktige bland annat budgeten och ekonomiplanen, fastställer skattesatsen och kommunens avgifter samt beslutar om långfristiga lån. Kommunfullmäktiges uppdrag är att sträva till en effektiv produktion av kommunal samhällsservice som i största möjliga utsträckning motsvarar efterfrågan samt värnar om en ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling.

Anslagen omfattar främst mötesarvoden åt kommunens förtroendevalda och tjänsteinnehavare för kommunfullmäktiges sammanträden samt andra därtill hörande kostnader.

Ekonomiskt resultat

Kommunfullmäktiges anslag håller sig inom budget, främst till följd av lägre arvodeskostnader än budgeterat. Arvodeskostnaderna varierar beroende på antal möten, antal deltagare och möteslängden och är därmed svåra att förutsäga.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Behandlade ärenden:					
Kommunfullmäktige	114	110	99	-11	-15
Antal sammanträden:					
Kommunfullmäktige	8	9	9	-	-

1302 Kommunstyrelsen

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Kommunstyrelsen lyder under kommunfullmäktige och har ett övergripande ansvar för kommunens administration. Kommunstyrelsen består av sex ledamöter som väljs på en mandatperiod om två år. En ny mandatperiod inleddes 2024.

Kommunstyrelsen bereder och verkställer kommunfullmäktiges beslut och övervakar att besluten är lagliga. Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för kommunens förvaltning och ekonomi, bevakar kommunens intressen, företräder kommunen och för kommunens talan samt samordnar kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen har ett arbetsgivaransvar för kommunens anställda.

Anslagen omfattar främst mötesarvoden åt kommunens förtroendevalda och tjänsteinnehavare för kommunstyrelsens sammanträden samt andra därtill hörande kostnader. I kommunstyrelsens anslag ingår sedan 2023 en lönejusteringspott för kommunens arbetsgivarrepresentanter med helhetslön. Potten ska användas i enlighet med fastställda riktlinjer och fördelas enligt separat beslut.

Ekonomiskt resultat

Kommunstyrelsens kostnader överskrider budget kraftigt, ca 30 000 euro, vilket i huvudsak kan härledas till ett högt utfall av arvodeskostnader samt att juridiska tjänster har köpts in med anledning av att besvär har inlämnats till förvaltningsdomstolen avseende en detaljplaneringsprocess.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Behandlade ärenden:					
Kommunstyrelsen	285	280	271	-9	-14
Antal sammanträden:					
Kommunstyrelsen	15	15	14	-1	-1

1303 Övrig centralförvaltning

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Anslagen omfattar främst årsavgifter till Finlands kommunförbund och Ålands kommunförbund. Inför 2023 förväntades Finlands kommunförbund utöka sin verksamhet på Åland, vilket inte genomfördes till följd av inbesparingar i kommunförbundets verksamhet. Anslagen omfattar även vissa centrala funktioner som inte fördelas.

Ekonomiskt resultat

Kostnaderna inom övrig centralförvaltning ligger i stort i linje med budget, dock med en liten överskridning (ca 2 000 euro) som orsakas av köp av kontors- och experttjänster.

1304 Allmänna kansliet

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Anslagen omfattar främst personalkostnader för allmänna kansliets personal. Allmänna kansliet har hand om kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens uppgifter som hänför sig till planering, beredning och verkställighet. Kansliet ansvarar för kommunens allmänna reception och telefonväxel, sköter om kommunens centralarkiv samt hanterar interna rutiner, gemensam IT-utrustning, programinköp och kontorstekniska hjälpmedel. Under kostnadsstället finns också personalkansliet som handhar övergripande personal- och lönefrågor. Sedan 2023 kostnads- och intäktsförs kommunens infoblad "Lemlandsnytt" under detta kostnadsställe. Lemlandsnytt utkommer digitalt 10 gånger per år.

Allmänna kansliet har en ledande roll inom kommunens digitalisering och arbetar aktivt för att kommunen ska vara en tillgänglig kommun som man kan nå genom olika kanaler.

Ekonomiskt resultat

Resultatet för allmänna kansliet underskrider budget med ca 5 700 euro. Allmänna kansliet har inte haft full bemanning under verksamhetsåret, vilket syns i något lägre personalkostnader. Både tjänsten som HR-chef och tjänsten som administratör har tidvis varit otillsatt. Kostnaderna för köp av tjänster överskrider dock budget.

1305 Ekonomikansliet

Anslagsansvarig: Ekonomichefen

Anslagen omfattar till huvudsak ekonomikansliets personal. Ekonomikansliet ansvarar för kommunens bokföring, momsredovisning, leverantörs- och kundreskontra, anläggningstillgångsregister, betalningsrörelse, bygganmälan, likviditetsuppföljning och lånehantering. Kansliet sammanställer kommunens budget inklusive verksamhets- och ekonomiplan samt bokslut inklusive verksamhetsberättelse. Under kostnadsstället finns också kommunens löneräkning och tillhörande skatte- och pensionsredovisningar. Ekonomikansliet delger månatliga budgetuppföljningar samt kvartalsvisa delårsrapporter.

Ekonomiskt resultat

Ekonomikansliet går under budget med cirka 7 388 euro. Personalkostnaderna går över budget men som helt kompenseras av att man inte utnyttjat de budgeterade medel på 10 000 euro för nytt ekonomisystem.

1307 Friskvårdsprogram

Anslagsansvarig: HR-chef

Anslagen omfattar friskvård och rekreation för kommunens anställda. Kommunen har avtal med Åland Post Ab gällande tjänsten Friskvård.ax som erbjuder ett stort urval av åländska leverantörer av träning, massage och kultur.

Cheferna i verksamheten har möjlighet att inom sin enhet ordna en gemensam aktivitet för medarbetarna bestående av träning och/eller kultur i kombination med nöje.

Ekonomiskt resultat

Utfallet är 23 191 euro, budgeterade medel för 2023 var 20 000 euro. Överskridningen beror på att månadsavgiften för friskvårdstjänsten höjdes till 120 euro/mån (exkl.moms) från 91 euro/mån under början av året. Från 2023 har medarbetare med fem månaders anställning rätt till friskvårdsförmån (tidigare sex månader) samt att fler medarbetare nyttjat tjänsterna. Fem enheter genomförde rekreationstillfälle för sin enhet.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Friskvård-rekreation(€)	1 680 €	2 000 €	1 707 €	-293	28
Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal anställda som nyttjat förmånen (st)	97	100	118	18	21
Friskvårdskostnad ¹⁾	18774	18 000 €	21 483 €	3483	3483

1)Månadsavgift inräknad

1308 Företagshälsovård

Anslagsansvarig: HR-chef

Anslagen omfattar den lagstadgade företagshälsovården samt den avtalade utökade sjukvården på allmänläkarnivå. Kommunen har avtal med Medimar som leverantör av företagshälsovården fram till februari 2024. Under 2023 förbereds underlag inför upphandling av företagshälsovård inför avtalsperiodens slut med nuvarande företagshälsovårdsleverantör i februari 2024.

Av de tjänster som användes mest under 2023 var besök till hälsovårdare 357 st (246 st), läkarbesök 317 st (277 st) samt psykologbesök 148 st (96 st). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Ekonomiskt resultat

Utfallet är 72 305 euro för kostnader av företagshälsovården. Av kostnaderna erhåller arbetsgivaren ersättning från FPA med 60 % för lagstadgad företagshälsovård samt 50 % av kostnaderna för sjukvård på allmänläkarnivå upp till disponibla maximibeloppet. Sammanlagda nettokostnaden var 38 021 euro varav budgeterade medel var 21.000 euro. Överskridningen beror främst på riktade satsningar av arbetsmiljöarbete i verksamheten samt att ökningen har ett samband med ökad sjukfrånvaro i form av rehabiliterande insatser. Detta resulterar i att det disponibla maximibeloppet överskreds per anställd, vilket innebär att ca 6 700 euro inte ersatts av FPA.

Prestationer *	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Lagstadgad företagshälsovård	33 464 €	21 000 €	50 841 €		17 377
Sjukvård på allmänläkarnivå	19 679 €	-	25 220 €		5 542

1309 Personalevenemang

Anslagsansvarig: Kanslichefen

Anslagen omfattar ett gemensamt personalevenemang för kommunens anställda samt förtroendevalda. I samband med festligheten delas förtjänsttecken ut till anställda som under året uppfyllt kommunförbundets kriterier för att erhålla dessa. Anslagen omfattar även sedan 2023 uppvaktning av personal i enlighet med kommunens personalpolitiska program.

Årets personalfest ordnades av Sveagårdens personal. Festen hölls i slutet av året på Mariepark. Temat för festen var 80-tal.

Ekonomiskt resultat

Utfallet är i linje med budget.

1310 Lokal kollektivtrafik

Anslagsansvarig: Kanslichefen

Anslagen omfattar anordnande av glesbygds- och matartrafik som komplement till Ålands landskapsregerings kollektivtrafik. Matartrafiken upphandlas för ett läsår i taget och ordnas under verksamhetsåret till södra Lemland med två dagliga turer i kombination med bussen i Söderby. För läsåret 2022/2023 upprätthölls trafiken av Ålands taxi. För läsåret 2023/2024 fortsätter trafiken med Ålands taxi.

Ålands landskapsregering delfinansierar matartrafiken och kommunen erhåller vanligen ca 80 procent av kostnaderna.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet för den lokala kollektivtrafiken underskrider budget, då kostnaderna är ca 1 000 euro lägre och intäkterna ca 1 000 euro högre än budget.

1311 Stipendier och verksamhetsbidrag

Anslagsansvarig: Kanslichefen

Anslagen omfattar stipendier till studerande och eventuella andra verksamhetsbidrag. Anslagen omfattar även kommunens kostnader för upphovsrättigheter från Teosto och Kopioisto.

Årets stipendiater var Vera Eriksson och Måns Mansén.

Ekonomiskt resultat

Utfallet är ca 700 euro under budget till följd av lägre understödskostnader och medlemsavgifter än förväntat.

1312 Beskattning

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Anslagen omfattar kommunens andel av beskattningskostnaderna enligt 6 kap. 30 § i lagen om Skatteförvaltningen.

Ekonomiskt resultat

Kostnadställe underskrids med cirka 25 249 euro.

1313 Arbetarskydd

Anslagsansvarig: HR-chef

Anslagen omfattar det lagstadgade arbetarskyddet där kostnader för arbetarskyddsåtgärder samt arvoden för arbetarskyddsfullmäktige och utbildningskostnader ingår. Arbetarskyddskommissionen består av arbetarskyddschefen, en arbetarskyddsfullmäktig för tjänsteinnehavare och två arbetarskyddsfullmäktige för arbetstagare.

Ekonomiskt resultat

Utfallet är 5 681 euro, vilket är lägre än budgeterat. Orsaken till utfallet är att en utbildning som budgeterats inte genomfördes.

1321 Inköp och försäljning av markområden

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Anslagen omfattar vinst på försäljning av markområden. Här ingår även lagfarts- och styckningskostnader för kommunens fastigheter. Avsikten var att under 2023 eftersträva avyttring av följande markområden inklusive eventuella byggnader till högstbjudande:

- Bostadstomt i Björkudden (utgångspris 25 euro/m²).
- Bostadstomt i Söderby (utgångspris 8 euro/m²).
- Bostadstomt i Ressumområdet (utgångspris 8 euro/m²).
- Fastigheten iUngo (utgångspris 180 000 euro).
- Fastigheten Söderhagen (utgångspris 210 000 euro).

Ekonomiskt resultat

Under året såldes fastigheten Söderhagen inklusive byggnad, som tidigare fungerat som daghem i kommunen. Köpesumman uppgick till 260 000 euro, vilket gav en nettointäkt på ca 230 570 euro.

1331 Främjande av näringslivet

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Anslagen omfattar främjande av näringsliv, gårdsbruk och planering, inklusive kommunens andel av lantbrukskansliet vid Jomala kommun. Anslagen omfattar även utvecklande av turism med därtill hörande områden som exempelvis mässor, evenemang och utställningar i mån av möjlighet. Kommunen har ett pågående gemensamt projekt med Lumparland och Föglö för att utveckla näringslivet i regionen. Föglö kommun är huvudman. Projektet inleddes 2022 och beräknas kosta ca 5 000 euro per år för Lemlands kommun efter beviljat projektbidrag från Ålands landskapsregering.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet är i linje med budget, med en liten underskridning på ca 1 450 euro, vilket främst orsakas av att kommunens andel av lantbrukskansliet i Jomala kommun underskrider budget.

140 Kommunernas socialtjänst

Anslagsansvarig: Kommundirektören

Anslagen omfattar kommunens andel av kostnaderna för kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst (KST). KST:s verksamhetsområde är indelat i fyra områden: tidigt stöd för barn och familj, barnskydd, vuxensocialarbete samt funktionsservice och sysselsättning. Anslagen motsvarar Lemlands kommuns kostnadsandel i KST enligt förbundsstyrelsens förslag till budget för 2023.

Ekonomiskt resultat

Under året beviljades tilläggsbudget på 25 000 euro för att täcka de måntliga kostnaderna från KST efter att förbundets budget hade fastställts. Kommunen fick därtill en slutreglering på 32 454 euro, vilket belastar resultatet. KST har ett fåtal klientärenden där processer pågår med klienternas respektive hemkommuner om huruvida socialvårdslagen eller speciallagstiftning ska tillämpas för att fastställa betalningsansvaret för klienternas vårdkostnader. Per den 31.12.2023 uppgår de tvistiga kostnaderna till drygt 1 499 281 euro, vilket har tagits upp som en avsättning i KST:s balansräkning. För Lemlands kommun uppgår dessa stridiga fordringar till nästan 68 772 euro, varav cirka 55 000 euro reserverades redan till bokslut 2022.

2.3.2 Äldreomsorgssektorn

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Äldreomsorgssektorn omfattar kommunens service till invånare som är 65 år och äldre. De huvudsakliga serviceformerna är hemservice, effektiviserat serviceboende och institutionsvård.

Anslagsspecifikation för kostnader och intäkter

Översikt, sektorn totalt

Sammanställning - externa	Bokslut 2022	Ursprunglig budget 2023	Justerad budget 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22	Utfall i %
Utgifter*	1 749 799	1 784 533	-	1 784 533	1 916 952	132 419	167 154	107,42 %
Inkomster	468 240	360 980	-	360 980	452 433	91 453	-15 807	125,33 %
Nettoutgifter+/ink-	1 281 559	1 423 553	-	1 423 553	1 464 519	40 966	182 961	102,88 %
Avskrivningar	7 977	11 754		11 754	4 943	-6 811	-3 034	42,05 %

* Omdisponering mellan kostnadställen inom Äldreomsorgssektorn. Påverkar inte resultat.

Detaljnivå, per resultatenhet och kostnadsställe

	2022 Bokslut	2023 Ursprunglig budget	2023 Justerad budget	2023 Budget efter justering	2023 Bokslut	Utfall %
C301 Äldreomsorgssektorn	-1 281 558,69	-1 423 553,00	,00	-1 423 553,00	-1 464 519,35	102,88 %
C370 Förvaltning	-70 853,81	-67 407,00		-67 407,00	-55 184,45	81,87 %
3701 Äldreomsorgsnämnden	-3 650,50	-4 504,00		-4 504,00	-2 750,23	61,06 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-3 650,50	-4 504,00		-4 504,00	-2 750,23	61,06 %
3702 Äldreomsorgskansliet	-63 958,39	-59 827,00		-59 827,00	-49 122,75	82,11 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	30 623,02	30 000,00		30 000,00	29 756,19	99,19 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-94 581,41	-89 827,00		-89 827,00	-78 878,94	87,81 %
3703 Äldrerådet i Lemlands kommun	-3 244,92	-3 076,00		-3 076,00	-3 311,47	107,66 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	840,55				699,41	
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-4 085,47	-3 076,00		-3 076,00	-4 010,88	130,39 %
C380 Omsorg om äldre	-1 210 704,88	-1 356 146,00		-1 356 146,00	-1 409 334,90	103,92 %
C381 Hemservice	-980 687,20	-1 076 146,00		-1 076 146,00	-1 128 797,96	104,89 %
3811 Hemvårdshjälp	-901 948,39	-991 179,00	-10 000,00	-1 001 179,00	-1 047 342,21	104,61 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	436 776,31	328 980,00		328 980,00	421 977,46	128,27 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 338 724,70	-1 320 159,00	-10 000,00	-1 330 159,00	-1 469 319,67	110,46 %
3813 Stödtjänster		-10 200,00	10 000,00	-200,00		
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER		-10 200,00	10 000,00	-200,00		
3814 Närsåendeboende	-78 738,81	-74 767,00		-74 767,00	-81 455,75	108,95 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER		2 000,00		2 000,00		
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-78 738,81	-76 767,00		-76 767,00	-81 455,75	106,11 %
C382 Institutionstjänster/EBS-boende	-230 017,68	-280 000,00		-280 000,00	-280 536,94	100,19 %
3821 Oasen Boende- och vårdcenter	-230 017,68	-280 000,00		-280 000,00	-280 536,94	100,19 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-230 017,68	-280 000,00		-280 000,00	-280 536,94	100,19 %
Totalsumma	-1 281 558,69	-1 423 553,00	,00	-1 423 553,00	-1 464 519,35	102,88 %

Verksamhetsberättelse

Äldreomsorgssektorn delas in i två resultatenheter: förvaltning och omsorg om äldre.

Föregående äldreomsorgschef valde att avsluta sitt uppdrag under våren och den nya äldreomsorgschefen Lisa Starrin påbörjade sin tjänst i slutet på augusti 2023.

En ändring av Landskapslag om klientavgifter inom socialvården föranledde ett stort arbete att anpassa avgiftssystemet inför årsskiftet.

Under 2023 har Sveagården haft 3 lägenheter uthyrda till klienter tillhörande andra kommuner vilket genererat inkomst till kommunen. Dessa klienter har erhållit samma service som övriga klienter på Sveagården vilket genererat personalkostnader för Sveagården.

Enligt statistik för 2023 ser måltidsservicen ut att ha minskat, men bygger på exakta siffror och avser lunchmåltiden, då det är den som ingår i stödservicen. Beskrivning för hur underlag tagits fram tidigare år saknas, varför dessa undelag inte med säkerhet är jämförbara med föregående år. Under året har 31 klienter i kommunen erhållit måltidsservice. Därutöver har boende med egna hyresavtal på Sveagården och tillfälligt boende (korttidsvård) på Sveagården erhållit måltidsservice. I nyckeltalen finns ej personer med korttidsvård eller personal medtagna. Under året har antalet nyinstallationer av trygghetslarm varit färre än förväntat vilket endast styrker komplexiteten i att förutse stödservicebehov. Befolkningen i kommunen är åldrande, varför det rimligtvis borde vara så att fler behöver trygghetslarm i hemmet.

Verksamhetsmål 2023

Mål:	Status:	Förverkligande:
1. Hyra ut i genomsnitt två platser på Sveagården under året för att öka kostnadstäckningen.	1. Slutfört	1. Sveagården har haft tre hyresgäster från andra kommuner under 2023.
2. Samarbeta för ett utökat antal färdtjänstsedlar om fyra per månad till äldre i Lemland med färdtjänst enligt socialservicelagen.	2. Ej påbörjat	2. Verksamhetsmålet har inte varit genomförbart, då Lemlands kommun saknar befogenhet över området.
3. Utredda köp av tjänster för hemservice för boende främst i Järsö/Nåtöområdet.	3. Pågående	3. Köptjänst för måltidsservice används i Järsö/Nåtöområdet. Under 2023 har annat behov inte funnits.

Inom sektorn finns följande resultatenheter och kostnadsställen med anslagsansvariga.

370 Förvaltning

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen (övergripande ansvar)

I förvaltning ingår:

3701 Äldreomsorgsnämnden

Anslagsansvarig: Äldreomsorgsnämndens ordförande

Anslagen omfattar främst mötesarvoden till nämndens förtroendevalda och tjänsteinnehavare för nämndens sammanträden samt andra därtill hörande kostnader.

Ekonomiskt resultat

Under 2023 var antalet möten tre färre än budgeterat då inga möten ägde rum under perioden då tjänsten som äldreomsorgschef var obesatt. Då antalet möten var färre har detta även fått bäring på antal behandlade ärenden som var cirka hälften än förväntat enligt budget. Endast 61 % av de budgeterade medlen har använts.

300 Äldreomsorgssektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Äldreomsorgsnämnden					
Antal sammanträden	6	7	4	-3	-2
Behandlade ärenden	52	70	34	-36	-18

3702 Äldreomsorgskansliet

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Anslagen är avsedda för äldreomsorgskansliets verksamhet och personal. Äldreomsorgsledningen utförs för både Lemlands och Lumparlands kommuner. Förvaltningen omfattar all övergripande administration av äldreomsorgsnämndens olika uppgiftsområden. De praktiska förvaltningsuppgifterna i form av ärendeberedningar, delgivningar, budgetarbete, bokslutsarbete, ledningsgruppsarbete, faktureringar, stödutbetalningar, diariehantering och personaladministration sköts av tjänsteinnehavarna på äldreomsorgskansliet.

Ekonomiskt resultat

Resultatet på förvaltningen visar på ett underskott på cirka 12 % som förklaras med att både befattningen som äldreomsorgschef och tjänsten som administratör varit obesatt under delar av året.

3703 Äldrerådet

Anslagsansvarig: Äldrerådets ordförande

Anslagen omfattar främst mötesarvoden till äldrerådets förtroendevalda för sammanträden samt andra därtill hörande kostnader.

Ekonomiskt resultat

Äldrerådet har haft fler möten än budgeterat, men behandlat färre antal ärenden än förväntat under verksamhetsåret. Äldrerådet har överskridit nettobudget med 7,66 % utifrån antal möten med tillhörande kostnader.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Äldrerådet för Lemland-Lumparland					
Antal sammanträden	8	6	7	-1	-1
Behandlade ärenden	83	90	73	-17	-10

380 Omsorg om äldre

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen (övergripande ansvar)

I omsorg om äldre ingår:

3811 Hemvårdshjälp

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Det effektiverade serviceboendet (ESB) Sveagården finns i Söderby och verksamheten består av vård, omsorg och tillsyn av de boende samt ordinär hemservice såsom mat- och stödservice. De som bor på Sveagården hyr lägenhet och kan köpa de tjänster de behöver. Hemservicepersonalen som arbetar på Sveagården betjänar även vårdbehövande äldre i kommunen.

Anslagen omfattar ESB Sveagårdens verksamhet och personal inklusive den hemservice som tillhandahålls i kommunen.

Ekonomiskt resultat

Som helhet ses en mindre överskridning om 3,88 % av budgeten, det finns några specifika områden inom verksamheten där en markant överskridning skett, detta gäller exempelvis livsmedelskostnaderna som överskridit budgeten med närmare 31 % som kan tänkas bero på de ökade livsmedelspriserna. Sveagården kan inte lämnas utan personal eller med för lite personal utan att riskera klientsäkerheten varför vikarier alltid behövs vid sjukfrånvaro eller ledigheter. Ordinarie löner ligger på ett underskott på cirka 22 % i förhållande till budget, medan det har skett en överskridning av vikariekostnader både gällande sjukfrånvaro 23 %, semesterfrånvaro 27 % och för beviljad tjänstledighet. Totalöverskridning av personalkostnader belv totalt 84 367 euro.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Stödtjänster					
Trygghetslarm, nyinstallation	4	5	1	-4	-3
Kostnad per ny anslutning, trygghetslarm (€)	354	354	349	-5	-5
Måltidsservice, antal personer	51	60	48	-12	-3
Närståendevård (st)	13	16	16	-	3

3813 Stödtjänster

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Anslagen är avsedda för stödtjänster till äldre, så som trygghetstelefon.

Ekonomiskt resultat

Under 2023 finns det ett verkställt beslut om trygghetslarm, övrig trygghetsalarmering är inom Sveagårdens verksamhet. Trygghetsalarmering har troligen under 2023 konterats fel och kostnaderna ligger på Sveagården.

Omdisponering av 10 000 euro gjordes under året från kostnadsställe stödtjänster till hemvårdshjälp gällande renhållnings- och tvätteritjänster där man under året använde sig av köptjänst istället för anställd lokalvårdare.

3814 Närståendevård

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Anslagen är avsedda för närståendevårdsstöd som kan sökas av anhörig eller annan person som vårdar en person över 65 år.

Ekonomiskt resultat

Antalet närståendevårdare ligger enligt förväntad nivå. Under året har en del uppdrag avslutats på grund av större vårdbehov och det har tillkommit nya närståendevårdare. De budgeterade medlen har inte varit tillräckliga i förhållande till prognosen på antalet närståendevårdare och hänsyn till indexjustering har ej varit möjlig vid budgetering, då denna information inte fanns tillgänglig i samband med budgetens färdigställande. En överskridning av de budgeterade medlen har därmed skett.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Närståendevård (st)	13	16	16	-	3
Genomsnittlig kostnad per person (€)	5 527 €	4 673 €	5 952	1 279	425
Kostnad totalt närståendevård (€)	71 852 €	70 000 €	75 861 €	5 861	4 009

3821 Oasen boende- och vårdcenter

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Anslagen är avsedda för kommunens andel i Oasen boende- och vårdcenter k.f. som tillhandahåller institutionsvård för äldre. Lemlands kommun har fem institutionsvårdsplatser på Oasen. För platserna betalar kommunen en grundavgift och en vårdavgift.

Ekonomiskt resultat

Behovet av antal vårddygn har varit färre än förväntat, men den genomsnittliga kostnaden för vårddygnet har varit högre än beräknat varför det finns en viss överskridning av budgeterade medel. Kostnaden inkluderar institutionsvård, demensvård och kortvarig vård på så kallad periodplats. Den beräknade genomsnittliga kostnaden bygger på Oasens föregående års bokslut, då Oasens budget inte fastställts i samband med budgetarbetet i Lemlands kommun, vilket kan förklara differensen i summorna för genomsnittlig vård.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Oasen					
Antal platser i kommunens ägo	5	5	5	-	-
Antal utnyttjade platser	1,88	3	3	-	1
Antal vårddygn	686	1 095	837	-258	151
Genomsnittlig kostnad/vårddygn (€)	335	256	356	100	21
Kostnad totalt (€)	230 018 €	280 000 €	280 537 €	537	50 519
Kommunens beräknade årskostnad per plats	46 004 €	56 000 €	56 107 €	107	10 104

2.3.3 Utbildningssektorn

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Utbildningssektorn består i huvudsak av kommunens barnomsorg och grundskola.

Utbildningssektorns verksamhetsområden samordnas av utbildningschefen via förbundskansliet för Södra Ålands utbildningsdistrikt.

Anslagsspecifikation för kostnader och intäkter

Översikt, sektorn totalt

Sammanställning- externa	Bokslut 2022	Ursprunglig budget 2023	Justerad budget 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22	Utfall i %
Utgifter	5 830 616	6 591 578	70 000	6 661 578	613 792	-6 047 786	-5 216 823	9,21 %
Inkomster	317 816	299 555	-	299 555	341 003	-41 448	-23 187	113,84 %
Nettoutgifter+/ink-	5 512 800	6 292 023	70 000	6 362 023	272 790	-6 089 233	-5 240 010	4,29 %
Avskrivningar	56 000	59 036		59 036	48 744	-10 292	-7 256	82,57 %

400 Utbildningssektorn

Detaljnivå, per resultatenhet och kostnadsställe

	2022	2023	2023	2023	2023	Utfall
	Bokslut	Ursprunglig budget	Justerad budget	Budget efter justering	Bokslut	%
C400 Utbildningssektorn	-5 512 799,79	-6 292 023,00	-70 000,00	-6 362 023,00	-6 172 789,61	97,03 %
C410 Förvaltning	-5 663,96	-3 156,00		-3 156,00	-4 581,01	145,15 %
4101 Skolnämnden	-5 663,96	-3 156,00		-3 156,00	-4 581,01	145,15 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-5 663,96	-3 156,00		-3 156,00	-4 581,01	145,15 %
C420 Grundutbildning	-3 426 845,54	-3 757 351,00		-3 757 351,00	-3 705 885,55	98,63 %
C421 Lågstadiutbildning	-2 016 970,75	-2 129 713,00		-2 129 713,00	-2 152 036,65	101,05 %
4211 Lemlands grundskola	-1 664 194,56	-1 809 171,00		-1 809 171,00	-1 773 850,96	98,05 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	47 227,85	53 355,00		53 355,00	66 118,39	123,92 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 711 422,41	-1 862 526,00		-1 862 526,00	-1 839 969,35	98,79 %
4212 Lågstadieskolor i annan kommun	-352 776,19	-320 542,00		-320 542,00	-378 185,69	117,98 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-352 776,19	-320 542,00		-320 542,00	-378 185,69	117,98 %
C422 Högstadiutbildning	-1 274 944,78	-1 429 905,00		-1 429 905,00	-1 448 532,96	101,30 %
4221 Kyrkby högstadieskola	-1 010 294,52	-1 199 341,00		-1 199 341,00	-1 212 013,84	101,06 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 010 294,52	-1 199 341,00		-1 199 341,00	-1 212 013,84	101,06 %
4222 Högstadieskolor i annan kommun	-264 650,26	-230 564,00		-230 564,00	-236 519,12	102,58 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-264 650,26	-230 564,00		-230 564,00	-236 519,12	102,58 %
C423 Specialskolor	-121 906,69	-185 733,00		-185 733,00	-98 747,11	53,17 %
4231 Träningsundervisning	-92 980,55	-149 611,00		-149 611,00	-70 364,54	47,03 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-92 980,55	-149 611,00		-149 611,00	-70 364,54	47,03 %
4232 Specialfritidshem	-28 926,14	-36 122,00		-36 122,00	-28 382,57	78,57 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-28 926,14	-36 122,00		-36 122,00	-28 382,57	78,57 %
C424 Grundutbildning för vuxna	-13 023,32	-12 000,00		-12 000,00	-6 568,83	54,74 %
4241 Grundutbildning för vuxna	-13 023,32	-12 000,00		-12 000,00	-6 568,83	54,74 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-13 023,32	-12 000,00		-12 000,00	-6 568,83	54,74 %
C430 Morgon- och eftermiddagsverksamhet	-78 941,34	-71 657,00		-71 657,00	-98 873,69	137,98 %
4300 Fritidshemsverksamhet (skolan)	-78 941,34	-71 657,00		-71 657,00	-98 873,69	137,98 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	53 605,50	55 000,00		55 000,00	54 200,40	98,55 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-132 546,84	-126 657,00		-126 657,00	-153 074,09	120,86 %
C440 Barnomsorg	-2 001 348,95	-2 459 859,00	-70 000,00	-2 529 859,00	-2 363 449,36	93,42 %
C441 Daghemverksamhet	-1 696 712,01	-2 159 859,00	-70 000,00	-2 229 859,00	-2 114 585,01	94,83 %
4410 Smultronbacken (Leklök)	-657 577,02	-883 199,00		-883 199,00	-882 155,67	99,88 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	84 385,37	70 000,00		70 000,00	96 015,51	137,17 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-741 962,39	-953 199,00		-953 199,00	-978 171,18	102,62 %
4411 Gullvivan	-306 526,09	-428 960,00		-428 960,00	-369 750,89	86,20 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	43 845,98	45 000,00		45 000,00	36 342,48	80,76 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-350 372,07	-473 960,00		-473 960,00	-406 093,37	85,68 %
4412 Saltkråkan	-291 661,13	-344 348,00		-344 348,00	-314 092,37	91,21 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	36 691,93	34 000,00		34 000,00	32 266,40	94,90 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-328 353,06	-378 348,00		-378 348,00	-346 358,77	91,55 %
4413 Bullerboda	-245 654,78	-273 982,00	-70 000,00	-343 982,00	-341 365,46	99,24 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	32 107,22	27 000,00		27 000,00	37 802,00	140,01 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-277 762,00	-300 982,00	-70 000,00	-370 982,00	-379 167,46	102,21 %
4415 Köp av daghemstjänster	-15 662,02	-20 000,00		-20 000,00	-16 728,68	83,64 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-15 662,02	-20 000,00		-20 000,00	-16 728,68	83,64 %
4416 Gemensam barnomsorg	-179 630,97	-209 370,00		-209 370,00	-190 491,94	90,98 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	19 951,97	15 200,00		15 200,00	18 257,39	120,11 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-199 582,94	-224 570,00		-224 570,00	-208 749,33	92,96 %
C443 Övrig barndagvård	-304 636,94	-300 000,00		-300 000,00	-248 864,35	82,95 %
4431 Hemvårdsstöd för barn	-304 636,94	-300 000,00		-300 000,00	-248 864,35	82,95 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-304 636,94	-300 000,00		-300 000,00	-248 864,35	82,95 %
Totalsumma	-5 512 799,79	-6 292 023,00	-70 000,00	-6 362 023,00	-6 172 789,61	97,03 %

Verksamhetsberättelse

Grundskolan

30 januari var eleverna lediga eftersom SÅUD hade en gemensam fortbildningsdag med rubriken "Synen på elevmedverkan". Detta passade oss i Lemlands skola bra eftersom det är något vi vill satsa mycket på. Ett exempel är den leksaksbod som vi öppnade under våren. Eleverna får turvis stå i boden och låna ut rastleksaker på rasterna.

Konkreta planer på ett nytt klassrum i skolan togs fram under våren. Det bestämdes att de gamla omklädningsrummen skulle bli ny musikal. Den gamla musikalen blir ett nytt klassrum när vi hösten 2024 får 10 undervisningsgrupper istället för 9.

I början av oktober började två elever med rätt till FBU-undervisning i skolan. Då blev vår timlärare FBU-lärare och en timlärare anställdes. Det innebar att undervisningstimmarerna ökade och detta syns inte i nyckeltalen för året.

Under läsåret 2023-2024 fokuserar hela Södra Ålands utbildningsdistrikt på välbefinnande, genom att följa distriktets välbefinnandegrupps nya plan, som ännu är under arbete, med olika teman som återkommer vart 3:e år. Dessa teman är styrkor, medkänsla och självkännedom samt resiliens. Vi vill stärka VI-känslan genom regelbundna morgonsamlingar av klasserna och fadderverksamhet. Vi vill också stärka personalens välbefinnande genom välmåendegrupper bland personalen som hittar på aktiviteter.

Fritidshemmet

Under läsåret 2023-2024, liksom läsåret 2022-2023, har vi på fritidshemmet haft stora barngrupper. Våra lokaler är inte så stora så vår utmaning har varit att jobba ihop gruppen men ändå försöka dela på gruppen så mycket som möjligt för att ge lugn och ro till barnen. Vi har delat in den stora gruppen och då blandat barnen så att man har haft både kompisar men även barn som annars inte umgås så mycket.

En gång i veckan har vi skogsdag, så varje grupp går en gång per månad. De får då leka fritt i skogen och äta mellanmål där. Vi har varit i träslöjdssalen, besökt biblioteket, varit i rasthallen och spelat spel, pysslat och mycket annat i de små grupperna. Vi har även haft samlingar i smågrupper där vi diskuterar bland annat regler och trivsel. En stor del av eftermiddagarna är vi utomhus med olika aktiviteter och mycket fri lek.

Vi tar tillvara på barnens intressen och hittar på aktiviteter inom de olika områden de är intresserade av.

Barnomsorg

Under året har barnomsorgen verkat med fyra daghem och sammanlagt tio avdelningar. Antalet barn inskrivna i barnomsorgen var något färre än året före (-5 barn), men nettokostnaden per plats kunde ändå hållas lägre än föregående år. Inom hemvårdsstöden syns en nedåtgående trend, samtidigt som åldern på barn som börjar på daghem har sjunkit.

Kommunen har under året påbörjat arbetet med implementering av den nya läroplanen. Samtidigt togs det webbaserade administrationsprogrammet Wilma i bruk inom barnomsorgen. Genom Wilma förbättrades möjligheten att hålla kontakt mellan hem och daghem. En vidareutveckling för att fullt ut ta i bruk alla funktioner i Wilma sker under år 2024.

Verksamhetsmål 2023

Mål:	Status:	Förverkligande:
1. Revidera utbildningsstadgan för Lemlands kommun. Arbetet beräknas vara slutfört under första halvan av 2023.	1. Pågår	1. Slutförs våren 2024
2. Hitta en lösning på Lemlands skolas behov av ett nytt klassrum till höstterminen 2024.	2. Slutfört	2. Arbetet har inletts våren 2024.
3. Implementera och ta i bruk det administrativa programmet Wilma för barnomsorgen.	3. Pågår	3. Wilma togs i bruk under slutet av året. Vidareutveckling av funktionerna sker under 2024.

400 Utbildningssektorn

4. Se över rutiner för inköp av arbetskläder inom barnomsorgen.	4. Pågår	4. Målet överfört till budget 2024.
5. Utredning om kostnadsbesparing av skolans skolskjutsar.	5. Slutfört	5. Slutfördes hösten 2022.
6. Utredda alternativa finansieringslösningar på Lemlands skolas IKT-plan.	6. Pågår	6. Nytt system diskuteras inför 2025.

Inom sektorn finns följande resultatenheter och kostnadsställen med anslagsansvariga.

410 Förvaltning

Anslagsansvarig: Utbildningschefen (övergripande ansvar)

I förvaltning ingår:

4101 Utbildningsnämnden

Anslagsansvarig: Utbildningsnämndens ordförande

Utbildningsnämnden är huvudman för kommunens utbildningsverksamhet. Utbildningsnämnden ska planera, utveckla, genomföra, samordna, uppfölja och utvärdera utbildningsverksamheten i kommunen. Utbildningsnämnden ska ansvara för att landskapslagen om barnomsorg och grundskola följs och att den verksamhet som regleras i lagen erbjuds i kommunen.

Utbildningsnämnden ska, då den organiserar barnomsorgen och grundskoleutbildningen, samarbeta med de instanser som ansvarar för idrott och kultur, barnskydd och annan socialvård, rådgivningsverksamhet och övrig hälso- och sjukvård samt andra kommuners utbildningsverksamhet och aktörer.

Anslagen omfattar främst mötesarvoden åt kommunens förtroendevalda och tjänsteinnehavare för nämndens sammanträden samt andra därtill hörande kostnader.

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämndens budget har överskridits med ca 1 400 euro. Orsaken till överskridningen är att såväl de förtroendevaldas som tjänstemännens arvoden varit för lågt budgeterade.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal sammanträden	5	6	5	-1	-
Behandlade ärenden	53	80	53	-27	-

420 Grundutbildning

Anslagsansvarig: Utbildningschefen (övergripande ansvar)

I grundutbildning ingår:

4211 Lemlands grundskola

Anslagsansvarig: Skolföreståndaren

Kostnadsstället omfattar Lemlands grundskola. Utbildningsnämnden anger principer, riktlinjer och mål för kostnadsstället. Skötseln av de skolvisa administrativa rutinerna utförs av skolföreståndaren.

Delegering av beslutanderätt från utbildningsnämnd och utbildningschef till skolföreståndaren är långt utvecklad.

Ekonomiskt resultat

Budgeten för Lemlands skola har hållit detta år.

Trots det ökade portionsantalet har centralköket, med god planering och prismedvetenhet, hållit sig under det budgeterade beloppet. Under året deltog skolans centralkök i projektet "Sätt Åland på tallriken" som pågick tio veckor. Inom ramen för projektet fick kommunen ett bidrag från Ålands landskapsregering för att servera axganmat, det vill säga måltider bestående av åländska råvaror, en gång i veckan.

Medlen för skolskjutsarna höjdes med 9 803 euro i budgetförslaget för 2023 p.g.a. den beräknade prishöjningen på bränsle. Det visade sig att den höjningen inte skulle behövas. En orsak kan vara att fritidssektorn stod för hemresorna efter tisdagens Starka barn. Detta gjorde att skolan sparade in en taxitur per vecka.

Överskottet från livsmedel och skolskjutsar har förbrukats på vikariekostnader.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Medeltalet antal elever	148,0	147,0	149,0	2,0	1,0
Extern kostnad/elev, €	10 158	11 151	10 880	-271	721
Beräknad årskostnad/elev, €	11 441	12 552	12 132	-420	690
Antal undervisningstimmar	310,5	320	309,0	-11	-2
Undervisningstimmar/elev	2,10	2,18	2,07	-0,11	-0,03

4212 Lågstadieskolor i annan kommun

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Kostnadsstället omfattar elever i lågstadieskolor i annan kommun samt eventuella skolskjutsar för dessa elever. Hit hör elever från området Järsö-Nåtö som fullgör sin läroplikt i Mariehamns stad inom ramen för det samarbetsavtal som finns mellan kommunerna. Det rör sig även om elever från Lemland som genom vårdnadshavares anhållan och utbildningschefens godkännande beviljats rätt att få fullgöra sin läroplikt i annan kommun.

Elever som fullgör sin läroplikt i annan kommun följer ifrågavarande skolas arbetsplan och de målbeskrivningar som ingår i kommunens budget.

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämndens budget har överskridits med ca 58 000 euro. Orsaken till överskridningen är att antalet elever som fått sin skolgång ordnad i annan kommun på lågstadiet har varit 2 elever fler än budgeterat. Kostnaden för de elever som fått sin skolgång ordnad i Mariehamns stad har även varit högre per elev. Kostnaderna för de elever som fått sin skolgång ordnad i en annan kommun än Mariehamns stad har också varit dyrare än budgeterat då de har erhållit särskilt stöd i form av enskild assistent.

400 Utbildningssektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Medelantal elever					
Järsö-Nätöelever i Mariehamns stads lågstadieskolor	26,5	27,0	26,5	-,5	0,0
Övr. Lemlands elever i Mariehamns stads lågstadieskolor	0,5	-	1,0	1,0	,5
Lemlands elever i övriga kommuners lågstadieskolor	2,0	1,5	3,0	-	1,0
Totalt	29,0	28,5	30,5	2,0	1,5
Kostnad Järsö-Nätöelever i M:hamns lågstadieskolor, €	293 468	286 524	302 555	16 031	9 087
Kostn. övr. Lemlands elever i M:hamns lågstadieskolor, €	38 700	-	11 212	11 212	-27 488
Totalt	332 168	286 524	313 767	27 243	-18 401
Köpta tjänster av Mariehamns stad, €	332 168	286 524	313 767	27 243	-18 401
Skolskjutsar, €	12 166	7 290	6 627	-663	-5 539
Övriga skolelever i annan skola än Mariehamns stad, €	-	26 728	57 792	-	57 792
Totalt	344 334	320 542	378 186	57 644	33 852
Kostnad per elev, € (antal elever delat på nettoutgifter)	11 874	11 247	12 400	1 152	526
Kostnad per elev, € (exkl. skolskjutsar)	11 454	10 991	12 182	1 191	728

4221 Kyrkby högstadieskola

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Kostnadsstället omfattar Kyrkby högstadieskola. Eleverna i årskurserna 7–9 erhåller sin undervisning i Kyrkby högstadieskola som administreras av kommunalförbundet SÅUD och följer de målbeskrivningar som ingår i kommunalförbundets budget. Kostnaderna för Kyrkby högstadieskola fördelas i enlighet med medlemskommunernas elevantal i Kyrkby högstadieskola under ifrågavarande år.

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämndens budget har överskridits med ca 13 000 euro. Orsaken till överskridningen är att antalet elever från Lemland i KHS har varit 1,5 elever fler än budgeterat.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Medelantal elever	64,5	73,0	74,5	1,5	10,0
Kostnad per elev, €	15 663	16 429	16 269	-160	606
Kostnad per elev, € (inkl. avskrivningar)	15 768	16 525	16 359	-166	591

4222 Högstadieskolor i annan kommun

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Kostnadsstället omfattar elever i högstadieskolor i annan kommun samt eventuella skolskjutsar för dessa elever. Hit hör elever från området Järsö-Nätö som fullgör sin läroplikt i Mariehamns stad inom ramen för det samarbetsavtal som finns mellan kommunerna. Det rör sig även om elever från Lemland som genom vårdnadshavares anhållan och utbildningschefens godkännande beviljats rätt att få fullgöra sin läroplikt i annan kommun.

Elever som fullgör sin läroplikt i annan kommun följer ifrågavarande skolas arbetsplan och de målbeskrivningar som ingår i kommunens budget.

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämndens budget har överskridits med ca 6 000 euro. Orsaken till överskridningen är att antalet elever som fått sin skolgång ordnad i annan kommun på högstadiet har varit 1 elev fler än budgeterat.

400 Utbildningssektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Medelantal elever					
Järsö-Nåöelever i M:hamns högstadieskolor	14,0	14,5	15,5	1,0	1,5
Övriga lemlands elever i M:hamns högstadieskolor	2,0	1,0	1,0	-	-1,0
Lemlands elever i övriga kommuners högstadieskolor	1,0	1,0	1,0	-	-
Totalt elever	17	16,5	17,5	1,0	0,5
Köpta tjänster av Mariehamns stad, €	234 804	212 649	217 805	5 156	-16 999
Skolskjutsar, €	5 425	3 915	3 927	12	-1 498
Övriga elever vid andra skolor än Mariehamns stad, €	24 422	14 000	14 787	787	-9 635
Totalt	264 651	230 564	236 519	5 955	-28 132
Kostnad per elev, € (antal elever delat på nettoutgifter)	15 568	0	13 515	13 515	-2 052
Kostnad per elev, € (exkl. skolskjutsar)	15 249	13 736	13 291	-445	-1 958

4231 Träningsundervisning

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Kostnadsstället omfattar träningsundervisning och specialfritidshem och är avsedd för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Träningsundervisningen är gemensam för Mariehamn, NÅUD k.f. och SÅUD k.f. Skärgårdskommunerna kan ansöka om att få köpa plats i träningsundervisningen. Förbundsstyrelsen är ansvarig för verksamheten som regleras genom ett avtal mellan distrikten. Driftskostnaderna för träningsundervisningen regleras mellan avtalsparterna i förhållande till deras elevantal.

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämndens budget har underskridits med ca 79 000 euro. Orsaken till underskridningen är att antalet elever från Lemland som fått sin skolgång ordnad i träningsundervisningen har varit 1,5 elever färre än budgeterat.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal elever totalt	28,5	30,0	30,5	0,5	2,0
varav elever från Lemland	2,0	3,0	1,5	-1,5	-0,5
Kostnad per elev, € (antal elever delat på nettoutg.)	46 490	49 870	46 910	-2 961	419
Kostnad per elev, € (inkl. avskrivningar)	46 490	49 870	46 910	-2 961	419

4232 Specialfritidshem

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Kostnadsstället omfattar specialfritidshem och är avsedd för barn med intellektuell funktionsnedsättning. Specialfritidshemmet är gemensamt för Mariehamn, NÅUD k.f. och SÅUD k.f. Skärgårdskommunerna kan ansöka om att få köpa plats i specialfritidshemmet. Förbundsstyrelsen är ansvarig för verksamheten som regleras genom ett avtal mellan distrikten. Driftskostnaderna för specialfritidshemmet regleras mellan avtalsparterna i förhållande till deras barnantal.

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämndens budget har underskridits med ca 8 000 euro. Orsaken till underskridningen är att antalet barn från Lemland som fått sin fritidshemsverksamhet ordnad i specialfritidshemmet har varit 0,5 barn färre än budgeterat.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal elever totalt	17,0	20,0	20,5	0,5	3,5
varav elever från Lemland	2,0	2,0	1,5	-0,5	-0,5
Kostnad per elev, € (antal elever nettoutg.)	14 899	18 061	18 922	861	4 023
Kostnad per elev, € (inkl. avskrivningar)	14 899	18 061	18 922	861	4 023

4241 Grundutbildning för vuxna

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Kostnadsstället omfattar grundutbildning för vuxna. SÅUD administrerar grundskoleundervisning för andra än läropliktiga genom köptjänst av Ålands Folkhögskola.

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämndens budget har underskridits med ca 5 000 euro. Orsaken till underskridningen är att antalet studerande från Lemland som fått sin Grundutbildning för vuxna ordnad genom köptjänst från Ålands Folkhögskola har varit 0,5 elever färre än budgeterat.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal elever totalt	7,0	9,0	5,5	-3,5	1,5
varav elever från Lemland	1,0	1,0	0,5	-0,5	-0,5

430 Morgon- och eftermiddagsverksamhet

Anslagsansvarig: Skolföreståndaren

4300 Fritidshemsverksamhet skolan

Anslagsansvarig: Skolföreståndaren

Kostnadsstället omfattar fritidshemsverksamhet för elever i årskurs 1–2 i Lemlands grundskola och för elever i årskurs 1–2 från området Järsö-Nåtö i Mariehamns stads fritidshemsverksamhet.

Utbildningsnämnden anger principer, riktlinjer och mål för kostnadsstället. Skötseln av de administrativa rutinerna utförs av skolföreståndaren. Delegering av beslutanderätt från utbildningsnämnd och utbildningschef till skolföreståndaren är långt utvecklad.

Ekonomiskt resultat

Budgeten för fritidsverksamheten har inte hållit sig inom budget. Detta beror i stort sätt helt på de fritidshemsplatser som kommunen köper från Mariehamn för barn som bor i Järsö och Nåtöområdet. Detta är en summa som tenderar vara svår att förutse trots jämförelser från föregående års budget.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Medelantal inskrivna elever, fritidshem i Lemland	35,5	35,0	36,0	1,0	0,5
Medelantal inskrivna elever, fritidshem i andra kommuner	9,0	7,50	7,0	-1	-2,0
Nettoårskostnad per plats, €	1 774	1 686	2 299	613	525
Dagvårdsavgifternas täckningsgrad	40,4 %	43,4 %	35,4 %	-8,0 %	-5,0 %

440 Barnomsorg

Anslagsansvarig: Barnomsorgsledaren (övergripande ansvar)

Barnomsorgens daghemsverksamhet omfattar 2023 daghemmen Bullerboda, Gullvivan, Saltkråkan och Smultronbacken. I uppgiftsområdet barnomsorg ingår även köp av daghemstjänster, hemvårdstöd för barn samt specialpedagogisk verksamhet inom barnomsorgen.

Under året har en tilläggsbudget på totalt 70 000 euro beviljats.

400 Utbildningssektorn

Sammanställning- externa	Bokslut 2022	Ursprunglig budget 2023	Justerad budget 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22	Utfall i %
Utgifter	2 218 331	2 651 059	70 000	2 721 059	2 584 133	-136 926	365 802	94,97 %
Inkomster	216 982	191 200		191 200	220 684	29 484	3 701	115,42 %
Nettoutgifter+ink-	2 001 349	2 459 859	70 000	2 529 859	2 363 449	-166 410	362 100	93,42 %
Avskrivningar	20 121	16 036		16 036	14 940	-1 096	-5 180	93,17 %

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Totalt daghem och familjedagvård					
Antal platser per 31.12	178	178	178	-	-
Medelantal inskrivna barn, exkl. sommarmånaderna	144	148	143	5	-1
Nettoårskostnad/plats, €	10 427	13 517 €	13 331 €	185	2 905 €
Dagvårdsavgifternas täckningsgrad, %	11,6%	8,1%	9,4%	1,4 %	-2,2 %

I barnomsorg ingår:

4410 Smultronbacken

Anslagsansvarig: Daghemsföreståndaren

Daghemmet Smultronbacken är beläget i Söderby och består av 4 avdelningar. Från hösten 2023 har daghemmet två avdelningar för barn i åldern 3–6 år och två avdelningar för barn i åldern 0–3 år. Detta gör att antalet platser minskar och blir 70 från tidigare 75.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet förhåller sig inom budgeterade medel, där resultatet hjälps upp av högre intäkter jämfört med budget (överskott om ca 16 000 euro). Kostnaderna överskrids med ca 24 000 euro, vilket främst har skett gällande personalkostnader och utbildningstjänster. Rekryteringsläget inom barnomsorgen är mycket ansträngt och föranleder ett stort behov av vikarier och tillfällig personal, vilket påverkar personalkostnaderna. Avsaknaden av kontinuitet har också medfört ett behov av att ta in handledning från en extern konsult, vilket inte var beräknat i budgeten.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Smultronbacken (daghem 9 mån-6 år)					
Antal platser	70	70	70	-	-
Medelantal inskrivna barn, exkl. sommarmånaderna	64	65	63	-2	-1
Medelantal inskrivna 3-6 åringar, exkl sommarmånader	51	46	48	2	-3
Medelantal inskrivna barn under 3 år, exkl sommarmån.	13	22	15	-7	2
Medelantal förskolebarn, exkl. sommarmånaderna	14	13	13	-	-1
Nettoårskostnad/plats, €	10 275 €	13 588 €	14 002 €	415	3 728
Dagvårdsavgifternas täckningsgrad, %	11,4 %	7,3 %	9,6 %	2,2 %	-1,8 %

4411 Gullvivan

Anslagsansvarig: Daghemsföreståndaren

Daghemmet Gullvivan är beläget i Söderby och består av två avdelningar för barn i åldern 3–6 år.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet förhåller sig inom budgeterade medel. Daghemmets intäkter är något lägre än budget till följd av färre barn på daghemmet under andra halvan av året. Verksamhetens kostnader är också lägre än budget (ca 70 000 euro), vilket bland annat syns i lägre personalkostnader.

400 Utbildningssektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Gullvivan (daghem 3-6 år)					
Antal platser	42	42	42	-	-
Medelantal inskrivna barn, exkl. sommarmånaderna	35	39	31	-8	-4
Medelantal förskolebarn, exkl. sommarmånaderna	7	10	10	-	3
Nettoårskostnad/plats, €	8 758 €	10 999 €	11 927 €	-928	3 170
Dagvårdsavgifternas täckningsgrad, %	12,5 %	9,5 %	8,9 %	-0,5 %	-3,6 %

4412 Saltkråkan

Anslagsansvarig: Daghemsföreståndaren

Daghemmet Saltkråkan är beläget i Järsö och består av två avdelningar. En avdelning för barn 0–3 år och en avdelning för barn 3–6 år.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet förhåller sig inom budgeterade medel. Personalkostnaderna är ca 22 000 euro under budget.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Saltkråkan (daghem 9 mån-6 år)					
Antal platser	33	33	33	0	-
Medelantal inskrivna barn, exkl. sommarmånaderna	23	21	21	0	-2
Medeltal inskrivna 3-6 åringar, exkl sommarmånader	19	14	18	-4	-1
Medeltal inskrivna barn under 3 år, exkl sommarmån.	4	7	3	4	-1
Medelantal förskolebarn, exkl. sommarmånaderna	5	4	5	-1	0
Nettoårskostnad/plats, €	12 681 €	16 398 €	14 957 €	1441	2276
Dagvårdsavgifternas täckningsgrad, %	11,2 %	9,0 %	9,5 %	0,5 %	-1,7 %

4413 Bullerboda

Anslagsansvarig: Daghemsföreståndaren

Daghemmet Bullerboda är beläget i Söderby och har en avdelning för barn i åldern 3–6 år. Under hela året fanns även en tillfällig avdelning för barn i åldern 0–3 år.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet förhåller sig inom budgeterade medel. Avgiftsintäkterna är något högre än budget (överskott om ca 10 000 euro). Under året beviljades tilläggsmedel (70 000 euro) för att hålla avdelningen Kottebo öppet även under andra halvan av året.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Bullerboda (daghem 9 mån-6 år), 1 tillfällig småbarnsavdelning from aug 2022					
Antal platser	33	33	33	-	-
Medelantal inskrivna barn, exkl. sommarmånaderna	22	23	28	-5	6
Medeltal inskrivna 3-6 åringar, exkl sommarmånader	20	19	24	-5	4
Medeltal inskrivna barn under 3 år, exkl sommarmån.	5	6	4	2	-1
Medelantal förskolebarn, exkl. sommarmånaderna	5	7	8	-1	3
Nettoårskostnad/plats, €	11 166 €	14 956 €	121 834 €	-106879	110668
Dagvårdsavgifternas täckningsgrad, % (med 3 avd.)	11,6 %	7,3 %	10,0 %	2,7 %	-1,6 %

4415 Köp av daghemstjänster

Anslagsansvarig: Barnomsorgsledaren

Anslagen är avsedda för köp av platser för privat samhällsstödd barnomsorg och skiftesbarnomsorg.

Ekonomiskt resultat

Resultatenheten underskrider budget med ca 3 270 euro. Under våren stängde den privata samhällsstödda barnomsorgen vid St Mårtens daghem. Skiftesbarnomsorgen kvarstår dock, där

behovet varierar under året och är svårt att förutse. Kommunen köpte även platser från annan kommun.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Köp av daghemstjänster	15 662 €	20 000 €	16 729 €	3271	1067

4416 Gemensam barnomsorg

Anslagsansvarig: Barnomsorgsledaren

Anslagen är avsedda för barnomsorgskansliets verksamhet och gemensamma kostnader för administrering och utveckling av barnomsorgen. I kostnadsstället ingår även barnomsorgens specialpedagogik.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet är ca 18 000 euro bättre än budget. I detta syns något bättre försäljningsinkomster av kommuner, men framförallt lägre personalkostnader (ca 11 000 euro) till följd av att barnomsorgskansliet inte har haft full bemanning under hela året.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Specialpedagogik inom barnomsorgen					
Totalt antal barn i behov av särskilt stöd	52	44	56	-12	
Sålda tjänster till övriga kommuner inom specialpedagogik, €	4 770	0 €	2 025	-2025	-2 745 €

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Försäljningsinkomster av kommuner	15 081 €	15 200 €	16 232 €	-1032	1151

4431 Hemvårdsstöd för barn

Anslagsansvarig: Barnomsorgsledaren

Anslagen är avsedda för det lagstadgade ekonomiska hemvårdsstödet till vårdnadshavare som inte utnyttjar kommunal eller privat samhällsstödd barnomsorg. Det lagstadgade hemvårdsstödet kan erhållas fram tills barnet fyller tre år. Lemlands kommun erbjuder vårdnadshavaren en utökad möjlighet till hemvårdsstöd under ett fjärde år. Inför 2023 förväntades antalet hemvårdsstödstagare öka till följd av fortsatt tillväxt samt förändringar i familjeledighetslagstiftningen, utfallet visade sig dock vara tvärtom och antalet hemvårdsstödstagare minskade under året.

Ekonomiskt resultat

Resultatenheten underskriver budget med ca 51 000 euro till följd av betydligt färre hemvårdsstödstagare jämfört med prognos.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Hemvårdsstöd					
Antal hemvårdsstödstagare	78	82	75	7	-3
Kostnad per stödtagare, €	3 906 €	3 659 €	3 318 €	340	-587
Kommuntillägg till stöd av för hemvård			19 510 €	-	-
Total kostnad för hemvårdsstöd, €	304 637 €	300 000 €	248 864 €	51136	-55773

2.3.4 Kultur- och fritidssektorn

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Kultur- och fritidssektorn omfattar kommunens bibliotek, kulturverksamhet och fritidsverksamhet. Verksamhetsområdet omfattar även bidrag till föreningar. Resultatområdet omfattar biblioteks-, kultur- och fritidssektorns förvaltning samt Lemlands kommunbibliotek

Anslagsspecifikation för kostnader och intäkter

Översikt, sektorn totalt

Sammanställning- externa	Bokslut 2022	Ursprunglig budget 2023	Justerad budget 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22	Utfall i %
Utgifter	240 555	242 774	7 000	235 774	203 681	-32 093	-36 874	86,39 %
Inkomster	7 437	4 500	-	4 500	5 372	872	-2 065	119,39 %
Nettoutgifter+/ink-	233 118	238 274	7 000	231 274	198 309	-32 965	-34 809	85,75 %

Detaljnivå, per resultatenhet och kostnadsställe

	2022 Bokslut	2023 Ursprunglig budget	2023 Justerad budget	2023 budget efter justering	2023 Bokslut	Utfall %
C500 Kultur och fritidssektorn	-233 117,95	-238 274,00	7 000,00	-231 274,00	-198 308,74	85,75 %
C510 Förvaltning för kultur och fritid	-158 369,86	-166 785,00	12 000,00	-154 785,00	-123 628,71	79,87 %
5102 Lemlands stambibliotek	-92 290,16	-88 019,00	7 000,00	-81 019,00	-77 193,85	95,28 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	40,81				68,15	
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-92 330,97	-88 019,00	7 000,00	-81 019,00	-77 262,00	95,36 %
5103 Infobladet	-7 539,17					
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	2 760,00					
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-10 299,17					
6102 Fritidskansliet	-58 540,53	-78 766,00	5 000,00	-73 766,00	-46 297,61	62,76 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-58 540,53	-78 766,00	5 000,00	-73 766,00	-46 297,61	62,76 %
6103 Ungdomsrådet					-137,25	
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER					-137,25	
C520 Kulturverksamhet	-54 358,36	-48 600,00		-48 600,00	-42 417,09	87,28 %
5201 Kulturverksamhet	-10 263,60	-11 600,00		-11 600,00	-4 715,62	40,65 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-10 263,60	-11 600,00		-11 600,00	-4 715,62	40,65 %
5203 Medborgarinstitutet	-44 094,76	-37 000,00		-37 000,00	-37 701,47	101,90 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-44 094,76	-37 000,00		-37 000,00	-37 701,47	101,90 %
C620 Barn- och ungdomsarbete fritid	-3 362,63	-4 589,00		-4 589,00	-8 385,67	182,73 %
6201 Löpande fritidsverksamhet	-1 362,63	-2 589,00		-2 589,00	-5 320,84	205,52 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	4 630,00	4 500,00		4 500,00	5 302,73	117,84 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-5 992,63	-7 089,00		-7 089,00	-10 623,57	149,86 %
6202 Understöd för barn- och ungdomsverksamhet, fritid	-2 000,00	-2 000,00		-2 000,00	-3 064,83	153,24 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 000,00	-2 000,00		-2 000,00	-3 064,83	153,24 %
C630 Idrotts- och friluftsliv	-17 027,10	-18 300,00	-5 000,00	-23 300,00	-23 877,27	102,48 %
6301 Understöd för idrottsverksamhet, fritid	-16 000,00	-16 000,00		-16 000,00	-19 381,56	121,13 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-16 000,00	-16 000,00		-16 000,00	-19 381,56	121,13 %
6302 Anläggningar för idrottsverksamhet, fritid	-1 027,10	-2 300,00	-5 000,00	-7 300,00	-4 495,71	61,59 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	6,44				1,61	
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 033,54	-2 300,00	-5 000,00	-7 300,00	-4 497,32	61,61 %
Totalsumma	-233 117,95	-238 274,00	7 000,00	-231 274,00	-198 308,74	85,75 %

Verksamhetsberättelse

Bibliotekspersonalen fortsätter att följa verksamhetsprogrammet som styrelsen antog i maj 2022. Detta program innefattar ett nära samarbete med Lemlands grundskola och de fyra daghemmen i kommunen, arrangemang av utställningar samt samarbete med andra föreningar inom kommunen. En av de viktigaste punkterna i verksamhetsprogrammet var att biblioteket skulle ändra sina öppettider och i stället för två dagar med kvällsöppet till en dag per vecka. För att tillgodose kommuninvånarnas behov av utökade öppettider beslöt man samtidigt att tjänsten "Meröppet bibliotek" skulle införas. Detta innebär att låntagare har möjlighet att besöka biblioteket utanför dess ordinarie öppettider.

För detta ändamål behövdes samarbete med tekniska sektorn. Under första kvartalet 2023 påbörjade sektorn en utredning kring utrustning och företag som kan genomföra det praktiska arbetet. Då upptäcktes det att det saknas uppkoppling från biblioteket till skolans server. I en bredare utredning kom det fram att skolans server inte är i ändamålsenligt skick. Detta ökade kostnaderna kraftigt och projektet pausades tills styrelsen hade godkänt omdisponering av medel. Trots att medel beviljades fick projektet pausa en längre tid för att lösa de tekniska problemen som behövdes åtgärdas samt byte av personal inom tekniska sektorn.

Den andra betydande förändringen i lokalerna innefattade omplaceringen av flera avdelningar. För att genomföra denna omstrukturering var det nödvändigt att två avdelningar bytte plats (Alandica med facklitteratur för barn). Tidigare var Alandica belägen i barnavdelningen medan facklitteraturen för barn förvarades tillsammans med vuxenfakta på de nedersta hyllorna. Enligt bibliotekspersonalen är rätt placering av böckerna avgörande för att främja läsningen. Barn bör läsa böcker som är anpassade till deras ålder och läsförmåga, då svårare böcker kan upplevas som överväldigande och ha en negativ inverkan på läslusten.

Verksamhetsmål 2023

Mål:	Status:	Förverkligande:
1. Initiera andra delen av projektet Meröppet i biblioteket.	1. Pausat	1. I årets budget hade vi reserverat medel för anskaffning av övervakningskameror i bibliotekets lokaler som en nödvändighet för att genomföra projektet Meröppet bibliotek. Syftet var att fortsätta erbjuda kvalitetsservice till kommuninvånarna samt att vara i linje med dagens mer och mer digitalt samhälle
2. Anpassa bibliotekets utrymmen med mål att främja läsandet.	2. Slutfört	2. För att öka synligheten på beståndet i biblioteket med syfte att underlätta för kunderna att hitta det önskade materialet, anskaffade vi två skyltar som urskiljer barnavdelningen från vuxenavdelningen.
3. Skapa en trygg och ändamålsenlig fritidslokal för kommunens barn och ungdomar.	3. Påbörjat	3. Ett hyresavtal av den s k "Vinden" på Valborg har träffats. Ingen verksamhet HT 2023.
4. Skapa meningsfulla träffpunkter för både unga och	4. Pågående	4. Samarbeten med Fritidsledarna på Åland

vuxna utöver det utbud som redan finns inom privat och tredje sektor.			och Mariehamn och Jomala (förutom hösten).
5. Samarbeta med föreningar för att skapa synergieffekter.	5. Pågående	5.	4H har besökt Lemland. Dialog med föreningar från december 2023.
6. Erbjuder olika typer av träning för unga och vuxna.	6. Inte påbörjat	6.	Brist på personal och rätt kompetens.
7. Utredda möjligheterna till ute gym.	7. Pågående	7.	Kommuninvånarna hade möjlighet att testa utegym på Järsö under en 5 veckors period.
8. Utredda och möjliggöra köptjänster av fritidsverksamheter i kommunen av tredje sektorn.	8. Inte påbörjat	8.	Arbetsgruppen som utredde fritidsverksamheten förordade det som komplement, men i huvudsak skulle fritidsverksamheten bedrivas i kommunens regi.

Inom sektorn finns följande resultatenheter och kostnadsställen med anslagsansvariga.

510 Förvaltning för kultur och fritid

Anslagsansvarig: Bibliotekssekreteraren (övergripande ansvar)

I förvaltning för kultur och fritid ingår:

5102 Lemlands stambibliotek

Anslagsansvarig: Bibliotekssekreteraren

Anslagen är avsedda för Lemlands biblioteksverksamhet inklusive personal. I Lemland finns det ett bibliotek som samtidigt fungerar som allmänt bibliotek och skolbibliotek. Biblioteket har en avgörande roll när det gäller att främja läsning och stärka det demokratiska samhällets utveckling genom att främja kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Dess främsta uppgift är att stödja livslångt lärande, främja kultur och kunskap, bidra till utbildningens framsteg och tillhandahålla information som stimulerar kreativitet och skapande.

Demokratiska värderingar och jämlikhet för alla medborgargrupper är grundprinciperna för bibliotekets verksamhet. Lemlands biblioteks uppgift är att tillhandahålla likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, till ett livslångt lärande och utveckling av kompetens till alla kommuninvånare samt att stödja, möta och utveckla kommuninvånarnas behov av läsning, kultur och kunskap.

Bibliotekets bokbestånd ska alltid vara uppdaterat, relevant och anpassat för alla ålderskategorier i kommunen. Biblioteket samarbetar med skola och daghemmen och stödjer läsfrämjandet genom att hålla bokprat och sagostunder.

Ekonomiskt resultat

Kostnadställe 5102 har förbrukat sin budget till 95 %. En liten överskridning på personalkostnader har gjorts p.g.a. budget för semestervikare saknades. Övriga kostnader har hållits under budget. Under året gjordes även en ändring på 7 000 euro under kontogruppen material, förnödenheter och varor. Anslaget som var budgeterat här var avsatt för Meröppet. Projektet Meröppet hanterades

istället under investeringar då övervakningssystemet även behövde uppgraderas på närliggande byggnader. Under Lemlands stambibliotek är litteraturen en stor kostnads-post. Budgeten var 22 420 euro men man nyttjade 18 400 euro.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Biblioteksverksamhet:					
Totalt bestånd i Lemlands bibliotek	17 425	17 500	18 000	500	575
Antal nya boktitlar	782	1 100	818	-282	36
Boklån per invånare	12	10	11	1	-9
Antal utlån sammanlagt	26 288	20 000	25 053	5 053	-1 235
Antal besök i biblioteket per år	8 364	8 300	7 534	-766	-830

5104 Understöd kultur och fritid

Anslagsansvarig: Bibliotekssekreteraren

Anslagen är avsedda för bidrag till aktiva föreningar. Tidigare har understöd för sammanslutningar redovisats på skilda kostnadsställen. Under 2023 sammanfördes föreningsbidragen till ett gemensamt kostnadsställe där understödsbeloppet finns som ett totalanslag, vilket följer kommunens uppdaterade principer för föreningsbidrag.

Ekonomiskt resultat

Kostnaderna för föreningsbidrag förhåller sig väl i linje med budget, ett bidrag betalades inte ut eftersom föreningen inte kunde presterade de efterfrågade underlagen.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Bidrag till föreningar					
Antal utbildade bidrag till föreningar 1)	14	8	12	4	-2
Totalt bidrag till föreningar *					
Verksamhetsbidrag totalt utbetalt, €	27 250 €	11 250 €	24 426 €	13 176 €	-2 824 €

520 Kulturverksamhet

Anslagsansvarig: Bibliotekssekreteraren (övergripande ansvar)

I kulturverksamhet ingår:

5201 Kulturverksamhet

Anslagsansvarig: Bibliotekssekreteraren

Anslagen är avsedda för kommunens kulturverksamhet. Inom kulturverksamheten ordnas inspirerande och utvecklande utställningar, teaterföreläsningar samt författarbesök. Den kommunala kulturverksamheten utgår från biblioteket i Söderby.

Under året ordnades fyra av fem inplanerade utställningar med tillhörande vernissage. Den sista utställningen ställdes in på grund av konstnärens personliga skäl.

Årets första utställning var "Åländskap", inredningstavlur med åländska motiv av fotografen Andy Horner. Sedan hade vi utställningen "Pussel", en utställning med texter och illustrationer från boken "Pussel" av författaren Karin Erlandsson och illustratören Hannamari Ruohonen. Utställningen arrangerades i samarbete med Ålands handikappförbund och med den följde en QR-kod som möjliggjorde för besökarna att lyssna på berättelsen läst av Elin Granholm (och med teckenspråk). Den tredje utställningen var av den välkända lettiska konstnären Jutta Policija som bjöd på en glimt i "Livet bland träden". Som sommarutställning hade vi "Träd", en utställning av den åländska omtyckta konstnären och numera Lemlandsbo, Minna Öberg.

Ekonomiskt resultat

Resultatenheten utnyttjade sina budgeterade medel till 87 %. Bokslut 2022 var totala kostnaden 54 359 euro, för år 2023 uppgick kostnaderna till 42 417 euro. Det är cirka 11 900 euro lägre i kostnader. Skillnaden beror till stor del på att understöd betalades ut från ett annat kostnadställe. Under året har man gjort om processen för föreningsbidrag och dessa belastar nu inte separata kostnadsställen.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Kulturverksamhet					
Utställningar i biblioteket	5	4	4	-	-1

5203 Medborgarinstitutet

Anslagsansvarig: Bibliotekssekreteraren

Anslagen är avsedda för medborgarinstitutets verksamhet. Verksamheten köps in av Mariefhamns stad.

Ekonomiskt resultat

Kostnaderna för Medis förhåller sig väl i linje med budget, endast en marginell överskridning på 700 euro. Samarbetsavtalet för Medis ses över och ett nytt avtal med förändrad kostnadsfördelning förväntas under 2024.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal bruttokursdeltagare	251	-	211	-	-40
Antal kurser som hållits i Lemland	5	-	5	-	-
Antal kurser som kommuninvånare deltagit i	147	-	137	-	-10
Total extern kostnad för Medborgarinstitutet, €	44 095 €	37 000 €	37 701 €	37 701	-6 393

6102 Fritidskansliet**6201 Löpande fritidsverksamhet**

Anslagsansvarig: Fritidsledaren

Fritidsverksamheten spelar en avgörande roll för invånarnas välmående, hälsa och sociala interaktion i kommunen. Kommunen understryker betydelsen av en effektiv fritidssektor, särskilt för barn och ungdomar. Fritidskansliets uppgift är att planera och utveckla idrotts- och ungdomsverksamheten i kommunen. Fritidssektorns mål är att erbjuda kommuninvånarna ett varierat fritidsutbud dels genom den egna idrotts- och ungdomsverksamheten, dels genom att stöda och samarbeta med andra sektorer inom kommunen, föreningar, andra kommuner och organisationer. Anslagen är avsedda för fritidskansliets personalkostnader samt övriga administrationskostnader. Under fritidskansliet finns även ungdomsrådet som kom igång under året.

År 2023 tvingades fritidsverksamheten att byta lokal på grund av det dåliga skicket (IUnge) i det befintliga huset. I maj 2023 beslutade man att hyra in sig på vinden på Valborg, en lokal som tillhör LUF. Samtidigt tillsatte styrelsen en arbetsgrupp för att utreda personalbehovet och utforma ett nytt verksamhetsprogram för fritidssektorn. Efter utredningen fastställde arbetsgruppen att verksamheten skulle drivas med en heltidsanställd fritidsledare. Då den tillförordnade fritidsledaren hade sagt upp sig, annonserade kommunen tjänsten för en ny fritidsledare i oktober. Den nya fritidsledaren, tillträdde sin tjänst i december 2024. Under perioden mellan 1.09 - 01.12.2023 sköttes fritidsledarens administrativa uppgifter på en basnivå av bibliotekssekreteraren med hjälp av tekniska personalen.

På grund av lokalfrågan ställdes flertalet aktiviteter in i april och endast Starka barn samt vissa sporadiska aktiviteter bedrevs tills terminens slut. Under hösten genomfördes endast starka barn för årskurs 1-2 med hjälp av timanställd personal från skolan. Under våren arrangerades nio gemensamma aktiviteter med fritidsledarna på Åland samt 2 i samarbete med Mariehamns kommun och Jomala kommun. Totalt deltog 713 barn och ungdomar från hela Åland. Under hösten hindrades Lemlands elever från att delta i de samarbetena eftersom vi inte hade någon personal som kunde bidra.

Ekonomiskt resultat

Fritidskansliets personalkostnader användes till 63 %. I budgeten hade man budgeterat för fritidsledare och barn- och ungdomsledare, därav har inte budgten utnyttjats fullt ut. Under året har även tjänsten som fritidsledare varit obesatt några månader.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal grupper i fritidsverksamhet, återkommande per vecka	9	7	6	-1	-3
Antal barn i fritidsverksamhet, återkommande per vecka	156	150	133	-17	-23
Övriga aktiviteter, bl.a. med fritidsledarna på Åland	18	15	11	-4	-7
Antal barn totalt som nyttjat fritidsverksamheten	166	300	143	-157	-23

630 Idrotts- och friluftsliv

Anslagsansvarig: Fritidsledaren (övergripande ansvar)

6302 Anläggningar för idrottsverksamhet

Anslagsansvarig: Fritidsledaren

Anslagen är avsedda för inköp utav materiella brukssaker och reparation utav viss utrustning till Valbogym, Valbohallen och Bengtsböle.

Ekonomiskt resultat

Budgetmedlen är förbrukade till 62 %. Under en stor del av året hade fritidssektorn ingen eller begränsad personal och det fanns därmed inte någon som gjorde inköp, vilket återseglas i att anslagen inte har nyttjats i högre grad.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Uthyringsgrad av idrottsanläggningar					
Valbohallen					
Stående bokningar	23	14	27	13	4
Enstaka bokningar	29	25	32	7	3
Bengtsböle IP					
Stående bokningar	6	10	6	-4	0
Enstaka bokningar	11	15	8	-7	-3
Valbogym					
Antal besökare månad	307	320	340	20	33

2.3.5 Byggnads- och miljösektorn

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Byggnads- och miljösektorns verksamhetsområde omfattar i huvudsak byggnadstillsyn, planläggning, avfallshantering, jord- och skogsbruk samt miljövård. Av dessa är byggnadstillsyn och avfallshantering lagstadgade verksamheter.

Anslagsspecifikation för kostnader och intäkter**Översikt, sektorn totalt**

Sammanställning- externa	Bokslut 2022	Ursprunglig budget 2023	Justerad budget 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22	Utfall i %
Utgifter	435 737	428 767	-	428 767	479 724	50 957	43 987	111,88 %
Inkomster	367 380	368 566	-	368 566	383 196	14 630	15 816	103,97 %
Nettoutgifter+/-ink-	68 356	60 201	-	60 201	96 528	36 327	28 171	160,34 %
Avskrivningar	7 057	7 259	-	7 259	7 057	-202		97,22 %

Detaljnivå, per resultatenhet och kostnadsställe

	2022 Bokslut	2023 Ursprunglig budget	2023 Justerad budget	2023 Budget efter justering	2023 Bokslut	Utfall %
C700 Byggnads- och miljösektorn	-68 356,45	-60 201,00		-60 201,00	-96 527,70	160,34 %
C710 Förvaltning	-119 353,06	-112 622,00		-112 622,00	-113 932,55	101,16 %
7101 Förvaltning	-7 176,18	-8 423,00		-8 423,00	-5 597,76	66,46 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-7 176,18	-8 423,00		-8 423,00	-5 597,76	66,46 %
7103 Byggnadskansliet	-112 176,88	-104 199,00		-104 199,00	-108 334,79	103,97 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-112 176,88	-104 199,00		-104 199,00	-108 334,79	103,97 %
C711 Byggnadstillsyn	39 933,07	37 549,00		37 549,00	43 074,14	114,71 %
7005 Byggnadstillsyn Lemland	19 685,07	17 200,00		17 200,00	20 832,14	121,12 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	24 370,84	22 500,00		22 500,00	25 827,81	114,79 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-4 685,77	-5 300,00		-5 300,00	-4 995,67	94,26 %
7006 Byggnadstillsyn Lumparland	20 248,00	20 349,00		20 349,00	22 242,00	109,30 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	20 882,89	21 699,00		21 699,00	23 421,65	107,94 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-634,89	-1 350,00		-1 350,00	-1 179,65	87,38 %
C712 Planläggning	844,00	-9 521,00		-9 521,00	-1 902,96	19,99 %
7003 Byggnads- och generalplanering Lemland	-1 840,00	-11 490,00		-11 490,00	-3 944,96	34,33 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 840,00	-11 490,00		-11 490,00	-3 944,96	34,33 %
7004 Byggnads- och generalplanering Lumparland	2 684,00	1 969,00		1 969,00	2 042,00	103,71 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 879,00	4 539,00		4 539,00	2 483,83	54,72 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 195,00	-2 570,00		-2 570,00	-441,83	17,19 %
C720 Avfallshantering	7 995,95	19 071,00		19 071,00	-23 150,85	-121,39 %
7201 Bengtsböle ÅVC	-129 661,70	-119 740,00		-119 740,00	-151 277,09	126,34 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	2 963,51	2 000,00		2 000,00	2 379,64	118,98 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-132 625,21	-121 740,00		-121 740,00	-153 656,73	126,22 %
7202 Haddnäs	-1 487,95	-1 700,00		-1 700,00	-3 787,46	222,79 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 487,95	-1 700,00		-1 700,00	-3 787,46	222,79 %
7203 Kommunal verksamhet Lemland	137 721,60	139 140,00		139 140,00	130 535,70	93,82 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	304 024,88	301 100,00		301 100,00	317 078,79	105,31 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-166 303,28	-161 960,00		-161 960,00	-186 543,09	115,18 %
7205 Krogstad deponi	1 424,00	1 371,00		1 371,00	1 378,00	100,51 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	4 033,05	4 121,00		4 121,00	5 982,85	145,18 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 609,05	-2 750,00		-2 750,00	-4 604,85	167,45 %
C730 Jord- och skogsbruksområden	2 041,65	6 155,00		6 155,00	-700,78	-11,39 %
7301 Jordbruksmark	3 247,50	2 700,00		2 700,00	3 047,50	112,87 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 247,50	3 000,00		3 000,00	3 047,50	101,58 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER		-300,00		-300,00		
7302 Skogsbruksmark	-1 205,85	3 455,00		3 455,00	-3 748,28	-108,49 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	557,60	6 000,00		6 000,00		
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 763,45	-2 545,00		-2 545,00	-3 748,28	147,28 %
C740 Miljövård	181,94	-833,00		-833,00	85,30	-10,24 %
7401 Miljövård. Verksamhet Lemland	-1 908,06	-2 840,00		-2 840,00	-1 906,70	67,14 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 908,06	-2 840,00		-2 840,00	-1 906,70	67,14 %
7402 Miljövård. Verksamhet Lumparland	2 090,00	2 007,00		2 007,00	1 992,00	99,25 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 420,90	3 607,00		3 607,00	2 974,00	82,45 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 330,90	-1 600,00		-1 600,00	-982,00	61,38 %
Totalsumma	-68 356,45	-60 201,00		-60 201,00	-96 527,70	160,34 %

Verksamhetsberättelse

Året har präglats av prioritering av de lagstadgade verksamheterna såsom tillståndsbehandling, löpande arbete, nämndarbete samt handräckning till den tekniska sektorn.

Verksamhetsmål 2023

Mål:	Status:	Förverkligande:
1. Påbörjan av tillsyn av tömning av enskilda avlopp i enlighet med avfallslagen.	1. Pausat	1. Rapportering halvårsvis i efterskott. Kom igång under år 2023.
2. Slutföra revidering av byggnadsordningarna i Lemland och Lumparland.	2. Lemland pågår Lumparland pausat	2. Revidering av Lemlands byggnadsordning pågår.
3. Slutföra arbetet med detaljplaner för delar av Söderby samt medverka till exploateringsavtal med berörda markägare.	3. Pågår	3. Samråd är aktuellt.
4. Revidering av delgeneralplan för centrala Lemland.	4. Pausat	4. Kommer efter centrumdetaljplanen.
5. Kartläggning av planläggningsbehovet i Lemland.	5. Pausat	5. Görs under 2024.
6. Utvärdering av alternativa avfallsinsamlingssystem.	6. Pausat	6. Görs under 2024.
7. Utveckling av återvinningsstationerna.	7. Pågår	7. Större åtgärder vid tre stationer under arbete.
8. Fleråriga avfallsinsamlingsavtal med entreprenörer.	8. Pausat	8. Uppskjutet p g a försenad lagstiftning.
9. Utarrendering av åkrar och ängar som kommunen inte har omedelbar användning för.	9. Pågår	9. Arrendeaftalen löper fram till 31.12.2024.
10. Skogsbruk i enlighet med skogsbruksplanen och behov.	10. Pågår	10. Avverkning under arbete.
11. Ökad insikt i ekosystembaserat skogsbruk.	11. Slutfört	11. Sakkunnig har hållit information för nämnden.
12. Revidering av skogsbruksplanen i Lemland.	12. Pågående	12. Kontakt med skogsvårdsföreningen.
13. Miljöhänsyn i beslutsfattanden inköp och dylikt i kommunerna.	13. Pågår förhoppningsvis	13. Varje sektor har eget ansvar.
14. Höja kommunmedlemmarnas miljömedvetenhet.	14. Pågår	14. Miljötips via kommunbladen.
15. Uppföljning av vattenmiljöer.	15. Pågår	15. Kapellviken och Granöfjärden.
16. Miljöförbättrande åtgärder vid Ressumdiket i Lemland.	16. Pausat	16. Görs under år 2024.
17. Utredda kommunens planeringsåtagande vad gäller detaljplaner.	17. Pågår	17. Görs under år 2024.
18. Realisera jord- och skogsbruksmark som kommunen inte har omedelbar eller framtida användning av.	18. Pausat	18. Förslag kommer under 2024.

Inom sektorn finns följande resultatenheter och kostnadsställen med anslagsansvariga.

710 Förvaltning

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Resultatenheten omfattar byggnads- och miljönämnden för Lemland och Lumparland och dess kansli. Nämnden och kansliet utför lagstadgade och frivilliga kommunala uppgifter. Samarbete med tekniska nämnden och kommunstyrelserna är viktigt. Även det externa samarbetet med räddningsmyndigheterna, magistraten, skattebyrån med flera instanser är viktigt. Byggnads- och miljöinspektören fungerar också som befolkningskyddsinspektör i Lemland och Lumparland.

I resultatenheten ingår följande kostnadsställen:

7101 Förvaltning (byggnads- och miljönämnden)

7103 Byggnadskansliet

Ekonomiskt resultat

Utgifterna är ca 1 300 euro över de budgeterade. Detta beror på högre kostnader för löner och även datakostnader är högre än budgeterat.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Nämnden:					
Antal möten	11	11	11	-	-
Behandlade ärenden	150	200	149	-51	-1

711 Byggnadstillsyn

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Resultatenheten omfattar byggnadstillsynen i Lemland och Lumparland. Verksamheten omfattar i praktiken beredning och uppföljning av bygglov, avloppstillstånd, adressregistret och dylikt. Därtill fakturering av tillståndavgifter enligt gällande taxor samt upprätthållande och rapportering av byggnadsdata.

I resultatenheten ingår följande kostnadsställen:

7005 Byggnadstillsyn Lemland

7006 Byggnadstillsyn Lumparland

Ekonomiskt resultat

De förverkligade kostnaderna understiger budgeten. Intäkterna överstiger budgeten med ca 5 000 euro.

700 Byggnads- och miljösektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Beviljade bygglov Lemland					
Egnahemshus, nya	13	-	5	-	-8
Ändringslov	10	-	6	-	-4
Fritidshus, nya	9	-	11	-	2
Ändringslov	4	-	4	-	-
Bastubyggnad, nya	12	-	10	-	-2
Ekonomibyggnad/garage, nya	9	-	10	-	1
Ändringslov	4	-	2	-	-2
Solpark	1	-	-	-	-1
Djurstall	-	-	1	-	1
Övriga	5	-	12	-	7
Totalt	67	78	61	-17	-6
Total våningsyta (m²)	4 503	-	4 028	-	-475
Byggnanmälningar	11	10	6	-	-5
Rivningsanmälningar	7	5	9	-	2
Avloppstillstånd	14	-	13	-	-1
Ibruktagna bostäder, antal	9	-	15	-	6
Bygglövsavgifternas täckningsgrad, % ¹⁾	35,3 %	34,6 %	38,7 %	4,1 %	3,4 %
Beviljade bygglov Lumparland					
Egnahemshus/parhus, nya	4	-	2	-	-2
Ändringslov	1	-	2	-	1
Fritidshus, nya	2	-	2	-	-
Ändringslov	2	-	1	-	-1
Bastubyggnad, nya	1	-	2	-	1
Ekonomibyggnad/garage, nya	2	-	2	-	-
Ändringslov	1	-	3	-	2
Passagerarterminal	-	-	1	-	1
Övriga	5	-	6	-	1
Totalt	18	24	21	-3	3
Total våningsyta (m²)	1 428	-	1 674	-	246
Byggnanmälningar	4	4	3	-	-1
Rivningsanmälningar	1	2	3	-	2
Avloppstillstånd	8	-	5	-	-3
Ibruktagna bostäder, antal	0	-	2	-	2
Bygglövsavgifternas täckningsgrad, % ¹⁾	29,0 %	37,4 %	46,0 %	8,6 %	17,0 %

1) Avser totala byggnadslövsavgifter i förhållandet till externa kostnader för nämnden och byggnadskansliet (inkluderar interna poster och avskrivningar).

712 Planläggning

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Resultatenheten omfattar detalj- och generalplanering samt kommunöversikterna i Lemland och Lumparland. Nämnden samarbetar med planläggare, kartläggare och andra experter vid behov.

I resultatenheten ingår följande kostnadsställen:

7003 Byggnads- och generalplanering i Lemland

7004 Byggnads- och generalplanering i Lumparland

Ekonomiskt resultat

De förverkligade kostnaderna understiger budgeten. Intäkterna understiger budgeten genom att Lumparland inte haft något behov av planläggningstjänster under året.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Planläggning i Lemland:					
Anslag för planläggning(€)	1 840	11 490	3 945	-7 545	2 105
Godkända nya och ändrade planer	4	-	2	2	-2
Planläggning i Lumparland:					
Kostnader för planläggning	1 195	2 570	442	-2 128	-753

720 Avfallshantering

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Ordna avfallshanteringen i Lemland i enlighet med avfallslagen. Verksamheten omfattar i huvudsak byggande och underhåll av återvinningsstationerna och återvinningscentralen. Därtill uppbärande av avgifter och informationsverksamhet. Tömning av avfallskärl och bemanningen av Bengtsböle återvinningscentral sköts av entreprenörer. Visionen för verksamheten är miljömedvetna kommunmedlemmar och sommargäster som kan och vill källsortera sitt avfall så att avfallsfraktionerna blir renast möjligt och sorteringsresten så liten som möjligt samt en avfallsinsamling som så bra som möjligt tar i beaktande avfallsproducenternas olika behov.

I resultatenheten ingår följande kostnadsställen:

7201 Bengtsböle ÅVC

7202 Haddnäs fd deponi

7203 Kommunal verksamhet Lemland (ÅVS)

7205 Krogstad fd deponi

Ekonomiskt resultat

Utgifterna överstiger de budgeterade med ca 60 400 euro (21 %). Detta beror på högre kostnader än budgeterat för speciellt Bengtsböle ÅVC samt de kommunala återvinningsstationerna i Lemland.

Utgifterna ökade från år 2022 med 45 600 euro (15,8 %).

Inkomsterna överstiger de budgeterade med ca 18 200 euro (5,9 %). Detta beror på högre intäkter än budgeterat från de årliga avfallsavgifterna.

Inkomsterna ökade från år 2022 med ca 14 400 euro (4,6 %).

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Antal återvinningscentraler (ÅVC)	1	1	1	-	-
Antal återvinningsstationer (ÅVS)	27	27	27	-	-
Avg. täckningsgrad Le, % (externa kostn.)	102,2 %	106,2 %	92,7 %	-13,5 %	-9,5 %
Avg. täckningsgrad Le, % (inkl. int o avskrivn)	90,1 %	96,2 %	82,2 %	-14,0 %	-7,9 %
Kostnadsspecifikation (externa kostnader)					
Återvinningscentral i Bengtsböle, €	132 625	121 740	153 657	31 917	21 032
Övrig kommunal verksamhet (ÅVS o. dyl.), €	166 303	161 960	186 543	24 583	20 240
Haddnäs fd deponi, €	1 488	1 700	3 787	2 087	2 299
Totala kostnader, €	300 416	285 400	343 987	58 587	43 571
Kostnad per inv., €	162	153	176	23	14
Inkomst per inv., €	143	140	147	8	4
varav inkomst från Proans, €	10 893	8 000	11 601	3 601	708
Nettokostnad per inv., €	19	13	28	15	9
Bengtsböle ÅVC - mängder					
Brännbart, ton	67	-	64	-	-3
Deponi, ton	77	-	70	-	-7
Metallskrot, ton	61	-	58	-	-3
Träavfall, ton	85	-	51	-	-34
Farligt avfall, ton	73	-	124	-	51
Övrigt återvinningsbart avfall, ton	21	-	26	-	5
Återv.stationer Le- mängder					
Brännbart, ton	200	-	204	-	4
Återvinningsbart avfall, ton	120	-	117	-	-3
Mottaget avfall totalt ton	704	-	714	-	10
Avfall per person, kg	327,4	-	330,4	-	3
Återvunnet avfall, ton	287	-	252	-	-35
Återvunnet avfall i % (krav minst 55 %)	40,8 %	-	35,3 %	-	-5,5 %

730 Jord- och skogsbrukslägenheter

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Omfattar administration och skötseln av jord- och skogsbruksmark ägd av Lemland kommun. Visionen för verksamheten är ändamålsenligt och professionellt skogsbruk samt en hög utarrenderingsgrad av kommunens åker- och betesmark.

I resultatenheten ingår följande kostnadsställen:

7301 Jordbruksmark

7302 Skogsbruksmark

Ekonomiskt resultat

Utgifterna överstiger de budgeterade med ca 900 euro. Utgifterna består av kostnader för skogsvård samt kostnader för vägunderhåll.

Inkomsterna understiger de budgeterade med ca 6 000 euro. Detta beror på uteblivna inkomster från avverkning.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Kommunens skogsmark, ha	139	139	139	-	-
Utarrenderad mark					
Åker- och ängsmark, ha	16,0	16,0	16,0	-	-
Inkomst per år, € (exkl. danaarv)	3197	2950	2997	47	-200
Övriga markområden, st	2	2	2	-	-
Inkomst per år, €	50	50	50	-	-
Totala arrendeinkomster per år, €	3247	3000	3047	47	-200

740 Miljövård

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Resultatenheten består av anslag för miljöarbete i Lemland och Lumparland. Visionen för verksamheten är en hållbar samhällsutveckling, ren och utsläppsfri miljö samt att alla avloppsanläggningar i Lemland och Lumparland är miljömässigt hållbara.

I resultatenheten ingår följande kostnadsställen:

7401 Miljövårdsverksamhet Lemland

7402 Miljövårdsverksamhet Lumparland

Ekonomiskt resultat

De förverkligade kostnaderna understiger budgeten något. Även intäkterna understiger budgeten något.

700 Byggnads- och miljösektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Lemlands kommun					
Medel för lokalt miljöarbete i Lemland, €	1 908	2 840	1 907	-933	-1
Elektricitetskonsumtion, CO₂ utsläpp					
Samtliga kostnadsställen med elkonsumention använder 100	0	-	0		0
Bränsle, CO₂ utsläpp					
Eldningsolja, ton	20,4	-	16,2	-	-4
Drivmedel (fastsk), ton		-	12,6	-	
Körda sträckor					
Fastsk. bilar, km	49880	-	46696	-	-3184
Privata bilar, km	10933	-	0	-	-10933
Resor totalt, km	60813	-	46696	-	-14117
Vatten och avlopp					
Administration, m ³	63	-	86	-	23
Omsorg, m ³	1457	-	1490	-	33
Skola, m ³	703	-	785	-	82
Daghem, m ³	1070	-	1008	-	-62
Idrott, m ³	7	-	5	-	-2
Fritid, m ³	12	-	8	-	-4
Teknisk stödjepunkt, m ³	122	-	101	-	-21
Vatten och avlopp totalt, m³	3434	-	3483	-	49
Lumparlands kommun					
Medel för lokalt miljöarbete i Lumparland €	1 331	1 600	982	-618	-349
Elektricitetskonsumtion, CO₂ utsläpp					
Samtliga kostnadsställen med elkonsumention använder 100 %	0	-	0	-	0
Bränsle, CO₂ utsläpp					
Eldningsolja, 1 ton	3,4	-	3,6	-	0
Vatten och avlopp					
Administration, m ³	24	-	22	-	-2
Omsorg, m ³	579	-	555	-	-24
Skola, m ³	250	-	217	-	-33
Daghem, m ³	208	-	91	-	-117
Boende, m ³	727	-	814	-	87
Vatten och avlopp totalt, m³	1788	-	1699	-	-89

1) All elektricitet är 100% vindenergi.

2.3.6 Tekniska sektorn

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Tekniska sektorn sköter administrationen och utförandet kopplat till bland annat fastighetsunderhåll, trafikleder samt vatten- och avloppsverksamhet. Visionen för verksamheten är att förvalta kommunens egendom så att den bibehåller sitt värde samt fyller sin funktion, att minska miljöbelastningen genom åtgärder inom bland annat enheternas avfallshantering, avloppsvattenbehandlingen samt energisparande åtgärder, att minimera personalomsättningen och motivera de anställda till goda arbetsresultat.

Den av tekniska sektorn förvaltade egendomen används bland annat för att bedriva den offentliga kommunala servicen såsom äldreomsorg, barnomsorg samt skola, för invånarnas rekreation och välbefinnande samt för att tillse ren- och avloppsvattenleveranser för anslutna kunder.

Anslagsspecifikation för kostnader och intäkter

Översikt, sektorn totalt

Sammanställning- externa	Bokslut 2022	Ursprunglig budget 2023	Justerad budget 2023	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22	Utfall i %
Utgifter	1 576 236	1 690 041	25 000	1 665 041	1 632 435	-32 606	56 199	98,04 %
Inkomster	927 942	980 253		980 253	911 092	-69 161	-69 161	92,94 %
Nettoutgifter+/ink-	648 294	709 788	25 000	684 788	721 343	696 343	125 360	
Avskrivningar	834 127	791 355		791 355	774 844	-16 511	-59 283	97,91 %

800 Tekniska sektorn

Detaljnivå, per resultatenhet och kostnadsställe

	2022	2023	2023	2023	2023	Utfall
	Bokslut	Ursprunglig budget	Justerad budget	Budget efter justering	Bokslut	%
800 Tekniska sektorn	-648 293,61	-709 788,00	25 000,00	-684 788,00	-721 343,18	105,34 %
800 Förvaltning	-174 751,25	-212 812,00		-212 812,00	-207 272,74	97,40 %
8101 Tekniska nämnden	-5 245,07	-6 789,00		-6 789,00	-4 999,49	73,64 %
8101 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-5 245,07	-6 789,00		-6 789,00	-4 999,49	73,64 %
8102 Tekniska kansliet	-169 506,18	-206 023,00		-206 023,00	-202 273,25	98,18 %
8102 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-169 506,18	-206 023,00		-206 023,00	-202 273,25	98,18 %
820 Byggnader och lokaler	-225 171,49	-280 657,00	25 000,00	-255 657,00	-178 044,16	69,64 %
820 VERKSAMHETENS INTÄKTER	222 634,31	228 303,00		228 303,00	206 036,59	90,25 %
820 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-447 805,80	-508 960,00	25 000,00	-483 960,00	-384 080,75	79,36 %
825 Hyreslägenheter	22 776,29	24 236,00		24 236,00	23 642,18	97,55 %
825 VERKSAMHETENS INTÄKTER	34 834,75	42 366,00		42 366,00	37 167,13	87,73 %
825 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-12 058,46	-18 130,00		-18 130,00	-13 524,95	74,60 %
830 Idrotts- och friluftsanläggningar	-3 280,34	-117,00		-117,00	-3 564,67	304,73 %
830 VERKSAMHETENS INTÄKTER	21 542,89	18 910,00		18 910,00	16 305,91	86,23 %
830 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-24 823,23	-19 027,00		-19 027,00	-19 870,58	104,43 %
840 Fastighetsunderhåll	-327 808,75	-331 891,00		-331 891,00	-339 547,47	102,31 %
840 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-327 808,75	-331 891,00		-331 891,00	-339 547,47	102,31 %
850 Trafikleder	-61 790,66	-54 863,00		-54 863,00	-88 217,48	160,80 %
850 VERKSAMHETENS INTÄKTER	59 123,43	67 262,00		67 262,00	66 018,58	98,15 %
850 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-120 914,09	-122 125,00		-122 125,00	-154 236,06	126,29 %
865 Värmeproduktion	-99 245,21	-111 489,00		-111 489,00	-140 212,31	125,76 %
865 Söderby närvärmenät	-99 245,21	-111 489,00		-111 489,00	-140 212,31	125,76 %
865 VERKSAMHETENS INTÄKTER	18 269,20	18 511,00		18 511,00	17 734,63	95,81 %
865 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-117 514,41	-130 000,00		-130 000,00	-157 946,94	121,50 %
870 Vatten- och avloppsverk Lemland	188 383,11	226 763,00		226 763,00	170 690,51	75,27 %
870 VERKSAMHETENS INTÄKTER	457 369,60	489 114,00		489 114,00	453 172,04	92,65 %
870 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-268 986,49	-262 351,00		-262 351,00	-282 481,53	107,67 %
875 Vatten- och avloppsverk Lumparland	29 842,04	30 282,00		30 282,00	39 360,60	129,98 %
875 Lumparland vattenverk	7 952,30	8 921,00		8 921,00	9 270,22	103,91 %
875 VERKSAMHETENS INTÄKTER	35 070,79	40 321,00		40 321,00	38 304,03	95,00 %
875 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-27 118,49	-31 400,00		-31 400,00	-29 033,81	92,46 %
875 Lumparland reningsverk	22 119,85	21 540,00		21 540,00	32 125,83	149,14 %
875 VERKSAMHETENS INTÄKTER	71 007,56	60 950,00		60 950,00	73 293,37	120,25 %
875 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-48 887,71	-39 410,00		-39 410,00	-41 167,54	104,46 %
875 Lumparland avloppsledningar	-230,11	-179,00		-179,00	-2 035,45	1137,12 %
875 VERKSAMHETENS INTÄKTER	4 948,39	11 246,00		11 246,00	1 066,98	9,49 %
875 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-5 178,50	-11 425,00		-11 425,00	-3 102,43	27,15 %
890 Hamnverksamhet	2 752,65	760,00		760,00	1 822,36	239,78 %
890 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 141,55	3 270,00		3 270,00	1 992,36	60,93 %
890 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-388,90	-2 510,00		-2 510,00	-170,00	6,77 %
Totalsumma	-648 293,61	-709 788,00	25 000,00	-684 788,00	-721 343,18	105,34 %

Verksamhetsberättelse

Tekniska sektorn delas in i tio resultatenheter: förvaltning, byggnader och lokaler, hyreslägenheter, idrott- och friluftsanläggningar, fastighetsunderhåll, trafikleder, värmeproduktion, vatten- och avloppsverk i Lemland, vatten- och avloppsverk i Lumparland och hamnverksamhet.

Den totala budgetramen för 2023 var fastslagen till 709 788 euro. Omdisponering till förvaltningen på 25 000 euro gjorde att budgeten vid utgången av året var totalt 684 788 euro. Bokslut 2023 slutade på 720 984 euro, vilket är en avvikelse på 36 196 euro (5 %) jämfört med budget. Kostnaderna är lägre än budget men avvikelsen beror på lägre intäkter än budgeterat. Specifikt är det intäkter från försäljningen till annan kommun som blivit lägre än beräknat.

Under början av året avslutade den tidigare tekniska chefen sin anställning i kommunen. Kommunens nya tekniska chef inledde sin anställning i slutet av maj 2023.

Tekniska sektorns år har präglats av flertalet vattenläckor i kommunen. De flesta vattenläckorna berodde på sönderfrusna vattenmätare i privatbostäder. Vattenläckor är tidsödande att hitta och kräver många arbetstimmar från kommunens fastighetsskötare.

En sen vår och tidig vinter gjorde att kostnaderna för vägunderhåll blev högre än förväntat.

Elkostnaderna har blivit lägre än förväntat vilket bidragit till att hålla totalkostnaden i nivå med fastställd budget.

Under året konstaterades att kommunens fastighet för fritidsverksamhet inte var i tjänligt skick och verksamheten flyttades därefter till en hyrd lokal i Valborg som ägs av Lemlands ungdomsförening.

Verksamhetsmål 2023

Mål:	Status:	Förverkligande:
1. Förnya kommunens värmeleverans till närvärmenätet i Söderby i samband med att nuvarande avtal löper ut.	1. Pågår	1. Nuvarande lösning på värmeleverans kvarstår. Värmeleveransavtal med RBS undertecknat 11.05.2023. Ett långsiktigt projekt för att se över val av värmeleveranskälla pågår.
2. Förtydliga förväntningar och förutsättningar för alla tjänster och befattningar inom sektorn. Effektivisera beslutsgångar.	2. Ej påbörjat	2. Nya tekniska chefen behöver först sätta sig in i tekniska sektorns alla funktioner och beslutsgångar.
3. Utredda systemstöd för i sektorn ingående arbetsmoment	3. Pågår	3. Arbetet med att ta fram processbeskrivningar för olika arbetsmoment är påbörjat.
4. Utredda behovet av trafiksäkerhetsåtgärder i Söderby-området	4. Pågår	4. Arbetet fortgår. Diskussioner har förts angående hur man kan göra det tryggare för barn som går eller cyklar till skolan.
5. Införande av fjärravlästa vattenmätare	5. Pågår	5. 30st hushållsmätare och en områdesmätare kommer att installeras som pilotprojekt i kommunen.
6. Mäta och effektivisera processer.	6. Pågår	6. Finns stora förhoppningar på att ett nytt ekonomisystem kommer att vara i drift under 2024. Digitaliseringen av vattenmätare kommer att göra vattenfaktureringen effektivare.
7. Utredda möjligheten att privatisera fastighetsservicen i kommunen.	7. Pågår	7. Fastighetsskötarna har under året fört dagbok för att kartlägga hur deras arbetstid fördelas över kostnadsställen.
8. Utredda byte av värmesystem för Bengtsböle servicehus.	8. pågår	8. Under året har befintlig värmeanläggning setts över och

			effektförbrukningen har blivit lägre. Utredning av alternativ till värmesystem fortgår.
9. Utredda utlokalisering av översynen av kommunens pumpstationer.	9. Pågår	9.	Fastighetsskötarna har fört dagbok under året för att kartlägga hur mycket tid som går åt till översyn och service på pumpstationer.

Inom sektorn finns följande resultatenheter och kostnadsställen med anslagsansvariga.

810 Tekniska förvaltningen

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar tekniska nämnden samt tekniska kansliet, inklusive den löpande verksamheten samt beslutade investeringar i Lemland och Lumparland. Tekniska kansliet sköter administrationen kopplat till bland annat fastighetsunderhåll, trafikleder samt vatten- och avloppsverksamhet. Visionen för verksamheten är att förvalta kommunens egendom så att den bibehåller sitt värde samt fyller sin funktion, att minska miljöbelastningen genom åtgärder inom bland annat avfallshantering samt avloppsvattenbehandlingen, att minimera personalomsättningen och motivera de anställda till goda arbetsresultat.

Ekonomiskt resultat

Budgeterade personalkostnader utnyttjades nästan fullt ut (98 %). Köp av tjänster gick under budget och hade en förbrukning på 97 %. Huvudgruppen material, förnödenheter och varor överskreds med cirka 2 400 euro. Totalkostnaden för förvaltningen blev 207 183 euro med en förbrukning på 97 %, vilket kan jämföras med bokslut 2022 som slutade på en kostnad på 174 751 euro. Det är framförallt stigande personalkostnader som skiljer år 2022 från bokslutsåret.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-Bu23	Avvikelse BS23-B22
Tekniska nämnden:					
Antal möten	8	7	7	-	-1
Antal ärenden	107	100	106	-6	-1

820 Byggnader och lokaler

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar Lemlands och Lumparlands verksamhetslokaler för olika typer av främst offentlig verksamhet. I byggnaderna verkar i huvudsak kommunernas egna verksamhetsenheter, men en liten uthyrningsverksamhet bedrivs också. Visionen för verksamheten är att erbjuda trivsamma och ändamålsenliga arbets- och verksamhetsutrymmen för kommunens olika verksamhetsenheter och utomstående hyresgäster samt en fastighetsförvaltning som fungerar ändamålsenligt och ekonomiskt.

Lemlands kommuns byggnader är fritidsgården, grundskolan jämte biblioteket, Valbohallen, kungsgården, ESB Sveagården, daghemmen Bullerboda, Gullvivan, Saltkråkan och Smultronbacken.

Lumparlands kommuns byggnader består av grundskolan, biblioteket, kommungården, branddepån, Kapellhagen samt daghemmen Videungen och Myrstacken.

Ekonomiskt resultat

OVK utfördes på ESB Sveagården, Lumparlands skola och daghemmet Videungen. En utredning av ESB Sveagårdens kondition beställdes och utfördes av Investigo. En vattenläcka i kommungårdens kök gjorde att köksinredningen fick bytas ut. Planeringen av skolans ombyggnad utfördes under året. Ombyggnaden startar under våren 2024. Målningen av taket på Lemlands grundskola utfördes inte.

Budgeterade medel för byggande och underhåll utnyttjades bara till 33 %. Omdisponering på 25 000 euro från köp av övriga tjänster gjordes och flyttades till kostnadsställe 1401 Kommunernas Socialtjänst under förvaltningen. Omdisponeringen gjordes då man konstaterade att takmålningen inte kommer utföras under året.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-Bu23	Avvikelse BS23-B22
Lemland					
Skola och bibliotek	1	1	1	-	-
Idrottshall	1	1	1	-	-
Daghem ¹⁾	5	4	4	-	-1
Daghemsmodul	1	1	1	-	-
Servicehus för äldre	1	1	1	-	-
Kommunkansli	1	1	1	-	-
Teknisk hall	1	1	1	-	-
Hyrd teknisk depå	1	1	1	-	-
Fritidsgård	1	1	1	-	-
Totalt	13	12	12	-	-1
Förbrukning av eldningsolja (m ³)	12	5	3	2	-9
Lumparland					
Skola och bibliotek	1	1	1	-	-
Daghem	1	1	1	-	-
Kommunkansli	1	1	1	-	-
Servicehus för äldre	1	1	1	-	-
Branddepå	1	1	1	-	-
Totalt	5	5	5	-	-
Förbrukning av eldningsolja (m ³)	1	0	1	-	-

1) Daghem Söderhagen sålde 3-2023 därav färre byggnader

825 Hyreslägenheter

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar i huvudsak uthyrning av bostadslägenheter. Lumparlands kommuns hyresbyggnader är Prästgårdsvägen 5 och 7 samt Kapellvägen 2. Totalt 12 lägenheter. Visionen för verksamheten är att erbjuda trivsamma och ändamålsenliga bostadslägenheter för Lumparlands kommuns hyresgäster samt en fastighetsförvaltning som fungerar ändamålsenligt och ekonomiskt.

Ekonomiskt resultat

Budgeterade nettomedel för kostnadsstället uppgick till 24 236 euro. Ackumulerat netto för året uppgår till 23 642 euro. Hyresintäkterna är något lägre (88 %) jämfört mot budget. Kostnaderna för byggnadsmaterial blev högre på grund av inköp av 6 st nya altandörrar till lägenheterna på Prästgårdsvägen 5-7. Nettoförbrukningen blev 98 %.

800 Tekniska sektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-Bu23	Avvikelse BS23-B22
Bostadsradhus	3	3	3	-	-
Hyreslägenheter (Lumparland)	12	18	12	-6	-
Uthyrningsgrad (%)	100 %	100 %	100 %	-	-

830 Idrotts- och friluftsanläggningar

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar underhåll av idrotts- och friluftsanläggningar i kommunen. Dessa är Valbo idrottsplan samt hinderbana, Bengtsböle idrottsplan, motionsbanorna i Söderby och i Lumparland, gräsplanen i Klemetsby, badstränderna samt övriga friluftsområden, friluftsleden genom Lemland samt lek-/idrottsplatsen vid Smedjegrand och lekplatsen vid Kapellviken. Underhållet handhas i huvudsak av kommunens enhet för fastighetsskötsel. Bokning och uthyrning av idrottsanläggningen i Bengtsböle och Valbohallen handhas av fritidssektorn. Visionen för verksamheten är att till kommunmedlemmar, sommargäster och turister erbjuda ändamålsenliga och välskötta anläggningar och områden för ledd och fri fritidssysselsättning.

Ekonomiskt resultat

Ett åsknedslag vid Begtsböle IP gjorde att flertalet elektriska komponenter förstördes på anläggningen. Försäkringen täckte en del av det som blivit förstört. En del av ersättningen bokfördes på år 2022. Budgeten för byggande och underhåll överskreds med cirka 2800 euro.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-Bu23	Avvikelse BS23-B22
Lemland					
Idrottsplaner	5	5	5	-	5
Konditionsbanor	1	1	1	-	1
Badstränder	2	2	2	-	2
Mattvätt	1	1	1	-	1
Vandringsled	1	1	1	-	1
Lekpark	2	2	2	-	1
Lumparland					
Idrottsplaner	1	1	1	-	1
Konditionsbanor	1	1	1	-	1
Badstränder	1	1	1	-	1
Mattvätt	1	1	1	-	1
Lekpark	1	1	1	-	1

840 Fastighetsunderhåll

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar i huvudsak enheten för fastighetsskötsel och enheten för lokalvård samt där tillhörande anslag för personalkostnader och för fordon samt övrig gemensam utrustning. Uppgiftsområdets kostnader fördelas internt på servicens användare. Fastighetsskötseln upprätthåller beredskap dygnet runt. Genom att tillämpa systematiska arbetssätt vid rätt tidpunkt och i rätt omfattning är visionen för verksamheten att utföra underhållsåtgärder som på sikt minimerar behovet av reparationer och minskar risken för att akuta situationer uppstår.

Ekonomiskt resultat

Personalkostnaderna gick enligt budget och förbrukades till 99,99 %. Dyra reparationer av maskinutrustning och vikariat genom köptjänst inom lokalvård var huvudorsakerna till att

kostnaderna totalt inte hölls inom budget. Bränslekostnaderna överskreds med ca 25 % jämfört med budgeterade medel. Resultatenheten fastighetsskötsel gjorde totalt sett en minimal överskridning om 1,52 %, ca 4 300 euro.

850 Trafikleder

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar väghållning av kommunalvägar samt sommar- och vinterunderhåll av byggnadsplanevägar och gång- och cykelvägar. Underhållet handhas i huvudsak av privata entreprenörer. I verksamheten ingår även att upprätthålla vägbelysningen i kommunen. Visionen för verksamheten är trafiksäkra vägar som så bra som möjligt tillgodoser användarnas behov.

Ekonomiskt resultat

Högre kostnader inom kontors och experttjänster (Lantmäteri), resulterade i att budgeterade medel inte räckte till. En sen vår och tidig vinter gjorde att budgeterade medel för vägunderhåll överskreds med 15 %. Den totala förbrukningen för resultatenheten var 126 %.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-Bu23	Avvikelse BS23-B22
Lemland					
Kommunalvägar, km	28,00	30,40	30,40	-	2
Bostadsgator, meter	6 330	8 478	8 478	-	2148
Gång- och cykelvägar, meter	14 380	12 700	12 700	-	-1 680
Privatvägsbidrag, €	-	-	0	-	-
Privatvägsbidrag, lm väg	-	-	0	-	-
Vägbelysning, armaturer	291	291	291	-	291
Lumparland					
Kommunalvägar, km	3,00	2,55	2,55	-	3
Bostadsgator, meter	1 530	1 530	1 530	-	1 530
Gång- och cykelvägar, meter	4 850	4 850	4 850	-	4 850
Privatvägsplogning, st	31	32	30	-2	31
Vägbelysning, armaturer	55	55	55	-	55
Rastplatser	1	1	1	-	1

865 Värmeproduktion

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar närvärmenätet i Söderby. Inköp av värme, distribution samt försäljning av värme. Värmen köps av entreprenör. Distributionen sker i eget kulvertnät. Visionen för verksamheten är att distribuera värme med jämn kvalitet till alla abonnenter inom värmenätets verksamhetsområde till konkurrenskraftigt pris, att använda bästa möjliga teknik så att miljöbelastningen blir så liten som möjligt samt att maximera värmeanslutningarna inom verksamhetsområdet.

Ekonomiskt resultat

Inköpt värme översteg budget med 23 %. Intäkterna för såld värme blev lite lägre än förväntat (96 %). Den tidiga vintern gjorde att inköpt värmemängd för året blev en ny toppnotering, 1673,4 MWh. Den totala förbrukningen blev 122 % av budget.

800 Tekniska sektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-Bu23	Avvikelse BS23-B22
Antal abonnenter, externa	2	4	2	-2	-
Antal abonnenter, interna	7	9	9	-	2
Inköpt värmemängd, Mwh	1 571	1 602	1 673	71	102
Såld värmemängd, Mwh	1 375	1 229	1 355	126	-20
Kostnad per Mwh, € (exkl. avskrivningar)	77,11	82,96	85,71	2,74	8,60

870 Vatten- och avloppsverk Lemland

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar distribution av dricksvatten samt emottagande och transport av avloppsvatten. Dricksvattnet köps av Ålands Vatten Ab. Avloppsvattnet transporteras med hjälp av pumpstationer från Lemland och genom Jomala till Lotsbroverket i Mariehamn där det renas. Visionen för verksamheten är att distribuera dricksvatten av hög och jämn kvalitet till alla abonnenter inom vattenverkets verksamhetsområde, att kunna ta emot avloppsvatten samt effektivt och ekonomiskt transportera det till reningsverket i Mariehamn där det renas med bästa möjliga teknik så att miljöbelastningen blir så liten som möjligt samt att maximera avloppsanslutningarna inom verksamhetsområdet.

Ekonomiskt resultat

Vattenverkets kostnader har överlag hållit sig nära fastställd budget. Kostnaden för inköpt vatten överskred budget med 13 %. Kostnaden för datasystem och postkostnader blev aningen högre än väntat. Försäljningsintäkterna blev 7 % lägre än budgeterat. Intäkterna blev även lägre än bokslut 2022. Totala intäkterna för vattenverk samt avloppsverk blev 453 172 euro år 2023. Bokslut 2022 var motsvarande belopp 457 369 euro, d.v.s. ca 4 000 euro lägre. Kan eventuellt förklaras med att konsumenter hushåller bättre med vatten. Även förbrukningen per abonnent påvisar detta.

Avloppsverkets intäkter blev 5 % lägre än budget. Vid driftstopp på pumpstationer måste slambil tillkallas för att tömma avloppspumpstationen. Under året har flera driftstopp än väntat orsakat att kostnaderna för renhållningstjänster överskridits med 25 %. Däremot har elkostnaderna varit 27 % lägre än väntat.

Totalt överskreds kostnaderna med 20 130 euro på resultatenheten. Inköp av vatten hade en budget på 143 100, vilket var en låg budget med tanke på att bokslut 2022 slutade på totalt 157 967 euro. Renvatten från Ålands Vatten Ab har stigit med åren och budgeten bör anpassas därefter. Kostnaden för renvatten blev 161 873 euro för år 2023.

800 Tekniska sektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-Bu23	Avvikelse BS23-B22
Vattenledningsnätet:					
Antal abonnenter ¹⁾	1 166	1 166	1 249	83	83
Antal tryckförhöjningsstationer	2	2	2	-	-
Köpt renvatten, m ³	142 917	135 000	141 197	6 197	-1 720
Sålt renvatten m ³	106 371	110 000	105 912	-4 088	-459
Förbrukning per abonnent (Liter/dag)	250	258	232	-26	-18
Täckningsgrad, extern ²⁾	149,98 %	173,44 %	141,98 %	-0,31	-0,08
Täckningsgrad, totalt exkl. avskrivningar ³⁾	112,94 %	112,97 %	112,19 %	-0,01	-0,01
Täckningsgrad, total	92,48 %	98,73 %	91,26 %	-0,07	-0,01

¹⁾ Bokslut 2023 innehåller även interna abonnenter

²⁾ Visar de externa försäljningsinkomsterna i förhållande till delområdets totala externa utgifter.

³⁾ Visar interna och externa försäljningsinkomster i förhållande till delområdets totala utgifter inklusive interna poster (intern försäljning) och överföringsposter (räkenskapskostnader, fastighetsskötsel & teknisk administration) men exklusive avskrivningar.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-Bu23	Avvikelse BS23-B22
Avloppsledningsnätet:					
Antal abonnenter	411	415	444	29	33
Antal pumpstationer	64	64	64	-	-
Levererat avloppsvatten, m ³	58 426	55 000	59 070	4 070	644
Fakturerat avloppsvatten, m ³	45 898	45 000	52 610	7 610	6 712
Kostnad per m ³ (exkl avskr)	2,66	2,90	2,72	-0,18	0,07
Täckningsgrad, extern ³⁾	206,7 %	207,4 %	207,7 %	0,00	0,01
Täckningsgrad, totalt exkl. avskrivningar ⁴⁾	138,6 %	136,1 %	133,8 %	-0,02	-0,05
Täckningsgrad, total	95,9 %	95,6 %	93,4 %	-0,02	-0,03

³⁾ Visar de externa försäljningsinkomsterna i förhållande till delområdets totala externa utgifter.

⁴⁾ Visar interna och externa försäljningsinkomster i förhållande till delområdets totala utgifter inklusive interna poster (intern försäljning) och överföringsposter (räkenskapskostnader, fastighetsskötsel & teknisk administration) men exklusive avskrivningar.

875 Vatten- och avloppsverk Lumparland

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar distribution av dricksvatten samt emottagande och transport av avloppsvatten. Dricksvattnet köps av Ålands Vatten Ab. Avloppsvattnet transporteras med hjälp av pumpstationer till kommunens eget reningsverk i Långnäs där det renas. Visionen för verksamheten är att distribuera dricksvatten av hög och jämn kvalitet till alla abonnenter inom vattenverkets verksamhetsområde, att kunna ta emot avloppsvatten samt effektivt och ekonomiskt transportera det till reningsverket i Långnäs där det renas med bästa möjliga teknik så att miljöbelastningen blir så liten som möjligt samt att maximera vatten- och avloppsanslutningarna inom verksamhetsområdet.

Ekonomiskt resultat

Förbättringsarbete av arbetsmiljön i reningsverket har gjort att budget för byggande och material överskridits. Även slamtömningskostnaderna har blivit högre än väntat. Det beror på att processat slam måste tömmas med slambil för att köras till Lotsbroverket. Totalt underskreds Lumparlands vatten- och avloppsverk budget med 89 %. Försäljningsintäkterna blev marginellt högre än bugeterat för bokslutsåret. Även på denna resultatenhet är kostnaderna för renvatten högre än budgeterat. Kostnader under material och förnödenheter är lägre än budget. Framförallt el-kostnaderna är lägre än förväntat men högre än bokslut 2022. Köp av tjänster och renhållning är dock 47 % över budget.

800 Tekniska sektorn

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Vattenledningsnätet:					
Antal abonnenter	241	241	241	-	-
Köpt renvatten, m ³	26 185	25 000	23 272	-1 728	-2 913
Sålt renvatten, m ³	17 777	18 500	18 439	-61	662
Förbrukning per abonnent (Liter/dag)	202	210	23 272	23 062	23 070
Täckningsgrad, extern ¹⁾	129,3 %	128,4 %	75,8 %	-52,6 %	-53,5 %
Täckningsgrad, totalt exkl. avskrivningar ²⁾	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %

¹⁾ Visar de externa försäljningsinkomsterna i förhållande till delområdets totala externa utgifter.

²⁾ Visar interna och externa försäljningsinkomster i förhållande till delområdets totala utgifter inklusive interna poster (intern försäljning) och överföringsposter (räkenskapskostnader, fastighetsskötsel & teknisk administration) men exklusive avskrivningar.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Avloppsledningsnätet:					
Antal abonnenter	55	56	55	-1	0
Antal pumpstationer	6	6	6	0	0
Emottaget avloppsvatten, m ³	7 137	7 000	7 969	969	832
Fakturerat avloppsvatten, m ³	5 180	4 600	4 724	124	-456
Mottaget externt slam, m ³	1 009	1 000	770	-230	-239
Täckningsgrad, extern ³⁾	140,5 %	142,0 %	168,0 %	25,9 %	27,5 %
Täckningsgrad, totalt exkl. avskrivningar ⁴⁾	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %

³⁾ Visar de externa försäljningsinkomsterna i förhållande till delområdets totala externa utgifter.

⁴⁾ Visar interna och externa försäljningsinkomster i förhållande till delområdets totala utgifter inklusive interna poster (intern försäljning) och överföringsposter (räkenskapskostnader, fastighetsskötsel & teknisk administration) men exklusive avskrivningar.

890 Hamnverksamhet

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Resultatenheten omfattar underhåll och uthyrning av platser i småbåtshamnarna i Västerängaviken (åtta platser), vid Norråker (två platser) och i Kapellviken (fyra platser). Därtill underhåll av sjösättningsramperna i Norrby och Söderby. Visionen för verksamheten är en hög uthyrningsgrad samt nöjda båtägare.

Ekonomiskt resultat

Hyresintäkterna uppgick till cirka 2 000 euro vilket är 61 % av förväntade intäkter under året. Kostnaderna har hållits på en låg nivå och man har endast använt 170 euro av budgeterade medel om 2 510 euro.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse B23-BU23	Avvikelse BS23-B22
Uthyrda småbåtspatser:					
Västeränga	7	7	8	1	1
Norråker	2	2	2	-	-
Kapellviken ¹⁾	-	-	-	-	-
Sjösättningsramp	3	3	3	-	-

2.3.7 Brand- och räddningssektorn

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Verksamhetsområdet innefattar operativ räddningstjänst, förebyggande arbete mot bränder och olyckor samt befolkningsskyddsplanering.

Anslagsspecifikation för kostnader och intäkter

Översikt, sektorn totalt

Sammanställning- externa	Bokslut 2022	Ursprunglig budget 2023	Justerad budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22	Utfall i %
Utgifter	62 717	66 185	-	65 715	-470	2 998	99,29 %
Inkomster	11 097	9 900	-	10 578	678	-519	106,85 %
Nettoutgifter+/ink-	51 620	56 285	-	55 137	-1 148	-1 148	97,96 %
Avskrivningar	21 988	42 036	-	21 193	-20 843	-795	50,42 %

Detaljnivå, per resultatenhet och kostnadsställe

	2022 Bokslut	2023 Ursprunglig budget	2023 Justerad budget	2023 Budget efter justering	2023 Bokslut	Utfall %
C900 Brand- och räddningssektorn	-51 619,92	-56 285,00		-56 285,00	-55 136,89	97,96 %
C910 Brandskydd	-55 092,43	-57 985,00		-57 985,00	-58 432,58	100,77 %
9101 Brandskydd, förvaltning och verksamhet	-55 497,05	-58 885,00		-58 885,00	-57 942,74	98,40 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	6 137,62	5 000,00		5 000,00	5 108,02	102,16 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-61 634,67	-63 885,00		-63 885,00	-63 050,76	98,69 %
9102 Brandskydd, förvaltning och verksamhet, Lumparland	404,62	900,00		900,00	-489,84	-54,43 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	1 041,81	900,00		900,00	1 229,16	136,57 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-637,19				-1 719,00	
C920 Befolkningsskydd	3 472,51	1 700,00		1 700,00	3 295,69	193,86 %
9201 Befolkningsskydd, förvaltning och verksamhet	3 472,51	1 700,00		1 700,00	3 295,69	193,86 %
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 917,50	4 000,00		4 000,00	4 240,50	106,01 %
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-444,99	-2 300,00		-2 300,00	-944,81	41,08 %
Totalsumma	-51 619,92	-56 285,00		-56 285,00	-55 136,89	97,96 %

Verksamhetsberättelse

Under året som gick löpte verksamheten normalt. Myndighetsutövningen bestod till största delen av brandsyner, eldstadsförsäkrar, besiktningar av brandlarmanläggningar, sotningsintyg samt räddningsledning. Den operativa verksamheten hade 25 uppdrag under året och i de allra flesta fallen var kommunens avtalsbrandkår snabbt på plats för att bryta skadeförlopp och påbörja räddningsarbetet. Under dagtid, vardagar ryckte även Mariehamns räddningsverk ut till kommunen för att stärka resurstillgången. Det vanligaste uppdraget som räddningstjänsten larmats på var trafikolycka, vilket utgjorde 44 % av alla händelser.

Inom befolkningsskyddet införskaffades två mobila alarmeringsenheter som kan placeras på vilken bil som helst. Detta medförde att en effektivare alarmering av befolkningen i mera glest befolkade delar av kommunen kunde genomföras.

Verksamhetsmål 2023

Mål:	Status:	Förverkligande:
1. Understödja den frivilliga brandkårens verksamhet så att den fortsättningsvis kan utgöra	1. Slutfört	1. Kommunens avtalsbrandkår har ett mycket gott samarbete

stommen i kommunens operativa räddningstjänst.		med Mariehamns räddningsverk i såväl operativa som brand- och olycksförebyggande frågor.			
2.	Kommunens avtalsbrandkår ska svara på larm inom tio minuter.	2.	Slutfört	2.	Kommunens avtalsbrandkår har i de allra flesta fallen svarat på larm inom tio minuter.
3.	Bidra till att stödja landskapets utredning om en gemensam polis- och räddningsmyndighet.	3.	Slutfört	3.	Brand- och räddningssektorn har ställt sig positiva till att finna en gemensam lösning på en fråga som har varit aktuell i många år. Frågan har från Landskapsregeringens håll stannat av, men en lösning på kommunal nivå har vunnit understöd och förverkligas under 2024.
4.	Alla elever i årskurs 6 ska erbjudas brandskyddsutbildning.	4.	Ej påbörjat	4.	Alternativa upplägg behöver ses över. Svårt att finna utrymme för detta under skoltid.
5.	Förbättra tillgången på manskap under dagtid, vardagar, då många av de frivilliga brandkåristerna jobbar utanför kommunen. Detta i samverkan med Mariehamns räddningsverk.	5.	Slutfört	5.	Stadens ordinarie brandkår har haft beredskap även för Lemland under dagtid, vardagar.
6.	Upphandla och ta i bruk en ny släckningsbil för kommunens avtalsbrandkår.	6.	Pågår	6.	En ny släckningsbil upphandlades under året och levereras till kommunen i april 2024.
7.	Skapa bättre förutsättningar att alarmera befolkningen vid farosituationer.	7.	Pågår	7.	Mobil utrustning för varning av befolkningen införskaffades under året.

Inom sektorn finns följande resultatenheter och kostnadsställen med anslagsansvariga.

910 Brandskydd

Anslagsansvarig: Räddningschefen

Den operativa utryckningsverksamheten sköts huvudsakligen via avtal med Lemlands frivilliga brandkår. Ledning, tillsyn samt utryckningsverksamheten i området Järsö-Nåtö samt med en mindre styrka till övriga kommunen sköts via avtal med Mariehamns stads räddningsverk. Anslagen är avsedda för att tillgodose en god materiell standard vid kommunens avtalsbrandkår, tillgång till en räddningsledare dygnet runt samt räddningsmyndighetens lagstadgade uppgifter.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet för år 2023 blev 55 137 euro vilket är 1 148 euro bättre än budgeten på 56 285 euro. Resultatet är i princip enligt budget och den lilla differensen beror på något högre intäkter än budgeterat och något lägre utgifter.

Prestationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse BS23-BU23	Avvikelse BS23-BS22
Ersättningar till Lemlands frivilliga brandkår					
Årligt verksamhetsbidrag, €	17 120 €	17 120 €	17 120 €	0	-
Bidrag till Le-Lu första hjälpgrupp, €	500 €	500 €	500 €	-	-
Totalt, €	17 620 €	17 620 €	17 620 €	0	-
Lemlands andel av totala kostnader för:					
Räddningsmyndighet inkl. Befälsjour, €	23 223 €	22 058 €	22 345 €	287	-878
Antal syner i samband med bygglov	37	45	1	-44	-36
Antal brandsyner	17	20	22	2	5
Antal sotningar	86	100	15	-85	-14
Antal räddningsuppdrag (larm)	13	20	25	5	12

920 Befolkningsskydd

Anslagsansvarig: Räddningschefen

Befolkningsskyddsplaneringen sker i samverkan med Lumparlands kommun. Anslagen är till för att tillgodose en fungerande ledningscentral för kommunens befolkningsskydd, möjlighet att på bästa sätt alarmera befolkningen vid hotande fara samt för planering för höjd beredskap.

Ekonomiskt resultat

Nettoresultatet för 2023 blev 55 136 euro. Kostnaderna är marginellt lägre än budgeten och intäkterna 678 euro bättre än budget. Kostnaderna för 2023 är lite högre än vid bokslut 2022.

2.4 Resultaträkningsdelens utfall

RESULTATRÄKNING (extern)	Ursprunglig budget 2023	Budget-ändring	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Verksamhetsinkomster						
Försäljningsintäkter	1 409 011		1 409 011	1 441 869	32 858	102,3 %
Avgiftsintäkter	432 510		432 510	436 790	4 280	101,0 %
Understöd, bidrag	51 280		51 280	107 417	56 137	209,5 %
Övriga intäkter	576 003		576 003	418 267	-157 736	72,6 %
Verksamhetsinkomster totalt	2 468 804		2 468 804	2 404 343	-64 461	97,4 %
Verksamhetsutgifter						
Personalkostnader	-6 125 771	-61 342	-6 187 113	-6 200 693	-13 580	100,2 %
Köp av tjänster	-5 611 961	-1 958	-5 613 919	-5 720 245	-106 326	101,9 %
Material, förnödenheter & varor	-1 184 094	300	-1 183 794	-1 149 586	34 208	97,1 %
Understöd	-415 970		-415 970	-369 345	46 625	88,8 %
Övriga kostnader	-91 190		-91 190	-90 598	592	99,4 %
Verksamhetsutgifter totalt	-13 428 986	-63 000	-13 491 986	-13 530 467	-38 481	100,3 %
Verksamhetsbidrag	-10 960 182		-11 023 182	-11 126 124	-102 942	100,9 %
Skatteinkomster	8 414 000		8 414 000	8 737 512	323 512	103,8 %
Landskapsandelar	3 382 510		3 382 510	3 479 447	96 937	102,9 %
Driftsbidrag	836 328		773 328	1 090 834	254 506	130,4 %
Finansiella intäkter och kostnader						
Ränteintäkter	100		100	9 428	9 328	9428,0 %
Övriga finansiella intäkter	4 000		4 000	8 125	4 125	203,1 %
Räntekostnader	-41 600	-180 000	-221 600	-218 074	-176 474	98,4 %
Övriga finansiella kostnader	-2 500		-2 500	-1 211	1 289	48,5 %
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-40 000	-180 000	-220 000	-201 732	-161 732	504,3 %
Årsbidrag	796 328		553 328	889 102	92 774	111,7 %
Avskrivningar på anläggningstillgångar	-920 547		-920 547	-857 325	63 222	93,1 %
Nedskrivningar	-		-	-1 905	-1 905	
Räkenskapsperiodens resultat	-124 219	-243 000	-367 219	29 872	397 091	-8,1 %

Sammandrag av utfall fördelat per sektor

FÖRVALTNINGSSEKTORN	Budget 2023	Budget ändring	Budget justerad 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Verksamhetens intäkter						
Försäljningsintäkter	3 720		3 720	1 299	-2 421	34,9 %
Understöd, bidrag	51 280		51 280	68 796	17 516	134,2 %
Övriga intäkter	390 050		390 050	230 574	-159 476	59,1 %
Verksamhetens intäkter totalt	445 050		445 050	300 670	-144 380	67,6 %
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-494 505		-494 505	-487 312	7 193	98,5 %
Köp av tjänster	-2 111 203	-25 000	-2 136 203	-2 202 678	-91 475	103,1 %
Material, förnödenh, varor	-9 150		-9 150	-15 053	-5 903	164,5 %
Understöd	-1 300	-	-1 300	-925	375	71,1 %
Övriga kostnader	-8 950		-8 950	-12 200	-3 250	136,3 %
Verksamhetens kostnader totalt	-2 625 108	-25 000	-2 650 108	-2 718 169	-68 061	102,6 %
Verksamhetsbidrag	-2 180 058		-2 205 058	-2 417 499	-212 441	110,9 %
Avskrivningar på anl.tillg.	-8 563		-8 563	-4 943	3 620	57,7 %
Räkenskapsperiodens resultat	-2 188 621		-2 213 621	-2 422 442	-233 821	110,7 %

ÄLDREOMSORGSSEKTORN	Budget 2023	Budget ändring	Budget justerad 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Verksamhetens intäkter						
Försäljningsintäkter	129 100		129 100	231 534	102 434	179,3 %
Avgiftsintäkter	156 000		156 000	127 408	-28 592	81,7 %
Understöd, bidrag	-		-	24 756	24 756	
Övriga intäkter	75 880		75 880	68 734	-7 146	90,6 %
Verksamhetens intäkter totalt	360 980		360 980	452 433	91 453	125,3 %
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader ²⁾	-1 320 569		-1 320 569	-1 404 937	-84 368	106,4 %
Köp av tjänster	-326 064		-326 064	-338 249	-12 185	103,7 %
Material, förnödenh, varor	-67 100		-67 100	-97 374	-30 274	145,1 %
Understöd	-70 000		-70 000	-75 861	-5 861	108,4 %
Övriga kostnader	-800		-800	-533	267	66,7 %
Verksamhetens kostnader totalt	-1 784 533		-1 784 533	-1 916 953	-132 420	107,4 %
Verksamhetsbidrag	-1 423 553		-1 423 553	-1 464 520	-40 967	102,9 %
Avskrivningar på anl.tillg.	-11 754		-11 754	-4 943	6 811	42,1 %
Räkenskapsperiodens resultat	-1 435 307		-1 435 307	-1 469 463	-34 156	102,4 %

UTBILDNINGSSSEKTORN	Budget 2023		Budget justerad 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Verksamhetens intäkter						
Försäljningsintäkter	66 755		66 755	73 747	6 992	110,5 %
Avgiftsintäkter	231 000		231 000	253 323	22 323	109,7 %
Understöd, bidrag	-		-	13 864	13 864	-
Övriga intäkter	1 800		1 800	67	-1 733	3,7 %
Verksamhetens intäkter totalt	299 555		299 555	341 003	41 448	113,8 %
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-3 643 040	-66 342	-3 709 382	-3 674 254	-31 214	99,1 %
Köp av tjänster	-2 305 362	-1 958	-2 307 320	-2 270 603	34 759	98,4 %
Material, förnödenh, varor	-329 456	-1 700	-331 156	-308 675	20 781	93,2 %
Understöd	-300 000		-300 000	-249 014	50 986	83,0 %
Övriga kostnader	-13 720		-13 720	-11 245	2 475	82,0 %
Verksamhetens kostnader totalt	-6 591 578	-70 000	-6 661 578	-6 513 792	147 786	97,8 %
Verksamhetsbidrag	-6 292 023		-6 362 023	-6 172 790	189 233	97,0 %
Avskrivningar på anl.tillg.	-59 036		-59 036	-48 744	10 292	82,6 %
Räkenskapsperiodens resultat	-6 351 059		-6 421 059	-6 221 533	129 526	98,0 %

KULTUR- OCH FRITIDSSEKTORN	Budget 2023		Budget justerad 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Verksamhetens intäkter						
Försäljningsintäkter	-		-	34	34	-
Övriga intäkter	4 500		4 500	5 339	839	118,64 %
Verksamhetens intäkter totalt	4 500		4 500	5 372	872	119,39 %
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-117 330	5 000	-112 330	-87 365	24 965	77,78 %
Köp av tjänster	-59 374		-59 374	-56 189	3 185	94,64 %
Material, förnödenh, varor	-38 820	2 000	-36 820	-27 238	9 582	73,98 %
Understöd	-27 250		-27 250	-26 426	824	96,97 %
Övriga kostnader	-		-	-6 462	-6 462	-
Verksamhetens kostnader totalt	-242 774		-235 774	-203 681	32 093	83,90 %
Verksamhetsbidrag	-238 274		-231 274	-198 309	32 965	83,23 %
Avskrivningar på anl.tillg.	-544		-544	-	544	0,00 %
Räkenskapsperiodens resultat	-238 818		-231 818	-198 309	33 509	83,04 %

BYGGNADS- OCH MILJÖSEKTORN	Budget 2023	Budget justerad 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Verksamhetens intäkter					
Försäljningsintäkter	326 953	326 953	331 942	4 989	101,53 %
Avgiftsintäkter	30 613	30 613	36 605	5 992	119,57 %
Övriga intäkter	11 000	11 000	14 649	3 649	133,17 %
Verksamhetens intäkter totalt	368 566	368 566	383 196	14 630	103,97 %
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-101 225	-101 225	-101 169	56	99,94 %
Köp av tjänster	-310 597	-310 597	-360 404	-49 807	116,04 %
Material, förnödenh, varor	-5 290	-5 290	-11 305	-6 015	213,70 %
Understöd	-300	-300	-	-	-
Övriga kostnader	-11 355	-11 355	-6 847	4 508	60,30 %
Verksamhetens kostnader totalt	-428 767	-428 767	-479 724	-50 957	111,88 %
Verksamhetsbidrag	-60 201	-60 201	-96 528	-36 327	160,34 %
Avskrivningar på anl.tillg.	-7 259	-7 259	-7 057	202	97,22 %
Räkenskapsperiodens resultat	-67 460	-67 460	-103 585	-36 125	153,55 %
TEKNISKA SEKTORN	Budget 2023	Budget justerad 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Verksamhetens intäkter					
Försäljningsintäkter	878 483	878 483	799 071	-79 412	90,96 %
Avgiftsintäkter	8 997	8 997	13 116	4 119	145,78 %
Understöd, bidrag			-	-	
Övriga intäkter	92 773	92 773	98 905	6 132	106,61 %
Verksamhetens intäkter totalt	980 253	980 253	911 092	-69 161	92,94 %
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-449 102	-449 102	-445 652	3 450	99,23 %
Köp av tjänster	-465 303	-440 303	-455 562	-15 259	103,47 %
Material, förnödenh, varor	-721 671	-721 671	-678 776	42 895	94,06 %
Understöd	-	-	-	-	0,00 %
Övriga kostnader	-53 965	-53 965	-52 445	1 520	97,18 %
Verksamhetens kostnader totalt	-1 690 041	-1 665 041	-1 632 435	32 606	98,04 %
Verksamhetsbidrag	-709 788	-684 788	-721 343	-36 555	105,34 %
Avskrivningar på anl.tillg. ¹⁾	-791 355	-791 355	-774 844	16 511	97,91 %
Nedskrivningar ²⁾	-	-	1 905	1 905	
Räkenskapsperiodens resultat	-1 501 143	-1 476 143	-1 494 282	-18 139	101,23 %

1) I avskrivningar ingår försäljningsavskrivning på 36 657,08 euro. Uppstått av negativ grundförbättring. Realiserats vid försäljning av fastighet Söderhagen.

2) Nedskrivning av fastighet pga. rivning

BRAND- OCH RÄDDNINGSEKTORN	Budget 2023	Budget justerad 2023	Utfall 2023	Avvikelse € BS23-BU23	Avvikelse % BS23-BU23
Verksamhetens intäkter					
Försäljningsintäkter	4 000	4 000	4 241	241	106,0 %
Avgiftsintäkter	5 900	5 900	6 337	437	107,4 %
Verksamhetens intäkter totalt	9 900	9 900	10 578	678	106,8 %
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-	-	-3	-3	-
Köp av tjänster	-34 058	-34 058	-36 561	-2 503	107,3 %
Material, förnödenh, varor	-12 607	-12 607	-11 165	1 442	88,6 %
Understöd	-17 120	-17 120	-17 120	-	100,0 %
Övriga kostnader	-2 400	-2 400	-865	1 535	36,1 %
Verksamhetens kostnader totalt	-66 185	-66 185	-65 715	470	99,3 %
Verksamhetsbidrag	-56 285	-56 285	-55 137	1 148	98,0 %
Avskrivningar på anl.tillg.	-42 036	-42 036	21 193	63 229	-50,4 %
Räkenskapsperiodens resultat	-98 321	-98 321	-33 944	64 377	34,5 %

2.5 Investeringsdelens utfall

I tablån över investeringsutfallet visas nettoutfallet av inkomster och utgifter för ett projekt eller en projektgrupp. Investeringsinkomsterna utgörs för bokslut 2023 av försäljning av bestående aktiva. Investeringsbudgeten är förverkligad till 29,21 % av den totala budgeten för 2023 efter omdisponering. Medel för inköp av ny släckningsbil, som skulle bli 2023 års största investering, flyttades till 2024. Därav blev den totala investeringsbudgeten för året 398 500 euro.

Totalt har kommunen 92 103 euro i balansen som pågående projekt.

Förvaltningssektorn

Fast egendom

Försäljning av fastigheten Söderhagen skedde under början av 2023 och inbringade 230 574 euro i försäljningsvinst.

Immateriella rättigheter

Investeringsanslagen omfattar inköp och installation av Triplan Portalen som är en påbyggnad till kommunens befintliga ärende-, dokumenthanterings- och möteshanteringssystem. Projektet förverkligades under året, men kostnadsfördes inom driften.

Utbildningssektorn

Lös egendom

Totalt utgjorde investeringarna för utbildningssektorn 17 487 euro. Grundskolan följer en IKT-plan och har årligen investeringar för området.

Tekniska sektorn

Husbyggnad

Under bokslutsåret har projektet P209 Grundskolan, byggande av klassrum påbörjats. Under året förbrukades 52,57 % av totalbudgeten på 30 000 euro. Projektet fortsätter under år 2024.

För projektet P209-7 Kameraövervakning i biblioteket, skolan och Valbohallen, som är en del av att förverkliga ett Meröppet bibliotek, beviljades en tilläggsbudget. Projektet genomfördes dock inte under 2023 utan i början av 2024.

Utredning av fastigheten Sveagården, projekt P219-4, har genomförts men upptagits i driften.

Projekt P205-6 Saltkråkan, utemiljö ämnar förbättra utomhusmiljön. Här har belysning tillkommit och även ett staket. Projektet är inte slutfört utan är upptagen i bokföringen som ett pågående projekt.

Trafikleder

Projekteringskostnader har utförts på Langnäs detaljplan, Norra Norrbyvägen och industriområden Bengtsböle. Projektet P322 Langnäs detaljplan överstiger sin budget något medan de övriga projekten inte når upp till budgeterade kostnader. Projekt P317-1 Granövägen, Granö har inte påbörjats under 2023. Samtliga trafikleder förutom P327 Ny väg utökad del av industriområde Bengtsböle har medel för år 2024.

Vatten- och avloppsverket

Totala investeringar för vattenverk och avloppsverk var 35 475 euro. Totalbudgeten för detta område låg på 153 000 euro. Kostnadsmässigt största investeringen inom området var anskaffning av ny pumpstation till Lemböte. Värdet uppgick till 23 93 euro. Projektet försätter 2024 med förnyelse av kommunens pumpstationer.

Brand- och räddningssektorn

Lös egendom

Brand- och räddningssektorns investeringar bestod av införskaffning av mobilt befolkningsskyddslarm till ett värde av 9 360 euro.

Husbyggnad

Under året har även underhåll av fastigheten gjorts av medel från investeringsbudget. Budgeterade medel uppgick till 10 000 euro. Cirka 48,88 % av budgeten utnyttjades, det vill säga 4 588 euro.

	2023	2023	2023	2023	Utfall
	Ursprunglig budget	Justerad budget	Budget efter justering	Bokslut	%
C210 Fast egendom					
2102 Markförsäljning					
p101 Försäljning av markområden				260 000,00	
2102 Markförsäljning Summa				260 000,00	
C210 Fast egendom Summa				260 000,00	
C220 Husbyggnad					
2201 Sveagården					
P219-4 ESB Sveagården- Utredning av fastigheten	-10 000,00		-10 000,00		
2201 Sveagården Summa	-10 000,00		-10 000,00		
2202 Branddepån					
P204-1 Branddepån, renovering	-10 000,00		-10 000,00	-4 588,06	45,88 %
2202 Branddepån Summa	-10 000,00		-10 000,00	-4 588,06	45,88 %
2204 Lemlands grundskola					
P209 Grundskolan, byggande av klassrum	-30 000,00		-30 000,00	-15 770,90	52,57 %
P209-6 Lemlands Grundskola - Belysning	-10 000,00		-10 000,00		
P209-7 Kameraövervakning i biblioteket ,skolan och Valbohallen		-15 000,00	-15 000,00		
2204 Lemlands grundskola Summa	-40 000,00	-15 000,00	-55 000,00	-15 770,90	28,67 %
2205 Daghemmet Saltkråkan					
P205-6 Saltkråkan, utemiljö	-15 000,00		-15 000,00	-8 000,00	53,33 %
2205 Daghemmet Saltkråkan Summa	-15 000,00		-15 000,00	-8 000,00	53,33 %
C220 Husbyggnad Summa	-75 000,00	-15 000,00	-90 000,00	-28 358,96	31,51 %
C230 Trafikleder och allmänna områden					
P305 Norra Norrbyvägen, grundförbättring	-5 000,00		-5 000,00	-3 941,09	78,82 %
P306 Förnyelse av vägbelysning (LED)	-10 000,00		-10 000,00	-351,37	3,51 %
P322 Langnäs Detaljplan	-8 500,00		-8 500,00	-11 361,11	133,66 %
P327 Ny väg utökad del av industriomr. Bengtsböle	-70 000,00		-70 000,00	-4 673,88	6,68 %
P317-1 Granövägen, Granö	-5 000,00		-5 000,00		
C230 Trafikleder och allmänna områden Summa	-98 500,00		-98 500,00	-20 327,45	20,64 %
C240 Vattenverk					
P401 Ospecificerade vattenledningar	-23 000,00		-23 000,00	-7 554,20	32,84 %
P406 Reinvesteringar, vatten	-25 000,00		-25 000,00	-3 927,02	15,71 %
P408 Flödesmätning (installation av mätbrunnar)	-30 000,00		-30 000,00		
C240 Vattenverk Summa	-78 000,00		-78 000,00	-11 481,22	14,72 %
C245 Avloppsverk					
P450 Ospecificerade avloppsledningar	-15 000,00		-15 000,00	-569,46	3,80 %
P466 Reinvesteringar, avlopp	-15 000,00		-15 000,00	-4 841,58	32,28 %
P507-1 Förnyande pumpstationer	-45 000,00		-45 000,00		
P507-2 Lemböte pumpstion				-23 993,35	
C245 Avloppsverk Summa	-75 000,00		-75 000,00	-29 404,39	39,21 %
C250 Lös egendom					
2503 Skolsektorn					
P509 Grundskolan, datorer och utrustning	-18 000,00		-18 000,00	-17 486,68	97,15 %
2503 Skolsektorn Summa	-18 000,00		-18 000,00	-17 486,68	97,15 %
2505 Brand- och räddningssektorn					
P518 Mobilt befolkningsskyddsalarm	-10 000,00		-10 000,00	-9 360,00	93,60 %
P517 Släckningsbil	-400 000,00	400 000,00	-,00		
2505 Brand- och räddningssektorn Summa	-410 000,00	400 000,00	-10 000,00	-9 360,00	93,60 %
2506 Byggnads- och miljösektorn					
P513-2 Utveckling av återvinningsstationerna	-19 000,00		-19 000,00		
2506 Byggnads- och miljösektorn Summa	-19 000,00		-19 000,00		
C250 Lös egendom Summa	-447 000,00	400 000,00	-47 000,00	-26 846,68	57,12 %
C260 Immateriella rättigheter					
2601 Förvaltningssektorn					
P502 Förvaltning, datorer, möbler, utrustning	-10 000,00		-10 000,00		
2601 Förvaltningssektorn Summa	-10 000,00		-10 000,00		
C260 Immateriella rättigheter Summa	-10 000,00		-10 000,00		
Totalsumma Investeringar	-783 500,00	385 000,00	-398 500,00	-116 418,70	29,21 %

2.6 Finansieringsdelens utfall

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)	Budget 2023	Justeringar 2023	Justerad BU2023	Utfall 2023	Avvikelse BS23-BU23
Den egentliga verksamhetens och investeringarnas kassaflöde					
Årsbidrag	796	553	553	889	336
Korrektivposter till internt tillförda medel	-		-	-231	
Investeringarnas kassaflöde					
Investeringsutgifter	-784	-343	-343	-116	227
Investeringsutgifter i aktier					
Finansieringsandelar för investeringar	200		-	-	-
Försäljningsinkomster av tillgångar, bestående aktiva	-		-	260	260
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	213	210	210	802	823
Finansieringens kassaflöde					
Förändringar av utlåningen					
Ökning av utlåningen	-		-	-	-
Minskning av utlåningen	-		-	-	-
Förändringar av lånestocken					
Minskning av långfristiga lån	-513		-513	-442	71
Ökning av långfristiga lån	1 000		1 000	-	1 000
Förändringar av kortfristiga lån				-71	-71
Förändring av eget kapital	-			-	-
Övriga förändringar av likviditeten					
Förvaltrade medel och kapital	-			-	-
Förändring av omsättningstillgångar	-			-	-
Förändring av fordringar	-			62	62
Förändring av räntefria skulder	-			139	139
Finansieringens nettokassaflöde	487	-	487	-311	1 062
Förändring av kassaflöde	700	210	697	490	207
Kassamedel 31.12				1 346	
Kassamedel 1.1				855	
	700	210	697	490	207

3. Resultaträkning

RESULTATRÄKNING		2023	2022
Verksamhetsinkomster	Not 1	2 404 344	2 145 070
Försäljningsintäkter		1 441 869	1 499 078
Avgiftsintäkter		436 790	417 159
Understöd, bidrag		107 418	60 726
Övriga intäkter		418 267	168 107
Verksamhetsutgifter		-13 530 468	-12 464 228
Personalkostnader	Not 2	-6 200 693	-5 567 532
Löner och arvoden		-5 049 012	-4 564 698
Lönebikostnader		-1 151 681	-1 002 834
Pensionskostnader		-987 018	-861 014
Övriga lönebikostnader		-164 663	-141 819
Köp av tjänster	Not 3	-5 720 245	-5 235 663
Material, förnödenh, varor		-1 149 586	-1 122 213
Understöd		-369 345	-451 352
Övriga kostnader		-90 598	-87 468
Verksamhetsbidrag		-11 126 124	-10 319 159
Skatteinkomster	Not 4	8 737 512	8 262 012
Landskapsandelar	Not 5	3 479 447	3 011 681
Driftsbidrag		1 090 835	954 535
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		9 428	
Övriga finansiella intäkter		8 125	8 838
Räntekostnader		-218 074	-53 481
Övriga finansiella kostnader		-1 211	-1 226
Finansiella int. o. kostn. totalt		-201 732	-45 868
Årsbidrag		889 101	908 667
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 6		
Avskrivningar enligt plan		-857 325	-929 737
Nedskrivningar		-1 905	-23 304
Räkenskapsperiodens resultat		29 871	-44 374
Räkenskapsperiodens under-/överskott		29 871	-44 374

4. Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	889 101	908 667
Korrektivposter till internt tillförda medel	-230 574	0
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-116 419	-310 067
Finansieringsandelar för investeringar	0	3 150
Försäljningsinkomster av tillgångar, bestående aktiva	260 000	0
Verksamhetens och investeringarnas flöde	802 109	601 750
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar av utlåningen		
Ökning av utlåningen	0	0
Minskning av utlåningen	0	0
Förändringar av lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	0	0
Oamorterat lån	0	0
Minskning av långfristiga lån	-442 146	-516 246
Förändringar av kortfristiga lån	-71 000	3 100
Förändring av eget kapital	0	0
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och kapital	0	0
Förändring av omsättningstillgångar	0	0
Förändring av fordringar	62 415	-40 080
Förändring av räntefria skulder	139 345	141 123
Kassaflödet för finansieringens del	-311 387	-412 103
Förändring av likvida medel	490 722	189 647
Förändring av likvida medel		
Kassamedel 31.12	1 345 681	854 959
Kassamedel 1.1	854 959	665 312

5. Balansräkning

BALANRÄKNING		31.12.2023	31.12.2022
AKTIVA		17 235 208	17 593 469
A BESTÅENDE AKTIVA		14 975 419	15 752 421
I Immateriella tillgångar	Not 7	174 318	191 161
Immateriella rättigheter		0	0
Övriga utgifter med lång verkningstid		174 318	191 161
II Materiella tillgångar	Not 8	14 242 781	14 998 176
Jord- och vattenområden		1 288 978	1 288 978
Byggnader		8 658 647	9 180 880
Fasta konstruktioner		2 840 074	2 975 807
Maskiner och inventarier		133 672	171 194
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar		92 103	24 011
Vägar, gator och parkområden		1 229 308	1 357 304
III Placeringar	Not 9	558 319	563 085
Aktier och andelar		497 594	497 594
Övriga fordringar		60 726	65 491
B FÖRVALTADE MEDEL		509 425	523 756
Statliga uppdrag		4 947	9 623
Donationsfondernas särskilda täckning		470	545
Övriga förvaltade medel	Not 10	504 008	513 589
C RÖRLIGA AKTIVA		1 750 364	1 317 291
I Omsättningstillgångar		0	0
Förskottsbetalningar		0	0
II Fordringar	Not 11	404 683	462 333
Långfristiga fordringar			
Kundfordringar		0	0
Lånefordringar		0	0
Övriga fordringar		0	0
Resultatregleringar		0	0
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		197 868	248 320
Lånefordringar		0	0
Övriga fordringar		101 599	98 526
Resultatregleringar		105 216	115 487
Utredningskonton		0	0
III FINANSIELLA VÄRDEPAPPER		0	0
IV Kassa och bank		1 345 681	854 959

BALANRÄKNING		31.12.2023	31.12.2022
PASSIVA		17 235 208	17 593 469
A EGET KAPITAL	Not 12	7 426 413	7 396 541
I Grundkapital		3 693 719	3 693 719
III Uppskrivningsfond		6 761	6 761
IV Överskott från tidigare räkenskapsperioder		3 696 062	3 740 436
V Räkenskapsperiodens under-/överskott		29 871	-44 374
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		0	0
Avskrivningsdifferens		0	0
Reserver		0	0
C AVSÄTTNINGAR		0	0
Avsättning för pensioner		0	0
Övriga avsättningar		0	0
D FÖRVALTAT KAPITAL		509 426	523 756
Statliga uppdrag		4 948	9 623
Donationsfondernas särskilda täckning		470	545
Övrigt förvaltad kapital		504 008	513 588
E FRÄMMANDE KAPITAL		9 299 368	9 673 172
I Långfristigt	Not 13	6 641 263	7 064 410
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		5 207 711	5 649 857
Lån från offentliga samfund		0	0
Övriga långfristiga skulder		1 433 552	1 414 552
II Kortfristigt	Not 14	2 658 105	2 608 762
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		442 145	513 146
Lån från övriga kreditgivare		440 000	440 000
Erhållna förskott		0	0
Leverantörsskulder		555 098	508 552
Övriga kortfristiga skulder		362 234	359 993
Resultatregleringar		858 628	787 070

6. Noter

Tillämpade bokslutsprinciper

Lemlands kommuns bokslut är uppgjort i enlighet med de allmänna bokslutsprinciperna; kontinuitetsprincipen, konsekvensprincipen, försiktighetsprincipen samt prestationsprincipen. Skatteintäkterna bokförs enligt kontantprincipen.

Räkenskapsperiodens inkomster har upptagits som intäkter i resultaträkningen och från intäkterna har avdragits de utgifter som sannolikt inte längre medför motsvarande inkomst alternativt kostnad samt förlusterna. De inkomst- och utgiftsposter som under pågående räkenskapsperiod bokförs enligt kontantprincipen bokförs i bokslutet som intäkt respektive kostnad mot kontona fordringar och skulder i balansräkningen.

Anskaffningsutgiften för bestående aktiva har aktiverats och avskrivs enligt en på förhand fastställd plan. Inkomsten/bidrag för investering med framställningstid över flera perioder har periodiserats enligt framställningsgrad.

Fordringar och skulder upptas till ett nominellt belopp, vilket även gäller i balansen upptagna värdepapper.

Kommunförbundetsandelar för Oasen boende och vårdcenter k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunförbundets grundkapital per 31.12.2023.

Kommunförbundetsandelar för Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunförbundets grundkapital per 31.12.2023.

Kommunförbundetsandelar för Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) är upptagna enligt kommunens andel av kommunförbundets grundkapital per 31.12.2023.

6.1 Noter till resultaträkningen

Not 1: Kommunens verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde

	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Förvaltningssektorn	300 670	45 157
Äldomsorgssektorn	452 433	468 240
Undervisning och kultur	341 003	317 816
Samhällstjänster	10 578	11 097
Övriga tjänster	5 372	7 437
Affärsverksamhet	1 294 288	1 295 323
Verksamhetsintäkter totalt	2 404 343	2 145 070

Tillägg till not 1: Försäljningsvinster av tillgångar bland bestående aktiva

	2023	2022
Övriga verksamhetsintäkter¹⁾		
Försäljningsvinster av byggnader ²⁾	230 574	-
Försäljningsvinster av mark- och vattenområden ³⁾	-	-
Försäljningsvinster av aktier bl. bestående aktiva	-	-
Försäljningsvinster övriga tillgångar	-	-
Sammanlagt	230 574	0

Not 2: Personal, revisorsarvoden och transaktioner med intressenter

Personalkostnader

	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Löner och arvoden ¹⁾	-5 193 635	-4 688 266
Pensionskostnader	-987 018	-861 014
Övriga lönebikostnader	-164 663	-141 819
Personalerstättningar och övriga rättelseposter till personalutgifter	144 623	123 568
Totala kostnader	-6 200 693	-5 567 532

1) Personalutgifter aktiverade som anläggningstillgångar (arvoden arbetskommittéer): Ingår i investeringar

-

-

I löner och arvoden ingår inte hemvårdsstöd och närståendevård.

Antal anställda 31.12 (årsarbeten)

	2023	2022
Allmän förvaltning	7,14	7,66
Social- och hälsovård	23,73	23,02
Undervisning och kultur	74,55	70,13
Samhällstjänster	0	0
Övriga tjänster	1,82	2,52
Affärsverksamhet	9,86	9,72
Totalt	117,1	113,05

Arvoden till revisorer

	2023	2022
KPMG Offentliga Tjänster Ab ¹⁾	5 978	5 592
Revisionsarvoden, lokala	2 555	2 375
Arvoden sammanlagt	8 533	7 967

1) Köptjänst (se not 3 köp av tjänster specificerade på kundtjänster och övriga tjänster)

Transaktioner med intressenter (överstigande 1 000 €)

	2023	2022
Firma Ronny Roos		
Kommunen har köpt byggnadstjänster av Ronny Roos	11 354	6 343
Ägaren är ledamot i kommunfullmäktige		
Ledamot i teknisak nämnden		
 Sjögren Joakim Mikael		
Kommunen har köpt plogningstjänster samt livsmedel av Joak	28 269	24 229
Ägaren är ledamot i kommunfullmäktige		
Vice ordförande i teniska nämnden		
 Sandberg Mathias		
Kommunen har köpt plogningstjänster av Mathias Sandberg	9 201	7 812
Ägaren var vice ordförande i kommunstyrelsen		
Sammanlagt	48 824	38 384

Not 3: Köp av tjänster specificerade enligt kundtjänster och övriga tjänster

	2023	2022
Köp av kundtjänster	4 279 536	3 930 473
Köp av övriga tjänster	1 440 709	1 305 190
Sammanlagt	5 720 245	5 235 663

Not 4: Specifikation över skatteinkomster

Specifikation av skatteinkomster	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse BS23-BU23
Kommunal inkomstskatt	7 704 080	7 925 000	8 212 311	287 311
Fastighetsskatt	347 596	329 000	351 153	22 153
Andel av samfundsskatt	168 380	120 000	125 962	5 962
Källskatt	41 956	40 000	48 086	8 086
Totala skatteinkomster	8 262 012	8 414 000	8 737 512	323 512

Not 5: Specifikation över landskapsandelar

Specifikation av landskapsandelar	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse BS23-BU23
Allmän landskapsandel				
Landskapsandel för social- och hälsovård/äldreomsorg	304 214	221 569	221 569	-
Landskapsandel för undervisning ¹⁾	493 559	-	-	-
Landskapsandel barnomsorg	423 475	446 262	446 262	-
Landskapsandel grundskola		449 519	449 519	
Landskapsandel förberedande undervisning ²⁾		45 541	36 054	-9 487
Landskapsandel träningsundervisning		114 174	82 459	-31 715
Landskapsandel specialfritids		21 782	17 244	-4 538
Landskapsandel grundvux	22 963	-	-	-
Landskapsandel för ungdoms- idrotts- o. kulturverksamh.	33 416	34 978	34 978	-
Landskapsandel för Medis ³⁾	6 999	-	-	-
Skattekomplettering	1 731 485	1 748 685	1 792 363	43 678
Kompensation för:				
Landskapsandel grundavdrag ⁴⁾	-	200 000	246 519	46 519
Reseavdrag	-	100 000	110 720	10 720
Samfundsskatteersättning ⁵⁾			41 760	41 760
Arbets- och pensionsinkomstavdrag	-4 430	-	-	-
Totala landskapsandelar	3 011 681	3 382 510	3 479 446	96 937

1) I landskapsandel undervisning ingick för bokslut 2022 grundskola, STR samt specialfritids. I bokslut 2023 redovisas dessa landskapsandelar skilt.

2) Södra Ålands högstadiesdistrikt som är huvudman för träningsundervisning och specialfritidshemmet, har meddelat ändring i antalet elever i träningsundervisning och specialfritidshem för berörda kommuner och ändring av av antal barn inför läsåret 2023-2024 (ÅLR 2023/6692)

3) Medis-ersättningen enligt separat avtal från 2023

4) LF 11/2022-2023 Kompensation till kommunerna för resekostnadsavdraget och grundavdraget

5) LF 5/2022-2023 Kompensation till kommunerna för sänkta samfundsskatteintäkter

Not 6: Grunderna för avskrivning enligt plan

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Immateriella rättigheter:	Lineär	5 år
Dataprogram:	Lineär	3 år
Övriga utgifter med lång verkningstid:		
Anslutningsavgift – Lotsbroverket	Lineär	30 år
Kommunalförbundsinvesteringar	Lineär	15 år
Övriga	Lineär	3 år

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Jord- och vattenområden:	Ingen avskrivning	
Byggnader och konstruktioner:		
1) Förvaltnings- och institutionsbyggnader:		
- av sten	Lineär	30 år
- av trä	Lineär	20 år
2) Ekonomibyggnader:	Lineär	10 år
3) Bostadsbyggnader:	Lineär	30 år
Fasta konstruktioner och anordningar:		
- Broar, kajer och badinrättningar	Lineär	10 år
- Övriga jord- och vattenkonstruktioner	Lineär	20 år
- Vattendistributionsnät	Lineär	40 år
- Avloppsnät	Lineär	40 år
- Fjärrvärmenät	Lineär	20 år
- Maskiner och anordningar vid el, vatten och dylikt	Lineär	15 år
- Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	Lineär	10 år
Maskiner och inventarier:		
1) Transportmedel:		
- Transportmedel	Lineär	7 år
- Övriga rörliga arbetsmaskiner	Lineär	5 år
- Övriga tunga maskiner	Lineär	12 år
2) ADB-utrustning:	Lineär	3 år
3) Övriga anordningar och inventarier:	Lineär	4 år
4) Övriga lätta maskiner:	Lineär	5 år
Vägar, gator och parkområden:	Lineär	15 år
- Elledningar, transformatorer, utomhusbelysning	Lineär	15 år
Övriga materiella nyttigheter:		
- Naturresurser	Ingen avskrivning	
- Konst	Ingen avskrivning	

PLACERINGAR

Värdepapper ingående i bestående aktiva och övriga långfristiga placeringar:

Aktier och andelar:	Ingen avskrivning
Övriga fordringar (erlagda återbärbara anslutningsavgifter):	Ingen avskrivning

Inventarier vid fastighetsbyggen/anskaffningar bokförs på särskilt underkonto och avskrivs linjärt på 4 år, under övriga anordningar och inventarier.

Vid större ADB-utrustningsinköp bokförs kostnaden som en investering och avskrivs, medan enstaka ADB-utrustning bokförs som driftskostnad.

6.2 Noter till balansräkningen

Not 7: Bestående aktiva – immateriella tillgångar

	Immateriella rättigheter	Dator-program	Övriga utgifter med lång verkningstid	Totalt immateriella tillgångar
Bokfört värde 1.1.2023	-	-	191 161	191 161
Räkenskapsp. anskaffningar	-	-	-	-
Räkenskapsp. finansieringsdelar	-	-	-	-
Räkenskapsp. avyttringar	-	-	-	-
Räkenskapsp. avskrivningar	-	-	16 843	16 843
Bokfört värde 31.12.2023	0,00	0,00	174 318	174 318

Not 8: Bestående aktiva – materiella tillgångar

	Mark-områden	Byggnader	När-värmenät	Fasta konstruktioner och anordningar	Vägar, gator och park-områden	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Totalt materiella tillgångar
Bokfört värde 1.1.2023	1 288 978	8 914 919	265 961	2 975 807	1 357 304	171 194	24 011	14 998 176
Räkenskapsp. anskaffningar	-	4 588	-	17 528	-	26 847	118 112	167 074
Räkenskapsp. finansieringsdelar	-	-	-	-	-	-	-	0
Räkenskapsp. Avyttringar	-	31 331	-	-	-	-	50 020	81 351
Räkenskapsp. avskrivningar	-	511 515	20 633	153 261	127 997	64 368	-	877 774
Negativ gundförbättring, vid försäljning av Söderhagen ¹⁾	-	36 657	-	-	-	-	-	-
Bokfört värde 31.12.2022	1 288 978	8 413 318	245 328	2 840 074	1 229 308	133 672	92 103	14 242 781

Not 9: Bestående aktiva – placeringar

	Aktier och andelar	Övriga fordringar	Placeringar totalt
Bokfört värde 1.1.2023	497 594	65 491	563 085
<i>varav andelar i kommunalförbund</i>	391 981	-	-
<i>övriga aktier och andelar</i>	105 613	-	-
Räkenskapsper. anskaffningar	-	-	-
Räkenskapsp. avyttringar	-	4 765	-
Bokfört värde 31.12.2023	497 594	60 726	558 319

Tillägg till not 9: Andelar i kommunalförbund

	Hemort	Andel av grundkapital, €
Samkommuner		
Oasen k.f.	Jomala	82 862
SÅUD k.f., KHS	Jomala	177 003
SÅUD k.f., träningsundervisning	Jomala	18 022
Kommunernas socialtjänst k.f. ¹⁾	Mariehamn	114 094
Bokfört värde 31.12.2023		391 981

Not 10: Övriga förvaltade medel

Donationsfonden	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Ingående balans 1.1	513 588	492 818
Inkomster		
Hyror och arrende	3 047	3 047
Retur av leverantör, fel konto	-	-
Ålands Skogindustrier, avverkning	-	-
Kondoleansadresser	306	331
Avkastning på aktier och andelar, räntor	2 208	1 156
Räntor på lån från kommunen	2 200	2 200
Övriga tillf.inkomster (sålda tomter 2019 & 2020)	0	28 920
Utgifter		
Bankavgifter	-66	-66
Sysselsättning	-6 177	-7 402
Fotvård	-4 243	-4 753
Övrigt	-457	-664
Inredning/interiör/inventarier	-4 734	-
Värdeförändring aktier	-1 664	-1 999
Korfristigt lån till kommunen	-	-
Totalt övriga förvaltade medel 31.12	504 008	513 588

Till övriga förvaltade medel hör Donationsfonden för äldreomsorgen i Lemlands kommun. I denna ingår 208 Ålandsbanken A-aktier och 658 803 stycken B-andelar i Placeringsfond OP-avkastning. Lemlands kommun äger och förvaltar ett antal fastigheter som har donerats till kommunen genom danaarv och som ingår i donationsfonden. Donationsfonden erhåller intäkter med anledning av markområdena, bland annat arrendeavgiften för utarrendering av åkermark. Vid försäljning av markområden som ingår i donationsfonden bör fonden kompenseras för sin del av ersättningen.

Markområden som Lemlands kommun äger och förvaltar för donationsfonden:

Fastighetsbeteckning	By	Fastighetsnamn	Areal (ha)	Danaarv
417-402-2-4	Bistorp	Österåker	0,6600	Hollsten
417-402-2-7	Bistorp	Uppgård	4,1700	Hollsten
417-418-5-16	Söderby	Nyäng	39,0800	Nylund
417-412-4-8	Norrby	Södergård I	0,2300	Signell
417-412-6-24	Norrby	Södergård	28,1000	Signell
417-418-2-24	Söderby	Digeräng	2,0410	Signell
417-418-9-49	Söderby	Runebo	19,2860	Signell

Not 11: Rörliga aktiva – kortfristiga fordringar

	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	197 868	248 320
Lånefordringar		
Övriga fordringar		
Fordringar hos samkommuner där kommunen är medlem		
Momsfordringar skatteförvaltningen	101 599	97 448
Lönefordran anställda	0	1 079
Resultatregleringar		
FPA, sjukdagpenning	10 040	5 146
FPA, semesterkostnadsersättning	1 855	-
FPA, ersättning för företagshälsovård	34 236	29 917
BTJ, återbet. för mycket betalt faktura 9210-425003	0	18
Ålands post ers för friskvård dec.	2 555	1 666
Ålands landskapsregering, sysselsättningsstöd nov-dec	1 826	1 125
Ålands kommunförbund, slutlig fördelning	1 177	3 276
Södra Ålands utbildningsdistrikt k.f.	17 246	-
Ålands landskapsregering, understöd glesbygds- och matartrafik	12 841	9 600
Ålands Ömsesidiga, försäkr.ers.	933	1 734
Ålands Ömsesidiga, återbet lagstadgad olycksfallförsäkring	-	2 343
Ålands Ömsesidiga, återbet gruppliv	-	190
Åda återbet dubbel fakturerat	787	-
KST k.f., slutreglering	0	33 318
Mariehamns Energi återbet kreditfakt	2 330	-
Mariehamns Energi återbet kreditfakt	148	-
Axxell utbildning, nov-dec	0	540
FSL dubbelt betlat 2023, väntar återbetalning	622	-
Kalkyleradersättning fördelning mot KST	752	-
Oasen k.f., slutreglering	17 868	26 614
Totalt kortfristiga fordringar	404 683	462 333

Not 12: Eget kapital

	2023	2022
Grundkapital 1.1	3 693 719	3 693 719
Ökningar	-	-
Minskningar	-	-
Grundkapital 31.12	3 693 719	3 693 719
Uppskrivningsfond 1.1	6 761	6 761
Ökningar	-	-
Minskningar	-	-
Uppskrivningsfond 31.12	6 761	6 761
Balanserat överskott 1.1	3 696 062	3 740 436
Rättelse av tidigare räkenskapsperiod ¹⁾	-	-
Balanserat överskott 31.12	3 696 062	3 740 436
Räkenskapsperiodens överskott 1.1	-	-
Räkenskapsperiodens under-/överskott 31.12	29 871	-44 374
Eget kapital, totalt	7 426 413	7 396 541

Not 13: Långfristigt främmande kapital

	2023	2022
Lån från finansieringsinstitut och försäkringsinrättningar		
Lån från inhemska depositionsbanker	5 077 451	5 405 177
Lån från kommunernas pensionsförsäkring	-	71 000
Lån från landskapet	130 260	173 680
Övriga långfristiga skulder		
Anslutningsavgifter	1 433 552	1 414 552
Sammanlagt	6 641 263	7 064 410

Not 14: Kortfristigt främmande kapital

	2023	2022
Lån från finansieringsinstitut och försäkringsinrättningar		
Lån från inhemska depositionsbanker	327 726	327 726
Lån från kommunernas pensionsförsäkring	71 000	142 000
Lån från landskapet	43 420	43 420
Skulder till leverantörer	555 098	508 552
Övriga skulder		
Förskottsinnehållning	89 053	94 296
Socialskyddsavgiftsskuld	6 401	5 668
Trivselkassan vid Sveagården	1 275	1 275
Löneskuld till anställda	-	9 209
Kompl arbetstagare	28 460	28 031
Kompl arbetsgivare	63 453	63 098
Arpl arbetsgivare	6 400	5 284
Arpl arbetstagare	2 667	2 088
Ålands pensionsfond, arbetsgivare	15 012	16 983
Ålands pensionsfond, arbetstagare	6 307	7 274
Gruppliv- och olycksfallsförsäkring	2 521	-
Arbetslöshetsförsäkring	44 840	41 151
Lån ur Donationsfonden	440 000	440 000
Garantisummor, investeringar	19 225	22 745
Garantisummor, för bygglov	-	2 040
Övriga kortfristiga skulder ¹⁾	72 797	57 492
Överbetalningar, fakturering	3 823	3 358
Resultatregleringar		
Semesterlöneperiodisering	714 873	717 938
Ränteperiodisering	59 585	19 837
Utgiftsrester		
Jomala kommun, slutreglering lantbrukssekreterare	4 119	2 217
Jomla kommun Dagvårdsavgift	4 066	8 442
Jomala kommun, pensionsutgift BFS, slutreglering	1 583	1 402
Jomala kommun, kostnadsandel huvudförtroendeman	2 162	-
LS-andelar, kompensation för arbets o pensionsinkomstavdrag	-	4 430
Jomala kommun Avloppsavttenavgift för transport 2023	1 875	-
FSL, Finlands Svenska Läroförbundet	-	622
Kommunernas socialtjänst k.f. KST slutrglering 2023	32 454	-
Bankavgifter december (ÅAB, Andb och Nordea)	637	566
SÅUD slutreglering	-	31 617
IT-Bolaget som hör till år 2023	7 628	-
Gottgörelse till Lumparland negativ fordran, därav ombokning	27 401	-
Närståendevård utbetalda 2024 men bokförda 2023	2 247	-
Sammanlagt	2 658 107	2 608 762

1) Ingår fördelning KST Lemlands del (54 646,30 € år 2022 13 771,69 € år 2024) tvistemål

6.3 Noter om ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Kommunstyrelsen antog 6.9.2010 principer för kommunens borgensåtaganden som innebär att kommunen inför varje borgensåtagande noggrant ska överväga huruvida och i vilken omfattning kommunal borgen ska ingås samt huruvida extra säkerheter ska begäras av gäldenären i de enskilda fallen.

Kommunen har 31.12.2023 följande åtaganden gällande förmedlade lån från landskapsregeringen:

Lån 4 402/Lån ur penningautomatmedel 25.9. 2009: Ålands Motorklubb r.f., ansvar för lån för byggande av motorcrossbana i Vessingsboda, Lemland. Återstående åtagande 4 130,20 euro.

Lån 7 402/Lån ur penningautomatmedel 13.5.2015: Ålands Motorklubb r.f., ansvar för lån för inköp av 12 stycken gokartbilar till motorcrossbanan i Vessingsboda, Lemland. Återstående åtagande 817,50 euro.

Totalt 4 947,70 euro per 31.12.2023.

6.4 Övriga noter utanför balansräkningen

Hyses- och leasingansvar

Hyses- och leasingansvar	2023	2022
Lager	16 119	16 119
6 respektive 3 månaders uppsägningstid		
Hysesansvar ungdomsgård ¹	2 400	
3 månaders uppsägningstid		
Hysesansvar för maskiner 2st (leasingavtal)	-	1 722
3 månaders uppsägningstid		
Hysesansvar totalt	18 519	17 841

1) Avtal ingicks med Lemlands ungdomsföreningen 5/2023. Hyran regleras mot föreningens skuld till kommunen

Kreditlimit

Outnyttjade kreditlimiter på Lemlands kommuns checkräkningskonto uppgick till 400 000 euro per 31.12.2023.

Öppna rättsprocesser

Besvär har inlämnats till Ålands förvaltningsdomstol över kommunfullmäktiges beslut § 134/4.12.2019 gällande budget för år 2020 samt verksamhets- och ekonomiplan för åren 2021 – 2022, moment 712 Planläggning. Utslag från förvaltningsdomstolen har inte erhållits.

Besvär har inlämnats till Ålands förvaltningsdomstol över kommunstyrelsens beslut § 47/29.3.2021 samt § 90/10.5.2021 gällande arbetsvärderingsinstrumentet för uppgiftsrelaterade löner från 1.1.2018. Utslag från förvaltningsdomstolen har inte erhållits.

Besvär har inlämnats till Ålands förvaltningsdomstol över kommunstyrelsens beslut § 277/13.12.2021 om anställning av teknisk chef och § 278/13.12.2021 om begäran om utlämnande av handling. Utslag från förvaltningsdomstolen har inte erhållits.

Två besvär har inlämnats till Ålands förvaltningsdomstol över kommunfullmäktiges beslut § 47/7.6.2023 gällande antagande av detaljplan för Norråkerområdet. Utslag från förvaltningsdomstolen har inte erhållits.

Förteckning över tjänster och befattningar

		Bokslut	Budget	Bokslut	Avvikelse
		2022	2023	2023	BS23 (årsarbete)-
		Årsarbete	Platser	Årsarbeten	BU23 (platser)
Allmänna kansliet	Kommundirektör	1,00	1,00	1,00	-
	Kanslichef	1,00	1,00	1,00	-
	Personalsekreterare	1,00	1,00	0,59	-0,41
	Administratör	0,83	0,83	0,72	-0,11
	Totalt	3,83	3,83	3,31	-0,52
Ekonomikansli	Ekonomichef	1,00	1,00	1,00	-
	Administratör, ekonomi	0,83	0,83	0,83	-
	Administratör, löner	2,00	2,00	2,00	-
	Totalt	3,83	3,83	3,83	-
Totalt allmän administration		7,66	7,66	7,14	-0,52
Äldreomsorgskansli	Äldreomsorgschef	0,83	0,83	0,74	-0,09
	Administratör	0,42	0,50	0,06	-0,44
	Totalt	1,25	1,33	0,80	-0,53
Sveagården/hemservice	Hemserviceledare	0,25	-	-	-
	Ledande vårdare	0,75	1,00	0,89	-0,11
	Ansvarig närvårdare	0,25	-	-	-
	Biträdande ledande vårdare	0,75	1,00	0,92	-0,08
	Närvårdare	16,31	13,88	17,54	3,66
	Sysselsättningshandledare	0,40	0,60	0,33	-0,27
	Ansvarig kock	1,00	1,00	1,21	0,21
	Kock	1,06	0,78	1,37	0,59
	Lokalvårdare	1,00	1,00	0,67	-0,33
	Totalt	21,77	19,26	22,93	3,67
Totalt äldreomsorgssektor		23,02	20,59	23,73	3,14
Grundskola	Skolföreståndare	1,00	1,00	1,00	-
	Klasslärare	8,95	9,00	8,95	-0,05
	Speciallärare	1,85	1,86	1,93	0,07
	Timlärare	1,63	1,57	2,06	0,49
	Elevassistent	6,04	6,40	5,49	-0,91
	NPF-handledare	0,98	1,00	0,99	-0,01
	Administratör	0,30	0,30	0,25	-0,05
	Köksansvarig	1,00	1,00	1,36	0,36
	Kock	2,33	2,00	2,53	0,53
	Köksbiträde	1,00	1,00	1,01	0,01
	Lokalvårdare	2,02	2,00	2,00	-
	Totalt	27,10	27,13	27,57	0,44

		Bokslut 2022 Årsarbete	Budget 2023 Platser	Bokslut 2023 Årsarbeten	Avvikelse BS23 (årsarbete)- BU23 (platser)
Fritidsverksamhet (skolan)	Fritidspedagog	1,00	1,00	1,00	-
	Barnskötare	1,47	1,15	1,48	0,33
	Totalt	2,47	2,15	2,48	0,33
Barnomsorgskansli	Barnomsorgsledare	0,93	1,00	0,99	-0,01
	Administratör	0,42	0,50	0,23	-0,27
	Speciallärare i barnomsorgen	0,87	1,00	0,91	-0,09
	Barnomsorg i hemmet	0,09	0,4	0,22	-0,18
	Totalt	2,31	2,90	2,35	-0,55
Smultronbacken	Daghemsföreståndare	1,00	1,00	0,95	-0,05
	Lärare i barnomsorgen	4,37	6,00	3,44	-2,56
	Barnskötare	8,91	10,00	11,12	1,12
	Assistent	0,75	1,20	1,77	0,57
	Köksbiträde/lokalvårdare	1,62	1,60	1,57	-0,03
	Totalt	16,65	19,80	18,85	-0,95
Gullvivan	Daghemsföreståndare	0,64	0,50	0,47	-0,03
	Lärare i barnomsorgen	2,00	4,00	1,39	-2,61
	Barnskötare	5,44	4,00	5,51	1,51
	Assistent	0,03	0,40	0,01	-0,39
	Köksbiträde/lokalvårdare	1,00	1,00	1,43	0,43
	Totalt	9,11	9,90	8,81	-1,09
Saltkråkan	Daghemsföreståndare	0,80	1,00	0,88	-0,12
	Lärare i barnomsorgen	0,97	2,00	1,94	-0,06
	Barnskötare	3,43	3,00	2,70	-0,30
	Ansvarig kock	0,77	0,78	0,76	-0,02
	Lokalvårdare	0,65	0,70	0,57	-0,13
	Totalt	6,62	7,48	6,85	-0,63
Bullerboda	Daghemsföreståndare	0,46	0,50	0,63	0,13
	Lärare i barnomsorgen	2,07	2,00	1,96	-0,04
	Barnskötare	2,71	2,90	4,40	1,50
	Köksbiträde/lokalvårdare	0,63	0,62	0,66	0,04
	Totalt	5,87	6,02	7,65	1,63
Totalt utbildningssektor		70,13	75,38	74,56	-0,82
Biblioteks- och kulturkansli	Bibliotekssekreterare	1,00	1,00	1,06	0,06
	Kultur- och biblioteksfunktionär	0,32	-	-	-
	Totalt	1,32	1,00	1,06	0,06
Fritidskansli	Fritidsledare	0,77	1,00	0,58	-0,42
	Barn- och ungdomsledare	0,43	0,63	0,18	-0,45
	Totalt	1,20	1,63	0,76	-0,87

		Bokslut 2022 Årsarbete	Budget 2023 Platser	Bokslut 2023 Årsarbeten	Avvikelse BS23 (årsarbete)- BU23 (platser)
Byggnadstillsyn	Byggnads- och miljöinspektör	1,00	1,00	0,96	-0,04
	Administratör	0,80	0,70	0,70	-
	Totalt	1,80	1,70	1,66	-0,04
Teknisk förvaltning	Teknisk chef	0,61	1,00	0,78	-0,22
	Kommuntekniker	0,98	1,00	0,99	-0,01
	Administratör	1,00	1,00	1,00	-
	Totalt	2,59	3,00	2,77	-0,23
Fastighetsunderhåll	Fastighetsskötare	4,33	4,00	4,43	0,43
	Totalt	4,33	4,00	4,43	0,43
Lokalvård	Lokalvårdare	1,00	1,00	1,00	-
	Totalt	1,00	1,00	1,00	-
Totalt		113,05	115,96	117,11	1,15

Årsarbete = Avlönade anställningsdagar angivna i kalenderdagar/365* (deltidsprocenten/100)

Ett årsarbete innebär ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidsarbetandes arbetsinsats räknas om till årsarbete i förhållande till deltidsprocenten (t.ex. en person som arbetar 50% hela året= 0,5 årsarbete). Deltiden beräknas enligt arbetstiden. Arbetsinsatsen för en person som varit anställd endast en del av året räknas som kalenderdagar i förhållandet till hela året (t.ex. för en anställd $1.3-31.5 = 92/365 = 0,25$ årsverken). Ett årsarbete är alltid maximalt ett (1) vilket betyder att övertid och annan arbetstid utöver normal arbetstid inte beaktas i uträkningen.

7. Förteckning över använda bokföringsböcker och verifikatslag

Egentliga bokföringsböcker

Dagbok - datalistor samt elektroniskt format genom back-up av ekonomisystemet
Huvudbok - datalistor samt elektroniskt format genom back-up av ekonomisystemet
Balansbok - separat inbunden för perioden
Bokslutsspecifikationer - separat inbundna för perioden

Inköpsreskontra, försäljningsreskontra, löneberäkningsprogram samt anläggningstillgångsregister är integrerade i bokföringen.

Verifikatslag

Inköpsreskontra	id-serie 10
E-faktura/Finnvoice	id-serie 12
Inköpsreskontrabetalningar	id-serie 15
Memorialverifikat	id-serie 20
Bokslutsverifikat	id-serie 25
Försäljningsreskontra	id-serie 30
Löner	id-serie 40
Referensinbetalningar	id-serie 50
Socialvård	id-serie 60
Anläggningstillgångar	id-serie 70
Donationsfonden	id-serie 80

Bokföringens arkivering

Balansbok	minst 10 år
Dagbok	minst 10 år
Huvudbok	minst 10 år
Verifikat	minst 10 år
Budget	minst 10 år
Korrespondens gällande affärshändelser	minst 10 år

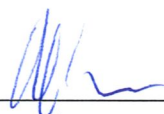
8. Underskrifter

Lemland den 7 maj 2024

Kommunstyrelsen i Lemland

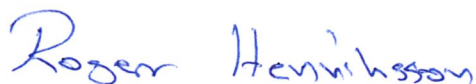
Patrik Eriksson
Vice ordförande

Matz Olsson

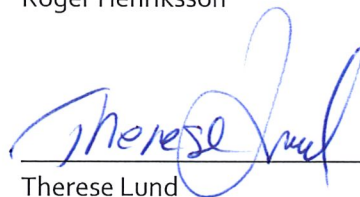
Susanne Fagerström

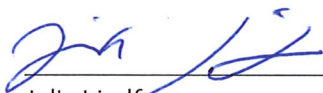
Roger Henriksson

Anna Janson

Therese Lund

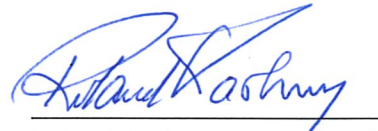
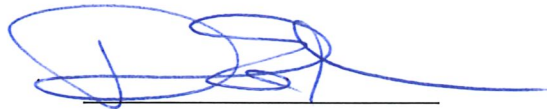

Julia Lindfors
Kommundirektör

9. Revisorsanteckning

Ovanstående bokslut är uppgjort enligt god bokföringssed. Över verkställd revision har avgivits revisionsberättelse.

Lemland den 20. 5. 2024

Folke Engblom
Roland Karlsson
Erika Lindqvist
KPMG Oy Ab
David Mattsson
CGR